

Máciejá Guttheterá Dobráckiego/
KANCELARYA POLITYCZNA.

Podawájąc Sposob
Listow roznych Politycznych/
Zápisow y Tytułow/
do roznych Osob/ pisania.
Jako Sláchecktiemu Stánowi / tak y Kupieckiemu służących.

Matthias Gutthäters Dobracki/
Polnische Hoff-Cantzeley.

Vorstellende die Manier
Allerhand zierliche Brieffe/
Handschrifften und Titul/
an unterschiedene Personen/ zu schreiben.
So wol Adelichen Standes/ als auch Kauffleuten/ dienlich.

Jetzo auffs neue herausgegeben.
In Dantzig/ Anno 1690.

Werden verkaufft bey Samuel Andres Buchbindern.

BIBLIOTEKA POTURZYCKA
OSSOLIŃSKICH
237

Wielmożnego
SENATU GDANSKIEGO
Przezácney Collegow Párze;
Jego Mośći Panu
DANIELOWI
SCHLIEFOWI,
á
Jego Mośći Panu
JERZEMU
SCHROEDEROWI,
Moym wielce Mośćiwym Pánom
y Pátronom;
náyniższy pokłon.

Przezacne Panstwo;

Moy wielce Mośćiwi Pánowie.

ZLe rozumiał / kto powiedźiał / Iż poki Swiat Swiatem/

 nie-

niebędzie Polák Niemcowi Brátem! Niewspominam tu teraz náturálney dyspozycyej Swiáta/ ktorá ścisłemi práwie Gránicámi obszerne PANSTWO Polskie z Sląskiem/ Márgrábstwem/ Prusámi/ Curlándya/ Inflántámi (Ludem merè Niemieckim) circùm circa powiązáła. Sáma Prowincyá Pruská/ (dopiero z záwołány nasz Gdansk) nierozłączonego z Národem Polskim Bráctwa/ perenne meruit Encomium! Zkąd tesz táka zobopolna Animorũ propensio, że śmiele rzekę/ Poki Swiata stánie/ Nigdy nieustanie! Swiádkiem tego/ ustáwiczne miedzy sobą Correspondencye/ ktorym sáma niby Necessitas, perennem imposuit Legem.

Do

Do ktorey iż dla rożności Ięzyka Tłumácza potrzeba/ nieoszácowána/ wprawdzie/ podeymuią Práce/ ći/ ktorzy z młodu záraz/ utriusq; Idiomatis cognitionem, nabywaią: zkad tesz Optimi Verborum ſuorum exiſtunt Interpretes. Pobudka do tego był/ poki żył/ I: M: P: Máciey Guttheter Dobrácki; ktory Káncellaria Polityczna/ álbo Sposob Correſpondencyey z Ludźmi/ spiſawszy/ Młodź utriusque Gentis do tego ſtátecznie záchecał. Wiec że ta Káncelárya niemal sie obáliła/ gdyż Exemplárzow ſtárych niestáwało wiecey/ nowa teraz dźwigam y otwieram: A żeby Cuique pateret magis, pod wyſokim Imieniem Wászych Mośćiow/ moiich

wielce

wielce Mośćiwych Pánow/ one zá-
lecám; y wlichy oraz prezent nowo-
letny/ prezentuje. Co żeby z Urá-
za niebyło WW. MM. moijch
wielce Mośćiwych Pánow (gdyż
co czynię/ z powinney czynię ob-
servancyej) uniżenie uprászam.
Do dálszey wysokey Laski y Patro-
cinium WW. MM. moijch wielce
Mośćiwych Panow/ śiebie jak ná-
pilniey oddáwszy/ Zostawam/

Przezácne Pañstwo/
Wászych Mośćiow/

Jáko Zwierzchnośći Mojey.

w Gdansku
dnia Nowego Roku
1690.

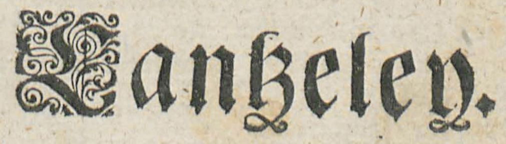
wierny Mieszczanin
y Sługa.

Samuel Andres/
Bibliopega Gdáński.

KANCELARIA POLITYCZNA,

Das ist:

Hoch-Polnische

Kanzeley.

Rozne Pozdrawiánia Listy.

I.

O zdrowiu się dowiádujac Przyjaćielskim.

Mośći Pánie N.

Moy Mośći Pánie y Przyjaćielu.

Iz tey dawno pożądáney o fortunnych Wm. M. M. Páná succesśách doczekáć nie mogłem się nowiny/ przyszło mi się listownie/ o miłym jáko Wm. M. M. Páná/ ták y (Domownikow) zacney familiey Wm. przy tey sposobney okázyey/ pytáć zdrowiu. Co się mojey lichey tycze osoby/ serdeczna Naywyższemu zá pilne zdrowia mego O patrowánie / y znośne powodzenie / oddáje dzieke/ uprzeymie życząc/ ábym o tákimże Wm. M. M. Páná y Domu cáłego Succeśie/ jáko nayprętsza (o co wielce y mile upraszam) przez kilká słow mieć mogł wiádomość. Przytym się Boskiey spolnie Opiece oddawszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná

powolnym záwsze sługa

N. N.

Odpo-

Allerley Gruß- und Beehr-Brieflein.

I.

Erkündigung umb einer Gesundheit.

Edler/ (Gestrenger) Ehrenvester/ Wolvornehmer/ Insonders Hochgeehrter Herr.

DEmnach ich die offt erwünschte Zeitung des glücklichen Ergehens meines hochgeehrten Herren niemahls erwarten können/ als habe ich bey dieser füglicher Gelegenheit mich hiermit dessen und der lieben Seinigen Gesundheit und Wolfahrt zu erkündigen / nicht unterlassen wollen. Meine wenige Persohn anlangend / so habe ich dem Allerhöchsten für bißhero erhaltene Leibes Gesundheit/ und erträglichen Zustand/ hertzinniglichen zu dancken / treulich wünschend / daß ich gleichermassen seiner und der lieben Seinigen Wolstandes (wie ich hochfreundlich bitte) durch ein par Zeilen ehestes vergewissert werde. Hiermit nechst Empfehlung Göttlicher Obacht/ verbleibe

Meines hochgeehrten Herren
Dienstwilliger jederzeit
N. N.

Odpowiedź.

(Tit:)

ZEs mi Wm. M. M. Pan ták wielką/ w záśiągániu Wiádomośći o moim y moich powodzeniu/ wyświádczyć raczył łáskę/ wielce Wm. M. M. Pánu y uniżenie dziękuję. Zserca mię tá nader rádosna ofortunnych successach Wm. ućieszyłá nowiná. Nas co śię tknie/ Boskiemu zá znáczną Opátrzność powinienem dziękowáć Majestatowi/ zserca przytym uprzeymego życząc/ áby nam śię spolnie tákże nie tylko wdługo látá ćieszyć dał fortunnie/ ále y mnie zosobná wszelákie sposabiał okázye/ do wyświádczánia tego/ żem záwsze jest

Wm. M. M. Páná
naynizszym
Sługą
N. N.

II.

Mośći Pánie N.

IZ to winna mojá po mnie (ktora z uprzeymey niefárbowáney pochodzi przyjáźni ychęći) wyćiąga powinność/ Wm. M. Pánu jáko ustnie osobą własną (moją)

Antwort.

(Tit:)

DAß mein Hochgeehrter Herr/mir die hohe Gunst=gewogenheit / in Erkündigung mein und der Meinigen Wolfahrt/ durch sein beliebtes hat erweisen wollen/ habe ich mich Dienstfreundlich zu bedancken. Hertzerfreulich ist mir die Botschafft dessen glücklichen Zustandes zuvernehmen gewesen. Unser weniges Theil betreffend / so habe ich der Göttlichen Majestät vor die hohe Vorsorge höchstschuldig zu dancken/ hertzinniglich wünschend/ daß wir uns beyderseits nicht allein dessen noch lange Zeit zu erfreuen/ sondern daß er mir einige Gelegenheit an die Hand geben möge / mich jederzeit zu erweisen/ als

Meines vielgeehrten Herrens
niedrigster Diener
N. N.

II.

Ehrenvester/ etc.

DEmnach meine Schuldigkeit / so aus deiner Treu ungefärbten Liebe und Freundschafft herrühret / Meinem Hochgeehrten Herren so mündlich so schrifft-

 lich

(moią) ták listownie piorkiem / do wszelákich záwsze odzywáć się usług: Záczym wszystkie swoje / luko wielorákie odłożywszy zabáwy / przez to liche pisanie moje / miłe Wm. M. M. Páná náwiedzam zdrowie / pilnie prosząc / ábyś mię jáko nay prędzey / o swoim day Boże! pomyślnym / obwieśćić ráczył powodzeniu: Tym czásem się Boskiey spolnie oddawszy obronie / jestem

Wm. M. Páná

Záwsze powolnym Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mość Pánie.

Z Pisánia Wm. M. M. Páná / mnie wielce miłego (przyiemnego) nie bez wielkiey ućiechy / te dáwno z sercá pożądáną / o szczęśliwym Wm. M. M. Páná powodzeniu wziąłem nowinę. Co się mey tknie błáhośći; Naywyższemu / zá straż miłośćiwą wielce dziękuję wszego dobrá Dawcy / onego dáley pokorną błagáiąc prozbą / áby nas przy zdrowiu nieodmiennym chowáć / wielmożnym rámieniem swym bronić / y od wszelákiego ná duszy y ná ciele nieszczęśćiy miłośćiwie uchowáć

lich auffzuwarten / erfordert: Als habe ich in Hindansetzung aller meinen / wiewol vielfältigen Geschäfften / denselben durch dieses mein geringfügiges Schreiben / freundlich ersuchen wollen / mich dessen verhoffentlich ersinnlichen Zustandes / mit ehisten zu verständigen. Inzwischen / nechst Empfehlung Göttlicher Obhut / beharre

Meines Hochgeehrten Herren
stets geflissener Diener
N. N.

Antwort.

Hochgeehrter Herr /

AUs dessen hochbelieblichem Schreiben / habe ich mit nicht geringer Freude die hertzverlangte Mähre / des glückseligen Wollwesens meines Herren / erfreulich ersehen. Was meine Wenigkeit anlanget / so habe ich noch dem Geber alles Guten / für seinen Schutz höchlich zu dancken / denselben höchlich bittend / daß er uns bey ersprießlicher Lebens-Frist biß ans Ende erhalten / mit seinem gewaltigen Schutz-Arm schützen / und von allem Leibes

uchowáć ráczył / ktorego śię Oycowskiey Opiece pilno zálecamy. Ja zostawam

Wm. M. M. Páná

do wszelakich usług obowiązánym sługą

N. N.

III.

Mnie wielce Mośći Pánie N.

Moy Mośći Pánie y N.

PRzy powinszowániu wszelákich pomyślnych fortun / niemogłem zániechác / ábym śię o zdrowiu Wm. M. M. Páná przez to máłe pisánie moje pytáć / y moich Wm. M. M. Pánu oddáć nie miał powolnośći : uprzeymie życząc / aby Pan Naywyższy / temi Wm. M. M. Páná / ktore wysokie dawno Cnoty / y nieprzybráne zasłużyły przymioty / nadáć raczył godnośćiami / mnie zás tákie zrządząć okázye / cobym śię w rzeczy sámey ták mogł pokázywáć / jáko

Wm. M. M. Páná

do usług wszelákich obowiązány

Sługá

N. N.

Odpo-

und der Seelen Unfall allergnädigst bewahren. In welches Gnaden Hände wir uns ergeben. Ich verbleibe

Meines Herren

Dienst=verpflichtester

N. N.

III.

Wol=Edler/ Gestrenger/ Insonders Hochgeehrter Herr.

NEchst verwünschung alles selbst=ersinnenden Wolergehens/ habe mit gegenwärtigen Zeilen mich wegen seiner Gesundheit zu erkündigen/ und demselben dabey meine Dienstgeflissenheit vorzustellen / keinen Umbgang nehmen wollen: Treueyferig wünschend/ der Allerhöchste wolle meinen Hochgeehrten Herren/ mit dem Glücke/ welche seine Hohe Tugenden/ und vortreffliche Gemühts=Gaben würdig sind/ beschencken/ und mir die Gelegenheit verleyhen/ daß ich mich würcklich erweisen könne/ als

Meines Hochgeehrten Herren

dienst=verpflichter Knecht

N. N.

Odpowiedź.

M. M. Pánie.

PRzy wzáiemnym pożądánego powinszowániu powodzenia / oznáymuje / że pisánie Wm. M M. Páná / dnia onegdáyszego w ręce me oddáne / bárzo mi było przyjemnne / bom przez to upewniony / jáko o dobrym zdrowiu Wm. M P. ták y o tym / że Wm. M. M. Pan błáhą Osobę moję / w swojey do tąd chowáć raczysz pámięci. Ja wzáiem do wyświadczania wszelákich uprzeymych gotow záwsze zostawam usług / Jáko

Wm. M. M. Páná

Cále życzliwy Przyjaciel
y sługá

N. N.

IV.

Mości Pánie N.

PRzy oddániu powolnych usług moich / Spytam się listownie o miłym Wm. M. Páná powodzeniu / o ktorym pewną wziąwszy wiádomość serdeczną odnio sę ućiechę. Co się mojey tknie fámiliey / w znośnych jeszcze dotąd zostáiem Terminách. Niechay że nam Bog dáley z obudwustron swey Slu-

Antwort.

Mein Herr.

NEchst hinwiederwünschung selbst erwünschten Zustandes / berichte / daß mir desselben beliebtes / jüngst behändigtes / sehr lieb und angenehm gewesen / indem es mich seiner Gesundheit / wie nicht weniger des guten Andenckens meiner Person / erfreulich versichert. Beharre hingegen zu allermöglichsten Dienst-gefälligkeit willig und bereit / als

Meines geehrten Herrens

treu-auffrichtiger Freund und Diener

N. N.

IV.

Hochgeehrter Herr.

NEchst Antrag meiner stets willigen Dienste / frage hiermit von meines günstigen Herren Wollergehen / welches mir zu vernehmen eine hertzliche Freude seyn würde. Uns anlangende / leben noch allhier in erträglichem Zustande. GOTT verleihe

Sludziela pomocy / ktorego śie miłościwey Opiece / á siebie stáłey Wm. łásce oddawszy / zostáwam

Wm. M. M. Páná
powolnymzáwsze
Sługá.
N. N.

Odpowiedź.

M. M. P.

ZA ták miłe zdrowia mego náwiedzenie / wielce y uniżenie Wm. M. M. Panu dźiekuję / wszelákich sobie oraz życząc okázyi / przez ktorebym moy szczero-uprzeymy / w wyświadczániu wszelákich usług Wm. M. M. Páná / rzetelnym skutku samym wyrázić mogł affekt / ták ábyś Wm. M. P. uznał / że jáko teraz jestem / ták y záwsze zostawáć będę

Wm. M. M. Páná
powolnym sługá.
N. N.

V.

Moy zserca ukocháńy Przyjaćielu.

ODdawcá listu tego / á osobliwie uprzeymy Wm. M. M. Páná affekt / ktorego záwsze doznawam / słusznym mi do tego

leye uns ferner seine Göttliche Hülffe/ in dessen sen Gnaden-Schutz meinen Herren ich und Mich seiner beharrlichen Gunsten empfehlend/ Verbleibe desselben

Dienstwilligster allezeit

N. N.

Antwort.

Vielgeehrter Herr.

DEr freundlichen Ersuchung/ und meiner Gesundheit Erkündigung / bedancke ich mich zum allerdienst-höchlichsten/ nechst treuem Anwünschen/ daß ich vielfältige Gelegenheit haben möge/demselben durch würckliche Bezeugung allerangenehmen Dienste/ mein dienstgetreues Gemüth in der That erscheinen zu lassen/ wie ich denn/nechst Göttlicher Empfehlung/ bin und verbleiben will

Meines vielgeehrten Herrn

Dienstwilliger allezeit

N. N.

V.

Hertzgeliebter Freund.

DEnselben mit diesem geringen Brieflein auffzuwarten/ und mich seines Zustan-des

go był powodem/ że oto Wm. M. Panu listownie moje oddáję usługi/ y o miłym Wm. pytam się zdrowiu. Jesli tedy Wm. M. M. Pan w pomyślnym żyć raczysz powodzeniu/ serdeczną ztąd miec będę pociechę. Ja z łáski Bożey y z domownikámi memi/ dobrego ráżywam zdrowia / tey tylko pożądaney oczekywam okázyey / ábym się záwsze popisowáć mogł

Wm. M. M. Páná

Cále uprzeymym Przyjácielem
y Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mośći Pánie y poufáły Przyjácielu.

Z Listu onegdáyszego / do mnie dirigowánego osobliwą Wm. M. M. Páná uznátem Ludzkość / więc y uprzeymy/ w ofiárowániu usług swoich/ ku błáhey osobie mojey/ wynikájący affekt/ przez ktorzymi/ Wm. M. M. P. swoje wyrządząć wyświad czać ráczysz część. Zyczę ábym to wszystko/ Wm. M. M. Pánu/ wszeláką moją wdzięcznośćią y powolnych usług powolnośćią należącym oddáć

des zu erkündigen / hat mich dessen Uberbringer / sonderlich aber seine gegen mir treu-gunst-gewogenes Gemüth / so ich jederzeit gespüret / billig veranlasset. Wann nun meinem hochgeehrten Herren nach seinem Hertzens Wunsch ergehen möchte / wäre es mir hertzlich lieb zu vernehmen: Ich / GOtt Lob! bin mit den Meinigen bey guter Gesundheit / Verlangend die erwünschte Begebenheit / mich jederzeit zu erzeigen / als

Meines Hochgeehrten Herren
Treu-auffrichtiger Freund
und Diener
N. N.

Antwort.

Hochgeehrter Herr und vertrauter Freund.

AUs dessen Angenehmen / jüngst an mich abgelauffenem / erkenne ich eine sonderbare Höffligkeit / und die gegen meine wenige Person gewogene Diensterbietung / mit welcher mein Herr mich zu verehren beliebet / verlange solche mit allen behäglichen Danck- und Dienstbezeugungen gegen denselben gebührlich zu ersetzen

oddáć mogł sposobem/ przy szczero-uprzeymym wzájemnym powinszowániu/ áby Pan Naywyższy Wm. M. M. Páná/ ze wszytkim Zacnym Domem / przy zdrowiu dobrym chowáć / hoynym błogosławieństwem błogosłáwić/ y we wszelákich pracach y zabáwách pożądánym Oycowsko opátrowáć raczył powodzeniem. Ktorego Obronie spolnie się oddawszy/ jestem y zostawam

Wm. M. M. P.

powolnym záwsze sługa

N. N.

Rożne usług ofiárowánia Listy.

Wielmożny/ á mnie wielce Mości Pánie/ Moy Mości Pánie.

Ącż Wm. M. M. Pan tey mojey/ z łáski swey wybaczyc licencyey (śmiáłości) że się poważáć śmiem (gdyż mi do tego zawolana [glośna] ludzkość/ wiec y wysokie Wm. M. M. P. powodem były Przymioty) przez to podłe pisánie/ błahą osobę moję do usług Wm. M. M. Páná prezentowáć y uprzey-

setzen / nebenst treueyfferigem Gegenwunsche / der Allerhöchste wolle denselben und die lieben Seinigen bey beharrlicher Gesundheit erhalten / mit mildreichem Seegen überschütten / und in seinen Verrichtungen / mit selbst verlangtem Wolergehen Väterlich handhaben. In dessen Schutz denselben ich und mich treulich empfehlend / Verbleibe allezeit

Desselben

bereitwilligster Diener

N. N.

Allerhand

Gruß=Brifflein /

Sampt

Dienst=Anerbietungen.

Hoch=Wohlgebohrner / gnädiger Herr.

E. Gn. belieben diese meine Freyheit in keine Ungnade zu vermercken / daß ich mich erkühnen darff / (massen deroselben hochberühmte Höffligkeit / und vortreffliche Gemühts=Gaben mich darzu veranlassen) Euer Gnaden hiermit meine geringe Person auffwartig vorzustellen / und zu dero beharrlichen Gewogenheit zu empfehlen / allermassen

uprzeymey jáko naynižey zálecac łáſce/ niczego bowiem inſzego niepragnę/ jedno ſczęśliwych jákich okázyi/ powinne y uniżone moje Wm. M. M. Pánu w ſkutku ſámym oddawać uſługi/ y záwſze zoſtawáć uniżonym

Wm. M. M. Páná
Sługá
N. N.

Odpowiedź.

Moy łáſkáwy Pánie N.

ZA ofiárowánie chęći y uſług ſwoich pilnie Wm. dźiękuję/ tego ſobie życząc/ ábym to wſzeláktami odwdźięczyć chęćiámi/ y zá podániem ſpoſobney jákiey okázyey ſkuteczną Wm. być mogł promocyą. Teraz zoſtáwam

Wm:
Wſzego dobrá życzliwym
N. N.

II.

Mnie wielce Mośći Pánie.

LUbom ſobie tego záraz zá pierwſzey z Wm. wźięćiem znájomośći z ſerca życzył/ Wm. M. M. Pánu wſzelákie pomyślne wyświadczáć uſługi; żem jednák żadney ſpoſobney dotąd niemiał okázyey/ nieſzczęściu

ich nichts mehr verlange / als die glückselige Begebenheit deroselben schuldige und gehorsame Dienste im Wercke zu erweisen/ und jederzeit zu verbleiben E. Gn.

Gehorsamer

Knecht

N. N.

Antwort.

Vielgünstiger Herr N.

Ich thue mich der wolgewogener Dienst-Erbietung/ mit welcher er mich zu beehren beliebet/ fleißig bedancken: Verlange solche mit dancknehmigem Willen zu erwiedern/ und ihm auff alle anständige Verfügung beförderlich zu erscheinen. Anjetzo verbleibe

Sein

williger Freund

N. N.

II.

Edler rc.

Wiewol demselben alle willige und angenehme Dienste zu erweisen/ ich von Zeit an seiner Kundschafft verlanget habe; weil ich aber solche Begebenheit bißher niemahls erlangen können/ so muß ich solches

częściu to swemu przypisáć muszę/ żem tákiey ćći y godności do wyświadczenia mojey dostąpić nie mogł powolności. Teraz uniżenie upraszam/ racz mi Wm. M. M. Pan sam z łáski swey podawáć okázie/ y tego godnim uczynić Imienia/ cobym się záwsze zwáć mogł uprzeymym

Wm. M. M. Páná

Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mości Pánie y Przyjacielu.

ZEś mie Wm. M. M. Pan pisániem swoym mnie bárzo miłym náwiedzić/ á oraz y swoie mi usługi prezentowáć raczył/ to więcey zwykley Wm. M. M. Páná przypisuję Polityce (grzeczności) niżeli mojey zasłudze: ná co żadney inszey sposobnieyszey niewidzę odpowiedzi/ jedno że się y ja wzájem wszelákie Wm. M. M. Pánu/ z powinną ochotą y posłuszeństwem/ pełnić obowięzuję roskazánia/ ná ktore z wielkim czekájąc prágnieniem jestem y zostawáć będę.

Wm. M. M Páná

powolnym záwsze sługą

N. N.

meinem Vnglück zuschreiben / daß ich mich solcher Ehren und dienstlicher Geflissenheit nicht kan würdig machen / gehorsamlich bittend / mir die verlangte Gelegenheit an die Hand zu geben / und mich würdig zu machen des Nahmens

Meines hochgeehrten Herrens
getreusten Dieners

N. N.

Antwort.

Hochgeehrter rc.

DAs meinem Herren beliebet / mich mit dessen angenehmen Briefflein / und benebenst einer mit angefügten gewogener Diensterbietung zu verehren: habe ich vielmehr seiner Höfligkeit / als meinem Verdienst beyzumessen: darauff weiß ich keine schicklichere Antwort zufügen / als daß ich hinwiederumb verspreche seinen Befehlen jederzeit zu gehorsamen / und in verlangen solcher / bin und bleibe ich

Meines vielgeehrten Herrens
Dienstgeflissener

N. N.

III.

Mości Pánie N.

Luboć to zawisła fortuná/ ták wesołym ná mnie nigdy poyrzeć niechćiała okiem/ abym kiedy moy uprzeymy Wm. M. M. Pánu w wyrządzeniu w oddaniu jákiey usługi przyjaćielskiey/ wyświadczyć był mogł áffekt/ przećię śię jednák poważam/ z osobliwey ku Wm. M. M. Pánu konfidencyey (poufáłośći) tą kilką słow powinne moje y záwsze ochotne ofiárowáć usługi. Racz mię Wm. M. M. Pan/ przećię tą pożądáną/ przez wydánie poważnych mándatow (rozkázán) swoich obdárzyć szcześliwośćią/ ábym śię w skutku sámym nie tylko zwáć/ ále y popisowáć mogł uprzeymym

Wm. M. M. Páná
sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mości Pánie N.

Tey nie zásłużoney Wm. M. M. Páná łáski (ktora we mnie serdeczną wzbudźiłá ućiechę) jáko prágnącym śię być/ ták y niegodnym przyznawam: Zycze jednák sobie tey pożądáney okázyey/ ábym to nájáw y wskutku sámym mogł pokazáć/ jáko

III.

Hochgeehrter Herr.

WJewol mir das Glück niemahls so günstig gewesen / das ich gegen denselben meine Gemühts-Neigung mit würcklicher Dienst-Freundschafft erweisen können / so erkühne ich mich doch / auß sonderbahrem Anvertrauen / mit diesen wenigen Zeilen / demselben meine schuld-willige Dienste hiermit vorzustellen. Mein hochgeehrter Herr mache mich durch seinen großgünstigen Befehl so glückselig / daß ich mich in dem Wercke nicht allein nennen / sondern auch bezeigen möge.

Seinen

getreuen Diener

N. N.

Antwort.

Mein Herr.

JCh bekenne mich so unverdienter Zuneigung (welche in mir eine hertzliche Erfreulichkeit erwecket) so begierig / als unwürdig / verlange die Gelegenheit / in der That zu erweisen / daß ich eines so vortrefflichen Mannes Freundschafft hoch achte / und

 solche

ko ja sobie wysoko ważę ták zacnego przyjazn człowieká. A jeśliby m tey ták wysokiey należyćie nie mogł odwdźięczyć łáski / tedy onę na káżdym wysoko stawić będę placu. Ja rownym sposobem proszę / racż mi Wm. M. M. Pan tey z łáski swey pozwolić licencycy / ábym śię ná pożądáną rozkazań wezwánia mie do Vsług swoich czekając szczęśliwość / dobrym práwam pisáć mogł

Wm. M. M. P.
Cále uprzeymym Przyjaćielem
y Sługą
N. N.

IV.

Do jákiego Bároná.

Wielmożny / á mnie wielce Mośći Pánie.

RAcż Wm. M. M. P. tey mojey z łáski swey przebaczyć śmiáłośći / że śię poważám ućiążáć Wm. M. M. Páná / gdyż wspániáła Wm. M. M. Páná ludzkość / przy wysokich Przymiotách / sercá mi do tego dodáłá / że przez to liche pisánie błahą osobę moję do usług Wm. M. M. Páná stáwiam / y w miłośćiwą zalecam łáskę / uniżoną wnosząc prozbę / abyś Wm. M. M. P. ten mi z łaski swey uczynić raczył honor / á w poczet nayni=

solche/ in Ermangelung gebührlicher Gegen-
bezeigung/ aller Orthen rühmen und außkün-
digen werde. Hingegen beliebe meinem Her-
ren/ mir imgleichen diese Freyheit zu vergön-
nen/ daß ich mich in Erwartung der Glücksee-
ligkeit seines Befehls/ mit gutem Fug schreibe/
als

Desselbigen
Beständig-getreuster Freund/
und Diener

N. N.

IV.

An eine Freyherrliche Person.

Hoch-Wohlgeborner/ gnädiger Herr.

Ew. Gnaden geruhen meiner Künheit gnä-
digst zu vergeben/ daß Ewer Gn. ich
schrifftlich/ doch in aller schuldigster
Demuht und Ehrerbittung/ beschweren darff/
massen dann deroselben hochberühmte Höff-
und Freundligkeit/ nebenst vortrefflichen Ge-
mühts-Gaben/ mich behertzt gemacht/ dero-
selben meine geringe Person durch diese wenige
Zeilen auffwärtig vorzustellen/ und zu dero

naynizszych usług swoich przyjąć mię zechćiał/ upewniam/ że záwsze zostáwáć nieodmiennie będzie

Wm. M. M. Páná

uprzeymym y

naynizszym sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy łáskáwy Pánie N. y Przyjáćielu.

ZOnegdáyszego do rąk mych oddánego listu/ osobliwą Wm. uznałem ludzkość/ y życzliwy ku sobie w ofiárowániu usług swoich áffekt/ zá ktory pilnie podźiękowawszy/ do wyświadczenia wszelákiey moiey chęći y przyjáźni gotowym śię być záwsze ofiáruję/ jáko życzliwy

Wm.

Przyjaćiel

N. N.

V.

Mnie wielce Mośći Pánie.

WM. M. M. Pánu/ y cáłemu zacnemu Domowi Wm. záwszem sobie życzył służyć/

beharrlichen Gewogenheit zu empfehlen / mit unterdienstlicher Bitte/ mich dero hohen Gnad und Gunst zu würdigen / und in die Zahl dero geringster Diener einzuschreiben / versicherend/ daß jederzeit verbleiben wird

E. Gn.

Treu-gehorsambster Knecht.

N. N.

Antwort.

Günstiger Herr und Freund.

AUs dessen mir jüngst eingehändigtem erkenne ich seine sonderbahre Höffligkeit! Genebenst einer gegen meine Persohn Gewogener Dienst-Erbietung / dafür ich mich fleißig bedancke / und verbleibe demselben alle angenehme Freundschafft zu erweisen jederzeit geneigt/ als

Desselben

williger Freund

N. N.

V.

Hochgeehrter Herr.

DEmselben und seinem hochansehnlichem Hause zu dienen / habe ich allezeit verlangt/

służyc / jecz tak ßczęśliwey dotąd nie mogłem mieć okázyey. Zeby tedy tá gorąca moiá do usług Wm. M. M. Páná ochotá / w płonnych tylko nie zostawáłá słowách / rácz Wm. M. M. Pan przez poważnych rozkazań swych wydánie / tego mię pożądánego godnym uczynić Tytułu

Swego

uprzeymego Sługi

N. N.

Odpowiedź.

Moy wielce Mośći Pánie y Przyjácielu.

PIsánie Wm. M. M. Páná z wielką przyjątem chęćią / z ktorego uprzeyma Wm. przećiwko mey błáhey Osobie wynika łáská y ludzkość á to w ofiárowániu usług swoich. Ja wzáiem zostawam Wm. M. M. Pánu do wyświadczánia wßelákich podobnych usług moich ná káżdym plácu gotowym / iáko

Wm. M. M. Páná

Cále uprzeymy Przyjáciel

y Sługá

N. N.

Mnie

langt/ solche glückseelige Begebenheit aber niemahls erlangen können: Damit nun aber solche meine Wilfährigkeit sich nicht ferner in müssigen Worten enthalte/ beliebe meinem Herren durch seinen großgünstigen Befehl mich würdig zu machen des verlangten Nahmens.

Seinen

getreusten Dieners

N. N.

Antwort.

Vielgeehrter Herr/ und werther Freund.

DEsselben beliebtes ist mir zu grossem Gefallen eingelauffen / daraus seine gegen meine wenige Person treue Gunst / Wolgewogenheit / und hoch berühmte Höfflìgkeit erhellet/ und zwar in Erbietung seiner Dienste. Beharre hingegen dem Herren zu Erweisung aller angenehmen Dienstgefälligkeiten in allen Fällen allezeit willig und geflissen/ als

Desselben

treu=auffrichtiger Freund
und Diener

N. N.

Edler

VI.

Mnie wielce Mości Panie.

PRzy powinszowaniu wszelakich szczęśliwości / W dobrey mi dotąd uprzeyma chęcy łaską Wm. M. M. Pana zostawa pamięci / ktorąs rzęsisto a nad zasługę moję wyświadczał. Ale mię z drugiey strony tą pożądana nigdy doiść (potkać) nie mogła okazya / ábym one usługami moiemi wskutku kiedy należącym odwdzięczyć był mogł sposobem. Dla tego się też teraz ręką własną / nieodmiennym / jako Dłużnik istotny / obliguję (zapisuję) Obowiązkiem / być y dożywoinie zostawać

Wm. M. M. P.

nieodmiennie uprzeymym

Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mości Panie

NAkom to za dawno pożądane / y wielkie przyjął y zawsze sobie poważał szczęście / miłą wziąwszy z Wm. M. M. Panem znajomość / á oraz y ścisłą zawarszy przyjaźń: Takem się tym więcey ucieszył / kiedy z listu upewniony zostawam / że Wm. M. M. Pan / mnię sługę swego w miłościwey chować raczysz pamięci: Wysokiey to y hoy-

ney

VI.

Edler/Ehrenvester rc.

NEchst hertzlicher Anwünschung aller ersprießlichen Wolfahrt. Es ruhet bey mir in unentfallenem Angedencken/die großgünstige Gewogenheit/ mit welcher mein Herr seinen Diener jederzeit über Verdienste geehret: Mir aber hingegen die verlangte Begebenheit niemahls gedeyen können/ solche mit würcklicher Danck= und Dienstleistung gehorsamlich zu wiedergelten / daß aus schuldigem Wollmeinen ich mich hiermit zu seinem Schuldener verschreiben wil/die Zeit meines Lebens zu beharren

Meines hochgeehrten Herren
treu=beständiger Knecht
N. N.

Antwort.

Mein hochgeehrter Herr.

WJe ich für ein längst erwünschtes Glück angenommen / als nur die Ehre meines hochgeehrten Herrens Bekäntniß / und die günstige Versicherung seiner tragenden Zuneigung gegen mich geworden: Also hat mich nun so viel ehr erfrewet /

daß

ney wydworności Wm. M. M. Páná ráczey/ á szczęściu memu/ niżeli swojey przypisuję zasłudze/ żem częstokroć wysokich Wm. M. M. Páná doznawał chęci: Lecz z drugiey strony/ zá nieszczęśliwego się poczytáć muszę/ że tey wyświadczoney częśći y powolnośći rownymi odwdzięczyć nie mogę usługámi. Záczym tu tylko goracą wnośić przychodzi prozbę/ ábyś mi Wm. M. M. Pan sam z łáski swey sposobne do usług swych podawáć raczył okázye. Ja śię wzájem obowię zuię wszystkie Wm. M. M. Páná roskazánia ochotnie pełnić/ y nie odmiennie zostawáć powolnym

Wm. M. M. Páná
do wszelákich usług
Sługa
N. N.

VII.

Vsługi ofiárowánia y o Przyjaźń śię Stáránia u Nieznájomiego.

Mnię Wielce Mośći Pánie N.
Moy Mośći Pánie y Przyjaćielu.

Przy

daß mein Herr das wolgewogene Andencken meiner wenigen Persohn / als seines Dieners vergewissern wollen: Ich habe seiner überflüssigen Höfflichkeit und meinem Glücke mehr / als meinem Verdienst beyzumessen / daß ich meines Herren Begünstigung vielmahls erfahren: Hingegen aber muß ich mich vor unglückselig schätzen / daß ich die mir erwiesene Ehre und dienstliche Geflissenheit mit gleichgültiger Gegendienstleistung ebenständig zu machen / und bitte mir die Gelegenheit an die Hand zu geben. Verspreche mich seinem Befehl nachzuleben / und jederzeit zu verbleiben

Meines hochgeehrten Herren

dienst-bereitwilligster

N. N.

VII.

Dienst-erbietung und Freundschafft-Werbung bey einem Unbekanten.

Edler (Gestrenger) Ehrenvester / insonders Hochgeehrter Herr und Freund.

PRzy ofiárowániu nieznájomych / powolnych jednák usług moich / Lubo to wiem / że niemáła przez to popełnia śmiáłość / kiedy o to Wm. M. M. Páná / jáko nieznájomy / y przedtym niezasłużony / tym pisániem y usług moich ofiárowániem / bez wprzod otrzymáney Licencyey (otrzymánego pozwolenia) uciążáć śmiem; Iż się to jednák w nádzieje wysokiey Wm. M. M. Páná Ludzkości / y wszedy głośnych Przymiotow dzieje / tey nieomylney jestem nádzieje / że Wm. M. M. Pan tákiey mojey z łáski swey wybaczyć zechcesz odwadze / gdy Wm. M. M. Pánu moje uniżone prezentuję usługi / pokornie prosząc / ábyś mie Wm. M. M. P. miłościwey swojey łáski godnym uczynić á w poczet nayniższych sług swoich przyjąć raczył / Pewien tego będąc / że w nieodmienney uprzeymości / poki tylko żywotá stawáć będzie / zostawáć nieprzestánie

Wm. M. M. Páná
ochotnym y powolnym
Sługá
N. N.

Odpowiedź.

Moy wielce Mości Panie y Przyjacielu.

Przy

NEchst Vorstellung meiner unbekandter/ doch jederzeit bereitwilligsten Dienste / ob ich zwar weiß / daß ich eine vermessene Kühnheit begehe / wann ich mich solches dienstfreundlichen Zuschreibens / ohne vorher erhaltene Erlaubniß freymütig unterfange: weil aber solches aus sonderbahrer Erwegung meines hochgeehrten Herren Höfflig keit / und hochberühmter Gemühts=Gaben geschiehet: Als lebe der tröstlichen Hoffnung / mein Herr wird solche meine Verwägenheit in keine Ungnade vermercken/ daß ich für denselben mit diesen weniger Zeilen auffwärtig erscheine / unterdienstlich bittend / seiner hohen Gunst meine wenige Person zu würdigen / und in die Zahl seiner Diener einzuschliessen. Versichere denselben / daß die Zeit meines Lebens in unveränderten Treue verbleiben wird.

Meines hochgeehrten Herrn

bereitwilligster
Diener

N. N.

Antwort.

Edler Ehrenvester hochgeehrter Herr.

PRzy wzájemnym Vsług moich ofiárowániu / Pisánie Wm. M. M. P. ták mie ludzkością nábáwilo / y słow wydwornych wyżnienitością / żem je nie bez wielkiego czytał podziwienia. Luboć to wprawdzie błáha Osobá mojá / tákich niepotrzebuje offertow / przyjmuję já to jednák zá znák uprzeymey táski Wm. przeciwko sobie / oraz zá náwiedzenie y życzliwy áffekt / ktory ztąd wynika / wielce dziękując. Te jednák ták obszerne obmowki y submissie mniey były potrzebne; bo jákom ja miłą przyjaźń y áffekt Wm. M. M. Páná dawno sobie pozyskáć życył: ták y teraz z nieugászonym prágnieniem ná te sczęśliwą záwsze oczekiwam okázyą / zá ktorą bym Wm. M. M. Panu wszelákie pomyślne wyświadczáć mogł usługi / y nieodmiennie zostawáć

Wm. M. M. Páná.

powolnym do wszelákich usług Przyjacielem

N. N.

VIII.

Mośći Pánie. N.

Moy wielce Mośći Panie y Przyjacielu.

MAcz Wm. M. M. Pan to złáski swey od Sługi swego nayniższego przyjąć Votum (słub) ktore częstokroć usilnie / á

teraz

NEchst hinwieder freundlicher Begrüssung / sein an mich abgelauffenes überschüttet mich mit so viel Ehre und Höffligkeit / daß ich solche nicht sonder Verwunderung abgelesen. Wie wol nun meine wenige Person dergleichen Complementen und Dienst-Anerbittungen nicht bedarff / so halte ich doch solches für ein Kennzeichen seiner Begünstigung / der freundlichen Ersuchung / und guter Affection, so darauß erhellet / mich höchlich bedanckend. Dergleichen aber weitläuffiger Entschuldigung und Submission ist nicht vonnöhten gewesen. Massen ich dann desselben Gunst und Freundschafft zu erwerben allezeit gewünschet / auch noch die glückselige Begebenheit verlange / demselben alle behägliche Dienst und Freundschafft zu erweisen / und jederzeit zu verbleiben

Meines hochgeehrten Herren

dienstwilliger Freund

N. N.

VIII.

Wol Edler / Gestrenger.

Insonders hochgeehrter Herr und Freund.

DEmselben beliebe das Gelübd seines geringsten Dieners, großg. anzunehmen /

teraz listownie potwierdza / że się według wszelkiey możności / przy każdych podawających się okázyách dożywotnie ták popisowáć chce / jaco właśnie należy obowiązánemu

Wm. M. M. Páná
do wszelákich usług
Sludze

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mości Pánie.

ZE Wm. M. M. Pán Slubem grzeczności y wydworności swey wiązáć / y onym mię częstowáć raczyß / wielce Wm. M. M. Pánu zá te ták wysoką część y łáskę dziękuję : á przytym obowiezozę się wzájem / wszelákie Wm. M. M. Pánu ná Każde rozkazánie wyświadczáć usługi / y nieodmiennie zostawáć

Wm. M. M. Pánu
powolnym Sługą

N. N.

Witánia Przyjácielá z Drogi.

Mości Pánie N. A Moy Mości Pánie.

WZiąwßy pewną dniá wczoráyßego o ßczęśliwym Wm. M. Páná powrocie wiádomość / radbym się Osobą swą

welches er mehrmahls mündlich / nun aber schrifftlich bestätiget / daß er biß in das Grab erfunden werden will / sich in allen Vorfallenheiten äussersten Vermögens zu erweisen / als

Desselben

beflissener Diener

N. N.

Antwort.

Hochgeehrter Herr.

DAß dem Herrn beliebt / das Gelübd seiner Höffligkeit / meiner wenigen Person auffzuopffern / habe ich mich der hohen Ehre und günstigen Gewogenheit zum allerhöchlichsten zu bedancken. Verpflichte mich hingegen meinem hochgeehrten Herrn / auff alle ergangene Befehl / alle angenehme Dienste jederzeit zu erweisen / und beständig zu verbleiben

Desselben

Dienstwilliger Knecht

N. N.

Gruß-Briefflein.

Hochgeehrter Herr.

DEmnach mir dessen glückliche Ankunfft gestriges Tages wißlich worden / als wolte von Hertzen wünschen / mich Persönlich

Iwą z Wm. M. M. Pánem ućieszył/ y onemu moje oddał powolnośći; gdybym śię tylko nie obawiał/ żeby/ Wm. M. M. Pánu prezencya (bytność) mojá/ względem fátygi z drogi/ nie byłá przykra. Záczym zdáło mi śię wprzod przez to do W. ozwáć śię pisánie/ niską wniozszy prozbę/ ábyś mi Wm. M. M. Pán sposobny z łáski swey náznáczyć ráczył czás/ kiedybym to mogł mieć/ żebym moje w oddániu usług mogł otworzyć desideria, jáko ten ktory y być prágnę

Wm. M. M. Páná
obowiązánym Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mośći Pánie.

Z Dobrego zdrowia Wm. M. M. Páná/ y szczęśliwego powodzenia z sercám śię ućieszył. Pilno przytym o wybaczenie proszę/ żem záraz dla utrudzenia mego z drogi dobrze z łáski Bożey odpráwioney/ y inszych przeszkod y zabaw moich/ Wm. M. M. Pánu nie mogł oddáć usług/ co że dniá dźiśieyszego otrzymam/ ufam/ (tey jestem nadźieje). Teraz zostáwám

Wm. M. M. Páná
cále powolnym Sługą

N. N.

Nágá-

lich mit demselben zu erfreuen/ und meine Dienst-
fertigkeit abzulegen/ wann ich mich nicht befürch-
tete/ meinem hochgeehrten Herrn möchte mei-
ne Gegenwart/ wegen Müdigkeit der Reise ver-
drüßlich fallen: Als habe denselben hiemit zu-
vor ersuchen wollen/ mit dienst-freundlicher Bit-
te/ eine bequeme Zeit zu benennen/ zu welcher ich
die Ehre/ meinem hochgeehrten Herren zu sehen/
erlangen/ und mein Verlangen/ demselben auff-
zuwarten mündlich eröffnen möge/ als

Meines hochgeehrten Herrens
dienst-verbundener

N. N.

Antwort.

Mein Herr.

Dessen gesundes und glückliches Ergehen/ ver-
nehme ich hertz-erfreulich. Und habe hier-
bey umb Verzeihung zu bitten/ daß ich mich
von Müdigkeit meiner durch Gottes Hülffe wol zu-
rück gebrachten Reise/ wie auch andere Angelegenheit
abhalten lassen/ und meinem hochgeehrten Herren
nicht so bald auffgewartet/ welche Ehre ich heute zu
haben verhoffe/ verharrend

Meines vielgeehrten Herrn
gantz williger Diener.

N. N.

Nágána.

Względem niedánych odpisow.

Mościwy Pánie N.

Jż przez ták dawny czás / ná kilká listow moich do rąk W. oddánych / żádney dotąd niemogę mieć odpowiedzi / poważam się z nowu przez to pisánie powolności usług moich Wm. M. M. Pánu oddáć / pewney zásięgájąc wiádomości / jeżeli to do tego ták długiego milczenia / poważne jákie prace Wm. ábo tylko cále mnie sługi swego zápámiętánie / oczyw nierozumiem / są przyczyną. Jakoszkolwiek niech będzie / nieszczęściu to jednák przypisáć muszę swemu / y to ták znośić / jáko zásłużone karánie mojey popełnioney śmiáłości. Tym się jednák cále ukontentuję / gdy tylko o nieodmienney Wm. M. M. Páná ku sobie / przez oddawcę listu tego / obwieszczony będę chęći / ktoremum szczegulnie dla tego do Wm. M. M. Páná umyślnie wstąpić / y usługi moje oddáć / roskazał. Zálecam zátym powolność usług moych w łáskę Wm. M. M. Páná / ktorego zostawam

Winnym do wszelákich usług

Sługa

N. N.

Odpo-

Verweiß-Brieflein.

Wegen keiner erfolgten Antwort.

Edler Ehrenvester/ etc.

DEmnach ich lange Zeit auff meine zu unterschiedlichen mahlen abgegebene/ wolbehändigte Schreiben/ keine Antwort biß dato erhalten / habe ich mich erkühnt / mit gegenwärtigen auffwartig zu erscheinen / und mich hierinnen zu erkündigen/ ob solches Stillschweigen seine hohe Angelegenheit oder Vergessung seines Dieners verursache / welches ich nicht hoffen will. Es sey nun aber deme wie es wolle/ so habe ich es meinem Unglück beyzumessen / und vertrage als eine abgediente Bestraffung meiner Kühnheit. Halte mich aber vergnügt/ wann ich seiner Großgunsten / durch überbringer / mündlich verständiget werden möchte: Massen er befehlt / deßwegen bey meinem Herrn sich auffwartig einzufinden. Hierbey befehle in dero beharrliche Gunst und Gewogenheit meine Dienstgeflissenheit / und beharre Lebenslang

Meines vielgeehrten Herrns und
Hertzgeliebten Freundes

Dienst-schuldiger Knecht.

N. N.

Ant-

Odpowiedź.

Mnie wielce Mości Pánie.

Z Dobrego zdrowia Wm. M. M. Páná/ y fortunnego powodzenia z sercám się ucieszył: Ktoremu y całemu domowi Wm od Bogá wszechmogącego wszelakich pomyślnych successow przy hoynym błogosłáwieństwie/ ná niezámierzone cząsy życzę. Przydźie mi tu przytym o wybaczenie uprasząć/ żem się z moimi ná listy Wm. M. M. Páná troche opoźnił odpowiedźiámi. Przyczyny tego były/ cześcią rożne y wielorákie prace y Expedycye (sprawy urzedowe) moje/ cześcią chorobá/ ktora mię P. Bog złożyc y náwiedźić raczył. Záwsze jednák pryjaźń mojá ku Wm. Wm. M M. Pánu była stała. Ktory ná káżdy cząs być y zostawáć prágnę

Wm. M. M. Páná

do wszelákich usług powolnym

Przyjaćielem y

Sługą

N. N.

Mości

Antwort.

Hochgeehrter Herr.

DEsselbigen beständiger Gesundheit/ und glückliches Wolergehens erfreuet mich hertzlich: Wünschend / daß Er und die lieben Seinigen von der Göttlichen Allmacht / mit allem ersprießlichen Wohlstand reichlich beschüttet und Väterlich besegnet seyn und jederzeit verbleiben mögen. Hierbey muß ich umb Verzeihung ansuchen / daß ich mich mit förderlicher Beantwortung / sey meinem Vielgeehrten Herren nicht eingefunden habe. Die Vrsachen solcher Verabsäumung/ ist eines Theils meine vielfältige Beschäfftigung und Ampts-Verrichtung; Anders Theils meine Vnpäßligkeit / mit der mich GOtt heimgesucht. Nichts destoweniger aber beharret meine Gewogenheit gegen denselben jederzeit beständig. Massen ich dann jederzeit zu seyn verlange

Sein

Dienstwilliger Freund
und Diener

N. N.

Edler

II.

Mości Pánie N.

WInna to moiá po mnie wyćiſłá powinność / ktora uprzeymemo Wm. M. M. Páná abowiązány zoſtawam áffektowi / á oſobliwie ták długie ſilentium (milczenie) Wm. wielcie mi czyni teſknice y prágnienia. Niewiem bowiem / co zánieſzczeſna chmurá / ztey mie fortuny złupiłá / że żadnego od Wm. nie mogę doſtąpić piſánia. Odpuść proſzę / tey niecierpliwośći moiey / á wyſwiadcz mi tę łaſkę / ábym rączkę tylko Wm. widźieć / á zniey umyſł przećiwko ſłudze ſwemu zrozumieć mogł. Tego doſtąpiwſzy iuż mię nic nápotym hámowáć nie będźie / ábim nie miał zoſtawáć

Wm. M. M. Páná

uprzeymie nieodmiennym

Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Mości Pánie N. Moy Mości Pánie.

ZEm ná piſánie Wm. M. M. Páná mię bárzo przyiemne / żadney dotąd odpowiedźi / lubom był powinien / nie dał / tego nie rácz áni zápámiętániu powinności moiey / áni iákiey w przyiáźni náſzey zá-

wártey

II.

Edler/ rc. Hochgeehrter Herr.

DEnselben mit diesem Briefflein zu behelligen / treibet mich die immerstehende Schuldigkeit/ damit ich seinen Gunsten dancknehmig verhafftet bleibe/ bevorab aber sein verweiltes Stillschweigen setzet mich in Verlangen. Ich kan nicht wissen/ was für ein unglückselige Begebenheit mich des Glücks beraubt / daß ich von dem Herrn keine Brieffe mehr erhalte. Er verzeihe meiner Ungedult hierinnen/ und erweise mir die Gunst/ daß ich seine Hand sehen / und daraus seine gegen seinen Diener / Gemüth spüren kan. So bald ich dieses werde erlanget haben/ alsdann wird mich nichts behindern/ einen als den andern Weg zu verbleiben

Meines hochgeehrten Herren

treu-beständiger Diener.

N. N.

Antwort.

Edler/ Ehrenvester/ rc. Insonders Hochgeehrter Herr.

DAß an demselben/ auff sein höchst Annehmliches ich keine Antwort biß dato, zu folge meiner Schuldigkeit/ gelangen lassen/

wolte

wártey przypisowáć odmiánie/ ále owszem rácz mi z łáski swey szczerze ufáć/ że mię z tego wielorákie pracey trudnośći moje záwsze zrażáły zamysłu/ ktorych już teraz wolen będąc/ znowu śię z swymi do Wm. M. M. Páná ozywam usługámi/ tey nieomylney zostawájąc nádźieje/ że te moje omieszkánia u Wm. M. M. Páná/ (ktorego mi ludzkość bárzo dobrze wiádoma) áni jákich myśli opácznych/ áni złey wznieći woley. W ostátku ná tę pożądáną dawno oczekawam pogodę/ ábym wskutku sámym pokazáć mogł/ żem záwsze jest

Wm. M. M. Páná

ochotnym Sługą

N. N.

III.

Mnie wielce Mośći Pánie N.

A moy z sercá ukocháñy Bráćie.

Czy Chyrágra/ czego nie życzę/ ráczkę przyćisnęłá/ czy też ták dálece pioro przytępiáło/ y kałámarz wysechł/ że już żadney dla Przyjaćielá udźielić niemoże kropelki/ wiedźieć záiste niemogę: Na to tylko boleję/ że Wm. M. M. Pan ná moje niechcesz odpisáć pisánie. Ciągnę jeszcze Wm. zá rękaw/ aboś co z niego wypádnie/ z ktorego cukrowe słowá jáko nići z kłębká częstokroć śię snują. Przez bráterską

wolte derselbe keiner Vergessenheit meines Obliegens/ oder einiger Verminderung meiner Freundschaffts-Pflichte beymessen/ sondern Größg. glauben/ daß mein Fürhaben unterschiedene Geschäffte unterbrochen/ deren ich mich nunmehr entzogen/ und hiermit wieder auffwärtig erscheine/ der tröstlichen Hoffnung / daß solche Verabsäumung bey dem Heern / dessen Höfflichkeit mir mehr als gnugsam bekand/ keine ungleiche Gedancken oder einigen Wiederwillen erwecken werde. Im übrigen verlange ich die Begebenheit/ mich jederzeit im Wercke zuerweisen/ als

Desselben

Dienstfertiger

Diener

N. N.

---

bráterská miłość obtestor/ áby mie to/ co niewymownie mieć żądam/ bez odwłoki doszło. Jesli to Wm. M. M. Pan uczyniß / uczynię y ja wßystko dla Wm. M. M. Páná / ták że ná oko obaczyß / y wskutku sámym doznaß/ że żyjąc y umieráiąc jest y zostawáć będzie.

Wm. M. M. Páná

cále życzliwym

Brátem y ochotnym

Sługą

N. N.

Jey Mośći Pániey Małżonce / y cáłey zacney familiey Wm. M. M. Páná jáko nayniżey się kłániam.

IV.

W tákieyż Materyey omawiáiąc

Zwłokę w Odpisowániu.

Jáśnie Wielmożny Mośći P. Woiewodo N.
Moy wielce Mośći Pánie y Bráćie.

WIelkie lubo domowe trudnośći / więc y słábe po te czásy zdrowie moje / nie máłe wemnie czyniło roztárgnienie (rozerwánie) gdy mi niepozwaláło / w oddawániu powolnośći / mojey Wm. M. M. Pánu dosyć czynić powinnośći ; co áby mi do Wm. M. M. Páná nic nienáruszyło łáski / wielce y usilnie proszę. Bądź tego Wm. Moy M. Pan pewien / że tę omieszkáną powinność sowitą Usługą moją ustáwicznymi nágradzáć nie omieszkam czásy / ná nieodmienną záwsze Wm. Mego Mośćiwego Páná zarábiáiąc łáskę. Do ktorey przy powinszowániu wszelákich szczęśliwośći ták Wm. M. M. Pánu jáko y miłemu Wm. M. M. Páná Potomstwu unizoną moję oddáiąc powolność / zostáię

Wm. M. M. Páná

uprzeymie życzliwym Brátem y powolnym

Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Jáśnie Wielmożny/ ꝛc.

Uprzeymy Wm. M. M. Páná ku sobie áffekt/ y wielorákie domowe Wm wiádome mi ſą rozrywki. Bo ja jákom nigdy o łásce Wm. M. M. Páná/ ktorey wyſokie w domu moim mam argumenta/ niepowątpiewał/ ták y teraz by namniey nie wątpię. Ale owßem stáráć mi się o nię potrzebá/ áby w tym w jákim teraz záwße zoſtawálá ſplendorze/ y owßem im dáley tym więkßy increment brálá. Ja wielce upraßam/ ábyś mię Wm. M. M. Pán częſtemy ſwemi obſyłał/ y do uſług ſwych záćiągał mandatámi/ cobym nie tylko słowy/ ále rzeczą ſámą piſáć się y tytułowáć mogł

Wm. M. M. Páná

uprzeymym Brátem

y powołnym

Sługą

N. N.

Potwierdzenie przyjáźni miedzy odległemi.

Mnie Wielce Mośći Pánie.

GOrąca ochotá mojá y ustáwiczne desideria (prágnienia) do oddawánia wszelákich pomyślnych usług Wm. M. M. Pánu/ piorko mi do ręku podáłá/ abym przez to moje Wm. M. M. Pánu pokłon swoy oddał pisánie. Nierozumiem albowiem otym/ żeby tá raz śćiśle miedzy námi záwárta przyjaźn/ przez mieysc y ziem dálekich odległość/ w jaką pochmurną zaysć miáłá ćiemność/ y owszem tey nieomylney zostawam nádzieje/ że konfidencya nászá y w niebytnośći/ w zupełnym jasnośći swojey zostánie splendorze/ á tym śię wiecey lśnić będźie/ gdy tego pożądánego doyde sczęśćia/ że śię wskutku sámym ták popisowáć będę mogł/ jáko cále oddány

Wm. M. M. pánà

Sługa

N. N.

Takiż.

Moy wielce Mośći Pánie/ y z serca ukocháany Przyjaćielu.

LUboć nas to odległość rozłączyłá miejscá/ niemoże śię jednák tá miedzy námi

raz

Beständige Freundschafft zwischen den Entferneten.

Insonders Hochgeehrter Herr.

DEnselben mit diesem wenigen Zeilen zu begrüssen / veranlasset mein Verlangen / die Willfährigst erspräßliche Dienste zu leisten. Ich will nicht hoffen / die unter uns verknüpffte Freundschafft / würde sich durch die darzwischen liegende Erden verdunckeln lassen / sondern das Vertrauen würde in begebener Abwesenheit in vollem Glantz verbleiben / und so viel mehr beleuchtet werden / wann ich diß erwünschtes Glück erlange / daß ich mich in der That erweisen kan / als

Meines hochgeehrten Herren
ganß ergebener
Diener
N. N.

Deßgleichen.

Mein hochgeehrter Herr und liebster Freund.

WIewol uns die Entlegenheit des Orths hat geschieden / dennoch kan solche un-

raz stale záwarta żadnymi sposobem rozerwáć przyjaźń. Vprzeyma pamięć/ przez zobopolne y słow przesyłánia/ w swoim zawsze zostawáć będzie porze/ á im ściśley jest obowiązána tym w większey utwierdzona y poważána będzie cenie. Ja to bez wszelákich kolorowánych offertow mowię/ że żyjąc y umierájąc być y zostawáć prágnę

Wm. M. M. Páná y z serca miłego Przyjaciela

szczero uprzeymym Przyjácielem y Sługą

N. N.

Tákiż sam Polski.

Wielmożny á Mnie wielce Mośći Pánie N. Moy wielce Mośći Pánie y Dobrodzieju.

Niech te jedne przynamniey ja Pielgrzym w dálekie zájechawszy kráje/ do Oyczyzny odniosę pociechę/ słyszeć o szczęśliwych successách y pomyślnym zdrowiu Wm. M. M. Páná/ zkąd pierwsze to moje ze Włoch z powinną braterską obserwáncyą dirigujé pisánie/ wielce y pilnie prosząc áby dálekā moja do usług Wm. M. M. Páná teráźnieysza rezydencya/ żadney mi właśce nie-

przyniosłá

sere verruckte Freundschafft keines weges entzweyen. Das getreue Angedencken wird durch den Brieff-Wechsel fortgesetzet / und so viel strenger verbunden / so viel Tugendhaffter ihre Freundschafft geadelt ist. Ich sage es ohne geschmückte Höffligkeit / daß ich sterbend und lebend zu seyn und zu verbleiben begehre

Meines Hochgeehrten Herren und hertzliebsten Freundes

treuhertziger Freund und Diener

N. N.

---

przyniosłá odmiány. To osobie Wm M. M. Pánu brevibus aperio, że ꝛc. Ja ná ten czás uniżone moje Wm. M. M. Pánu oddawszy posługi / uprászam ábyś moim Mościwym Pánem y Dobrodziejem nieodmiennie zostawáć raczył / ktoremu dożywotnie jestem

uniżonym Sługą

N. N.

Nástępuią rożne

Przyczynne Listy.

Wielmożny á mnie wielce Mościwy Pánie/
Moy wielce Mości Pánie.

Wm. Moy Mości Pán/ y cáły prześwietny Wm. M. M. Páná Dom/ wnieśmiertelney pámięci y sławie wiecznemi muśi zostawáć czásy/ bo w uciskách y dolegliwośćiách ściśnionych y utrapionych do śiebie idących ludzi/ skutecznym záwsze być raczyß rátunkiem. Wnádzieię tey Dobrotliwośći/ y ia do Wm. M. M. Páná zpowinną uciekam śię uniżonośćią/ y moię przed świątobliwym sądem toczącą śię spráwę do miłośćiwey łáski Wm. M. M. Páná iáko napilniey zálecam/ uniżenie upraßáiąc/ żeby nieodwłocznie do ßczęśliwego przyść mogłá końcá. Tę benewolencyą (łáskę) on naywyżßy spráwiedliwośći świętey Powod/ Wm. M. M. Panu zdrowiem dobrym/ długo ßczęśliwym Pánowániem/ y fortunnym przy ßczęśliwych ſuccessach powodzeniem hoynym nádgrodzi sposobem. Ktoremu oto uniżonymi supplikowáć nieprzestánę modlitwámi/ jáko

Wm. M. M. Páná
naynižßy Sługa
N. N.

Wiedną=

Hierauff folgen unterschiedliche Bitt- und Empfehlungs Briefflein.

Hoch-Wohlgebohrner Gnädiger Herr.

EWer Gn. und dero hohen Stamm-Hauß Gedächtniß verewiget sich mit unsterblichen Nachruhm / in dem selbe den Bedrengten und Nothleidenden in ihren Nöthen und bejammerten Angelegenheiten / mit würcklicher Hülffleistung / wolthätig erscheinen. In solcher unterthänigen Hoffnung / habe Euer Gn. ich hiermit gehorsambst anzuflehen / und meine bey dero Hochlöbl. Judicio schwebende Rechts-Sache zu dero hohen Hulde bestermassen zu empfehlen / nicht unterlassen wollen / mit unterthänigst-gehorsamster Bitte / womit selbige ehestes zu einem erwünschten Ende glücklich gelangen möge. Solche hohe Gnade / wird der Allerhöchste / Euer Gn. mit beständiger Gesundheit / langwieriger Regierung / und selbstverlangtem Wolergehen reichlich erstatten. Denn ich darumb auch biß ins Grab embsichs anzuruffen nicht unterlassen wil / als

Deroselben

allerniedrigster Knecht

N. N.

Dergleichen gantz Polnisch / nach gebräuchlichem Hoff-Polnischem Cantzeley Stylo.

Wjednákiey Máteryey / od Xiężny.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie N.
Moy wielce Mośći Pánie.

W Jákich / przy nieznośnym żalu moim / zostáwiłá mię trudnośćiach z N. N. śmierć świętey pámięći Kśiążęćia Jego Mośći / Małżonká y Dobrodźieiá mego / jużeś to Wm. M. M. Pán z żáłosnego listu mego ná N. Seym posłánego wyrozumieć / niewątpię / raczył. Dla tego jákom ná tym tám plácu / ufam / poważnego tych spraw moich Wm. M. M. Páná y łáskáwego miáłá Promotorá / ták niewątpię / że y w dalszym jey biegu miłośćiwego uznam Pátroná. Ponawiam tedy gorącą prozbę moję / ábyś mię z tych ćiężarow poważną ręką swoją / ktorą mi naywięcey przy łásce Bożey pomoc może / u Rzeczypospolitey dźwignąć raczył. Doznawał świętey pámięći Xiąże Jego Mość wysokiey w okázyách káżdych Wm. M. M. Páná przyjáźni / doznáć y z pozostáłem Synem

nem w sieroctwie moim teyże obiecuię sobie. A zátym gdy się z tych ciężarow/ przez Vsługe Rzeczypospolitey przyczynionych/ wywiąże/ powinną záwsze przyznawszy Wm. M. M. Pánu y zacnemu iego Domowi wdzięczność/ Syná mego y wszytek Dom moy do Vsług Wm. M. M. Pánu dożywotnich obowiązuię/ ktorych y ná ten czás powolność łásce Wm. M. M. Páná iáko napilniey zálecam.

Wm. M. M. Páná
życzliwa Przyiáciołká
y Sługá
N. N.

O Wákáncya Krolewszczyzny prosi Biskupá iákiego o Przyczynę do Krolá Iego Mości.

I.

Iáśnie Wielmożny Mości Xięże Biskupie N. Moy wielce Mości Pánie.

Znam wielką Wm. M. M. Páná łáskę z oterázniey szey stáránia mego promocyey/ á ktorą służyc Wm. M. M. Pánu ofiáruię się/ pilnie dáley prosząc/ nie rácz ustawáć y nápotym/ ále chciey łáskáwą swoią wesprzeć

wesprzeć pomocyą fortuny moiey/ ktora áni wiem czemu ták oporem idźie. Niech ią Jego K. Mość pośili tą sztuką chlebá/ głodnyć wprawdźie żołądek moy/ ále pauci cibi/ y ktory ná długi czás może mieć pokármu tego. Doznawa tego Jego K. M. że karmi tákie/ co prędzey trawią/ tego niewiem jesli więcey służą. Jam śię y o głodźie ćisnał do pusług Jego Krolewskiey Mośći nie ták potężnie/ bo wiátr powiewał głodnego. Ale niech sprobuje Jego K. Mość jáko też służyć będę pośilony łáską jego. A jesli jest animus pośilić niech że da to/ co do smáku przypada/ bo śię w lepszą krew obraca/ juxta illud Medicorum: Quod sapit nutrit. Ja tę spráwę wszystkę y sámego śiebie łásce Wm. M. M. Páná zálecám/ zostawáiąc.

Wm. M. M. Páná
cále uprzeymym Przyjaćielem
y powolnym Sługą
N. N.

II.

W podobney Máteryey Instáncya.

Præmissis præmittendis.

Nie zchodźi mi ná łásce Wm. M. M. Páná (zá ktorą dźiękuję wielcę) ále mi zchodźi

zchodzi ná cáłym/ jákie drudzy máją ßczęściu/ ná ktore jednák niechce nárzekáć y teraz/ poniewaß rezolwowáć się jeßcze dotąd Jego Krol. Mość strony prozby moiey nie raczył. Może P. Bog podáć do Serca Jego Krol. Mości/ że mię ucießy w prozbie uniżoney moiey/ y osądzi zá tákiego/ sługę/ ktory może być capax jákiey odrobiny łáski Páńskiey wßák się nie kußę o rzeczy niepodobne &c. &c. Mam nádzieię w łásce Bożey/ y w łásce Jego K. Mości P. mego/ że od tego wßystkiego nie będę odsądzony/ y czekáć zpokorą Dekretu tego. A Wm. M. M. Páná y Brátá proßę/ nie rácz de esse Brátu swemu/ ále upewni Jego K. M. że tego káwałká chlebá nie będę jadł jedząc/ ale pewnie uwijáiąc się około posługi Páńskiey/ rowno z tymi co go dawno y obficie jedzą złáski Jego K. Mości. Zálecam się zátym pilno łásce Wm. M. M. Páná/ ktorego jestem

Zyczliwym Brátem
y Sługą
N. N.

III.

Wtákiemz Márteryey.

Præmissis Præmittendis.

Uniżoną przytym do Wm. M. M. Páná wnoßę prozbę/ żebyś stáránia mego o Stáro-

o Stárostwo N. poważną przyczyną swoją do Jego K. Mości poprzeć y wesprzeć raczył. Niech post tot repullas, wżdy teraz in hac congerie wákáncyi miłościwą Jego K. M. poznam łáskę/ ktorey nie pokażęli się wdzięcznym/ niech ją trácę. Wiem że mię Wm. M. M. Pan znasz & genium moje/ lubo to Konwersácye náße/ nie były ták częste bárzo. Záczym pewienem/ że tego ráczysz być o mnie rozumienia/ że mogę być non indignus hoc beneficio, y Krol Jego Mość że je non pessimè collocabit. Miedzy Domámi zás náßemi/ dawne conjunctiones merentur, żebyś Wm. M. M. Pan łáskáwym mi się stáwił in hac Promotione Promotorem, o co wielce y pilnie proszę

Zálecájąc się etc.

IV.

Pilna Instantia do Deputatá zá Spráwą swoją w Trybunale.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie Wojewodo N.
Moy wielce Mośći Pánie

PRzypada mi przed sądem Tribinałn N. ktorego Wm. M. M. Pan Directorem jesteś

jesteś z Pánem N. N. Spráwą / ktory jáko wiele wiolencyj pokazał przećiwko mnie / y quâ fide ziemną postepował / zrozumieć to Wm. M. M. Pan bedźiesz raczył / z tego sámego (by nic inszego nie było) że etc. Proszę uniżenie Wm. M. M. Páná / ábyś śię od tey spráwy (jeśli bedźie miał tyle czołá y niewstydu / żeby śię z nią w tám tym sądźie ozwał) absentowáć nie raczył. Bo rzeczy mojey śiłá ná tym zależy / áby gravissimi Viri, ktorzy nie ná słowká fárbowáne / jákich on jest pełen / ále ná rzecz sámę pátrząjąc / śiedźieli ná tym sądźie. Jest mille artifex! Záczym przyszło mi śię ućiec do Wm. M. M. Páná / żeby mię subtelnostkámi swemi nie wpráwił pod śieć jáką. Cokolwiek łáski Wm. M. M. Paná doznam / odsługowáć ją bede powinien. Do ktorey śię y teraz pilno zálecam / etc.

N. N.

V.

Zołnierz prośi o Zásłużone.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie Podskárbi Koronny /

Moy wielce Mośći Pánie.

SAm Bog po Krolu Pánu nászym / zákozywszy pro meritis Woyská koronnego

sedem

sedem fortun wszystkich zá kluczem Podskárbstwá przy Regimencie Wm. M. M. Páná/ oraz w áńimuszách Woyská wszystkiego spráwil jákąśniemal Synowską do Wm. M. M. Páná Konfidencyą. Zá ktorą jáko jáżdy Zołnierz dobry/ práwdziwych prac y zásług przećiw Rzeczypospolitey pilen/ onych godną od Wm. M. M. Páná odnośi konsolácyą: Ták y ja przy zásługách moich/ ućiekam śię do Miłośćiwey łáski Wm. M. M. Páná z uniżoną prozbą moją/ pokornie supplikując/ ábyś Wm. M. M. Pan dawszy raz zmiłośći-wey

Supplicá.

O Zalecenie ábo Kommendacyą.

Wielmożny Mośći Páńie N.

Páńie y Dobrodzieju moy miłośćiwy.

PRzy uniżonyck służb moich oddániu (záleceniu) oznáymuję Wm. memu wielce M. Pánu/ że śię wkilku dniách w Imię Boże zábierram wdrogę do N. A iżem záwsze osobliwą lubo niezásłużoną Wm. M. M. Páná ku błáhey osobie moiey znał łáskę/ poważam śię y teraz w nádziejje teyże/

wey łáski swojey Assignácya do Jego M. Páná N. ꝛc. ꝛc. (Mam tákże Prywiley juris caduci złáski Jego K. Mośći Páná mego Miłośćiwego/ á zátym ná sámym Wm. M. M. Pánu/ zależy) przy nim mię zostáwić rácżył. Vczyniß to Wm. M. M. Pán z wrodzoney do dobrych Zołnierzow propensiey. A ja pokazáną w okázyey tey Wm. M. M. Páná łáskę/ zásługowáć Wm. M. M. Pánu obowięzuję się/ ktorey się jáko naynizey zálecam/ etc.

N. N.

Bitt-Brieff/

Umb Förderung-Schreiben.

Hoch-Wollgebohrner/ Gnädiger Herr.

E. Gn. belieben nechst darstellung meiner gehorsamsten Dienste/ gnädig zu vernehmen/ daß ich gewillt bin/ meine Reise nach N. in etlichen Tagen/ mit Gott/ anzutreten. Wann nun E. Gn. jederzeit sondere zutragende Gewogenheit/ gegen meine Person/ verspüren lassen/ als erkühne ich mich

teyże/ z należącą uniżonośćią uprasáć Wm. M. M. Páná/ ábyś Wm. M. M. Pán zmiłośćiwey łáski swojey swoję poważną do Ich Mośći P. P. N. N. zá mną zánieść raczył instáncyą. (Przyczynę) Tę ták wysoką łáskę uniżonemi memi przy powinney wdzięczności dożywotnie odsługowáć nieomieszkam usługámi/ jáko

Wm. M. M. Páná

obowiązány Sługá

N. N.

Ták iż o Promocyą.

(Tit:)

PRzy ofiárowániu winnych usług moich powolnośći / uniżoną do Wm. M. M. Páná wnoszę prozbę/ á to przy teráźnieyszym przesádzániu Vrzędow y Kondycyj/ ábyś Wm. M. M. Pán lichą osobę moję/ z swojey niechćiał wipuszczáć pámięći/ á mnie w ták długim cierpliwośći świętey járzmie zostáwającego / jáko poćieszną częstokroć obiecáną tandem ućieszyć ráczył promocyą (Kondycyą) Obowięzuję się nie tylko pilnośći wszeláktiey / przynależącey wiernośći skromnośći wtym Vrzę-

dzie

auß dienstlichen Anvertrauen Ewer Gn. gehorsamlich zu ersuchen/ daß sie an die Herren N. N. meine Wenigkeit gnädig zu befehlen geruhen wollen. Solche hohe Gnade umb dieselbe werde ich mit danckbahrlicher unterthäniger Dienstleistung zu erwiedern die Zeit meines Lebens unvergessen verbleiben / als

Ewer Gn.

Pflicht-verbundener Knecht

N. N.

Deßgleichen umb Förderung.

(Tit.)

BEy Erbittung meiner jederzeit schuldwilligsten Dienstgeflissenheit / gelanget an Ewer Gnad. mein gehorsamliches Bitten / bey obschwebender Veränderung der ꝛc. Aempter meiner wenigen Persohn Großg. eingedenck zu verbleiben / und meine lange Zeit mit unstatten getragene Geduld / mit erfreulicher Beförderung offt vertröster massen nun endlich anzusehen : Nechst betheurlichem Versprechen / müglichsten Fleiß / beharrliche Treu / und schuldige Verschwiegenheit stets eiferigst einzuwenden / und alle dancknehmige

dźie powierzonym przszkładáć / ále y tę wyświadczoną łáskę wszeláką wdźięcznośćią odsługowáć / jáko

Wm. M. M. P.

cále oddány

Sługá

N. N.

Nástępują

Przyczyńnne Listy.

Mośći Pánie N. Moy wielce Mośći Pánie y Przyjaćielu.

Oddawszy powolność Vsług moich / rácz Wm. M. M. Pán tę od N. do mnie dirigowáną przeczytáć supplikę / ktory O co mię solicituje snádnie zrozumieć raczysz. Iż mi tedy Osobá jego / od lat kilku dobrze znájoma / y záwszem go zá skromnego / uczonego / pilnego / przystoynego y obyczáynego Młodźieńcá miał y uznawał / te ná prozbę y Affektácyą jego do Wm. M. M. Páná zá nim wnoszę przyczynę / nisko prosząc / ábyś go Wm. M. M. Pan złáski swey do usług swoich przyjąć / ábo go kedy indźiey ná insze zálećić ráczył mieysce / ktore on we wszelákim posłuszeństwie záchowáć / wysoką Wm. M. M. Páná łáskę stáwić y ták się

spráwo=

Erwiedrigung zu leisten jederzeit unvergessen zu bleiben/ als

Ewer Gn.

Dienstergebener

Knecht

N. N

Hierauff folgen allerhand
Empfehlungs-Schreiben.

Hoch-Edelgebohrner/ etc. Insonders Hochgeehrter Herr.

NEchst Versicherung meiner gantz willigen Dienste / beliebe demselben zu belesen/ was N. an mich billich gelangen lassen. Wann mir nun seine Persohn von etlichen Jahren her / wol bekand / und ich ihn für einen frommen / gelehrten / fleissigen / höfflichen und bescheidnen Jüng ling halte / habe ich seinem Begehren zu folge an meinen Hochgeehrten Herrn / dieses Empfehlung- und Beförderungs-Brieflein ablauffen lassen wollen / denselben dienstlich bitten / er wolle benamten N. in seine Dienste großgünstig annehmen / oder ihm anderwerts zu einer N. Stelle / viel mögende Beförderung thun: Welche er denn in Unterthänigkeit zu bedienen / Meines Hochgeehrten Herrn hohe Begünstigung zu rühmen / und sich also

spráwowáć będźie/ że y zálecenia mego/ ktore mu przystęp do Wm. M. M. Páná uczyni/ to drogę/ potrzebowáć nie będźie. Ja też zá tę pokazáną Dobroczynność ták Wm. M. M. Pánu obowiązány będę/ że żadney nieomieszkam okázyey/ zá ktorą bym śię oświadczyć niemiał/ powolnym

Wm. M. M. Páná

Sługá

N. N.

Inszy

Wtenże Máterney.

(Tit:)

ZE przez to liche pisánie moje Wm. M. N. Pánu swoy oddaję pokłon/ do tego mi z jedney strony mojá do Vstug Wm. M. M. Páná powodem byłá powolność/ z drugiey oddawce Listu tego Affektácya/ ktory mię oto upraszał/ ábym osobie jego (ktorą on sam zálecić będźie umiał) drogę do Wm. M. M. Páná przetorował/ czegom mu też żadną miárą odeprzeć nie mogł. Niechayże Pán Naywyższy/ Wm. M. M. Páná przy dobrym zdrowiu/ pomyślnych pociechách/ z miłośćiwey láski swey chowa/ y práwicą mocną swoją ná dobro

zu verhalten wissen wird/ daß er meines Lob-Brieffes/ welcher zu meinem Hochgeehrten Herren ihm einen Zutrit anweisen solle/ nicht vonnöthen haben wird/ Ich auch werde wegen solcher ihme erwiesenen Wolthat verbunden/ und keine Begebenheit unterlassen/ mich jederzeit zu erweisen/ als

Meines hochgeehrten Herren
schuldwilliger Diener

N. N.

Ein anders
In dergleichen Materie.

(Tit.)

EWer Gn. mit diesen geringfügigen Zeilen dienstgehorsambst zu begrüssen/ veranlasst eines Theils meine Dienstschuldigkeit/ anders Theils Uberbringers Angelegenheit/ welcher mich billich ersuchet/ bey Ew. Gnaden seiner Persohn/ mit welcher er sich selbsten zu empfehlen wissen wird/ einen wolgeneigten Zutritt zu machen/ und habe ich seinem wolziemlichen Begehren nicht entwerden wollen. Der Allerhöchste wolle Ewer Gnaden bey beständig erwünschter Gesundheit/ und aller ersinnlichen Wolfährigkeit gnädigst erhalten/

dobro pospolite szczyci y opátruje / ktorego Obronie Boskiey / á śiebie miłośćiwey Wm. M. M. Páná tásce jáko napilniey oddawszy / zostawam

Wm. M. M. Páná
Cále uprzeymym Przyjaćielem
y Sługa

N. N.

Jeszcze jeden.

(Tit:)

Jz mie oddawcá Listu tego / o Rekomendácya y Zálecenie śiebie pilnie prośit: Tedy lubo mi to nie táyno / że káżdy z soba zálecenie / z przystoynymi obyczájámi / należaca ukłádnośćia nienágánionym záchowániem / y wszeláka sposobnośćia / we wszystkich spráwách / zsoba przynieść powinien: niemogłem jednák tego ná sobie przewieść / ábym go bez przycznnych od śiebie listow puśćić miał / pewien beda / że zálecenia mego godnym śie pokaże / gdy go Wm. M. M. P. przyczyny moiey respektem / ná mieysce

halten / und mit seiner Gnaden-Hand schützen und handhaben / zu dessen Göttlichen Schutz E. Gn. ich / mich aber dero beharrlicher Gunst-Gewogenheit treulich empfehlend / verbleibe

Dero
treubeständiger
Freund und Diener
N. N.

Noch eins.

(Tit.)

Demnach ich inständigst angelanget worden / Mitbringern dieses ein Empfehlungs oder Recommendation-Schreiben mit zu geben. Ob mir nun zwar nicht unwissend / daß ein jeder seinen Lob-Brieff / mit gutten Sitten / anständiger Höfflichkeit / unsträfflichen Verhalten / und seltener Schicklichkeit in allen Sachen / selbst mit bringen und erweisen muß: So habe ich doch Vorweisern hierinnen nicht auß Händen gehen wollen / und ihm an E. Gn. mit diesen Vorschriffts-Zeilen zustatten kommen soll / der zuversichtlichen Hoffnung / er werde sich meines Lobs würdig machen / wann mein etc.

sce niegdy N. zmárłego / do sprobowánia przyjmieß y promowáć raczyß.

Co ja przy podániu wßelákich okázyj Wm. M. M. Pánu odwdzięczáć nie omießkam / jákoż się do tego sam znam y dobrowolnie zeznawam / żem jest

Wm. M. M. Páná

powolnym záwße

Sługą

N. N.

Przyczynny List do zacney jákiey Osoby u Dwotu.

Wielmożny á mnie wielce Mości Pánie / etc.

Oddawßy powolność powinnych Vsług moich / racz Wm. M. M. Pan ztey to wyrozumieć suppliki / że Oddawcá listu tego / Cudzoziemski Szláchćić / J. Pan N. N. uśilną mię swoją solicitował prozbą / ábym go do Jego M. Páná N. N. Márßałká nadwornego jáko napilniey zálecił / coby w spráwách swoich łáskáwą audiencyą / á pretką zátym mieć mogł Expedycyą / z ktorey Affektácyey z rożnych przyczyn wymowić mu się niemogłem.

Niska

Herr ihn meine Vorbitt geniessen / und zu Begleitung der durch N. Absterben lediger Stelle / auff eine Probe / an-und auffzunehmen geruhen wolte.

Solches werde ich / bey einkommender Gelegenheit / gegen rc. Herrn zu erwiedern / mich jederzeit beflissen halten / wie ich mich auch selbsten weiß und bekenne

Ew. Gn.

Dienstschuldigster Diener

N. N.

Vorschreiben

An einen vornehmen Herrn bey Hoff.

Hoch-Wohlgebohrner / rc.

NEchst Darstellung meiner schuldwilligsten Dienstfährtigkeit / beliebe Ew. Gn. auß diesen auffwärtigen Zeilen zu ersehen / daß Uberbringer derselbigen ein frembder von Adel / Herr N. N. mich mit inständiger Bitte angelanget / mein bey N. N. Hoff-Marschalck bestermassen zu empfehlen / damit er zu Förderung seiner obhabenden Geschäffte / in Gnaden angehört und schleunigst abgefertiget werden möchte / welches ich ihm aus vielfältigen Ursachen nicht weigern wollen / noch sollen.

Gereichs

Niſką tedy do Wm. M. M. Páná wnoſzę prozbę / ábyś Wm. M. M. Pán Szláchcicá tego miał ſobie rekommendowánego / przyſtępu mu do rozmowy z ſobą pozwolił / Desideria jego ſłuſzne wyſłuchał / y do wykonánia (expediowánia) onych ráda y pomocą był. Tę miłośćiwą łáſkę on z zwykley ſwojey Dyſkrecyey ná káżdym plácu wyſoko ſtáwić / y według naywyżſzey możnośći uſługámi ſwymi odſługowáć nieomieſzka.

Zátym kończąc / powtornie Wm. M. M. Páná upraſzam / ábyś tey mojey / z ktorejem śię wymowić niemogł / wybáczyć raczył śmiáłośći / ktorego Obronie Naywyżſzego / á śiebie nieodmienney raz záwźiętey oddáję łáſce / ktory jeſtem y zoſtáwáć prágnę.

Wm. M. wielce M. Páná
obowiązánym
Sługą
N. N.

Náſtępują sáme polſkie Liſty według teraz u Dworu wźiętego piſánia ſpoſobu.

I. Wza-

Gereicht demnach an E. Gn. mein dienstl. gehorsames suchen / sie wollen diesen Edelmann in gnädiger Recommendation haben / ihme gefällige Ansprache verstatten / sein billichmässiges Begehren anhören / und zu solches Außwirckung beyräth= und förderlich zu erscheinen / welche gnädige Gewogenheit / er nach seiner hohen Discretion aller Orthen hoch zu rühmen und mit möglichster Dienstleistung zu erstatten / jederzeit unvergessen seyn und bleiben wird.

Hiermit schüssend / bitte E. Gn. ich nochmals gebührlichst / mich solches Anmuthens / dessen ich mich füglich nicht entschütten mögen / in Ungnaden nicht zu verdencken. E. Gn. der Allwaltenden Schutz-Hand GOttes / und dero verspührten Gnaden beharrlich ergebend / der ich jederzeit unaußsätzlich seyn und bleiben werde.

Deroselben

Dienst-pflichtiger Knecht

N. N.

Nunmehro folgen etliche Polnische Brieffe in dergleichen Materie / nach jetzt gebräuchlichem Hoff-und Cantzeley Stilo abgefasset.

I. In

I.

In Ehe-Stifftungen/

Ein Empfehlungs-Schreiben an einem Polnischen Fürsten oder Woywoden.

I.

W Zamysłach Małżeńskich/ do Senatorá polskiego/ zá Młodźianem zácnym.

Jaśnie Wielmożny Mośći P. Wojewodo N. Moy wielce Mośći Pánie y N.

MAm zá to/ że Jego M. Pán N. odniosł to Wm. M. M. Pánu/ co odemnie słyszał/ á co uprzeyma mojá przećiwko Wm. M. M. Pánuy zacne mu Wm. M. M. Páná Domowi mowić mi kazáłá życzliwość. Nieomylna to/ że wszystkie ná świećie rzeczy Occasionibus constant, y mnie ná ten czás sámá podáłá okázyá do tákiey z Jego Mośćią rozmowy drogę/ y ná ten z strony Jego Mośći Páná N. (Kasztelaná/ Wojewody ꝛc.) náprowádźiłá dyskurs. Tego człowieká ja uprzeymie kochájąc/ nie ták że krwie/ ktorą ma zacną/ jáko z wysokich/ ktore mu dał Pán Bog Przymiotow. Wm. M. M. Pánu też życząc wszelákich ná świećie poćiech/ nie mogłem jedno

dno pryznáć śię do tego/ żebym życzył/ ábyś Wm. M. M. Pán miał z niego ſługe/ y ták mi śię zda/ żeby tá rzecz wiele pociech przynieść ná obie ſtronie mogłá. Nobilitatem ábo Vrodzenia wyſokiego ab utroq; Parente zálecáć Wm. M. M. Panu niepotrzebá: Qualitates záśię ſámym zdániem táki/ jákie ma mieć zacny człowiec/ ktory ták wyſokiego áffektuje zpowinowácenia. Jeśli czego nie doſtáje w tych rzeczách ktore fortuná dáje/ y bierze Ludziom pro arbitrio, tá rzecz mniemam/ że u Wm. M. M. Páná wielkiego niema momentu. Naydźie to on u Wm. M. M. Paná/ czego mu umknełá fortuná/ á z ſobą záś przynieśie/ czego fortuná/ nie ma w mocy ſwojey/ y dáć nikomu niemoże. A to on pałájąc gorącą do Vſług Wm. M. M. Páná chęćią/ jedźie w Dom Wm. M. M Páná. A ja proſequor propitiis votis jádącego/ uprzeymie tego życząc/ á żebyś Wm M. M. Pán poſmákował ſobie Qualitates jego/ á on Wm. M. M. P. táſkę/ do ktorey jáko naypilniey y ná goręcey może być y onego y ſam śiebie zálecam/ proſząc ábyś Jego Mośći Páná N. przypuśćić á mnie nieodmiennie wniey chowáć raczył/ jáko

Swego

Cale uprzeymego Przyjáćielá

y powolnego Sługę

N. N.

II.

W podobney Materyey.

(Tit:)

W Sprawie Jego Mości Pána N. (Szwagrá abo Brátá / Synowcá / Siestrzeńcá mego) á w prozbie mojey / ktorą do Wm. M. M. Pána zá Jego Mością wnosił / będąc responsem ukontentowány / by we mnie nieożywatbym się ták prętko. Lecz że Principat moy (jáko pospolićie wszyscy / ktorych Venus pod sieć pędźi swoję) nie ma tyle cierpliwośći / y ja zá jego gorącym affektem idąc / á ná ono Didonis pomniąc: Non ignara mali, miseris succurrere disco, przypominam Wm. M M. Pánu uniżoną Jego Mośći przez mię wniesioną prozbę / prosząc Wm. M. M. Pána / z táką jáka się w tákich rzeczách godźi ostrożnośćią y uniżonośćią / ábyś pogárdźić stárániem Szlácheicá zacnego / y do posług swoich y Domu swego się gárnącego odpycháć nie raczył / żeby w Dom Wm. M. M. P. przyjechawszy / uderzył Czołem Wiem rationes Wm. M. M. Pána gravissimas, prudentissimas. Wiem y zwyczay dobry / że nie pozwalasz tákim gośćiom przystępu do Domu swego chybá wten czás / kiedy y do łáski przypuśćić ich mislisz Ale to jest czego y my chcemy / y co zá znák dálszey łáski mieć

ſki mieć ſobie życzemy/ máją zupełną nádzieje/ że to będzie z chwáłą Bożą y z pociechą Wm. M. M. Páná. Co wſzyſtko wyſokiemu rozſądkowi Wm. M. M. Páná y łáſce poruczywſzy/ czekamy ná pocieſzną rezolucyą Wm. M. M. Páná/ ktorego jeſtem y zoſtawam záwſze

Vprzeymym y powolnym
Sługą
N. N.

Suppliká do Krolowey Jey Mości

O Przyczyne do Krola Jego Mości O Wákáncyą jáką.

Naiáśnieyſza Miłościwa Krolowa Páni Páni á Dobrodzieyko mojá Miłościwa.

SZczegulne to moje záwſze było przedśiewzięćie/ áni chćieć / áni ſzukáć inſzych fortuny mojey Promotorow / mimo W. K. M. Pánią moję Miłościwą/ y ztey miáry/ że ſobie życzę nie bydź nikomu inſzemu/ ále ſámemu tylko Páńſtwu memu obowiązánym. Y ztey/ że mi śię te/ ktorem w inſzych ludźiách / by nayblizſzych Pokrewnych y Przyjaćioł moich/ pokładał promo-

cye / nienádawáły nigdy. Záczym uniżoną prozbę moję wziątem do W. K. M. Pániey mojey Miłościwey o Miłościwą do Jego K. Mości Páná M. Miłościwego / strony Stárostwá N. przyczynę / ktorą żeś W. K. M. Páni mojá Miłościwą wnośić zámną ráczyłá / wiem to z ust Jego K. Mości włásnych. Ja ktorą łáskę uniżenie podziękowáwszy / ztąż uniżonośćią W. K. M. Pániey Mojey Miłościwey proszę / ábyś ustáwáć w tey Przyczynie y stárániu zámną sługą swoim nie raczyłá. Widźić Bog / że nie zbogácenia szukam / áni tego / ábym łáski Jego K. Mośći záżywał do wczásu swojego; ále tego chcę / ábym miał o czym służyć Pánu memu. Jać y ná chudym Szlachćiu Oyczyzny mojey wytrwáć mogę / ále służyć Pánu y Oyczyźnie nie mogę / bo y podołáć temu dostátki moje niemogą / y niesłuszna podobno / żeby śię do posług ten ubiegał / ktoremu do łáski y nagrody záłożona drogá. Wszystko to miłośćiwey łásce W. K. M. y baczeniu wysokiemu oddawszy / y powtore tę moję uniżoną prozbę gorącey á Miłośćiwey W. K. M. promocyey y przyczynie poruczywszy / Zálecam nayniższe posługi moje z pocáłowániem ręki W. K. M. Pániey Mojey Miłośćiwey. Dan. etc.

N. N.

Wtá-

Wtákiey właśnie Máteryey do Krolá Jego Mości.

Naiáśnieyszy etc.

Doszłá mię dopiruśinko o śmierći Jego Mośći Páná N. N. życzliwego W. K. M. Páná M. Miłośćiwego Sługi / mnie y Domowi memu wszystkiemu ćięszko żałosna nowiná / ktorą podáię do wiádomośći W. K. M. Páná mego Miłośćiwego / żáłosny ex tanta capitis diminutione, ktorą / Bog wszechmogący ná Dom moy puśćić raczył. Ale żáłośny y ztego nie mniey / że ten W. K. M. Páná M. Miłośćiwego Sługá / ktory wszystko práwie swoie devoverat Vstudze W. K. M. ná tym postánowiony będąc mieyscu / z ktorego mogł optimè mereri, niedostąpiwszy zámierzonego w intencyey swoiey kresu / ustąpić muśiał ex statione, niewiem quàm oportuno Reipublicæ tempore. Przydáie y to nam w domowym żalu / że Dźiatki swoie nie ták zostáwił / jáko zostáwowáli Antecessoro wie jego. Pływáią bowiem nie w szczęśćiu y dostátkách / ále w trudnośćiách y w długách. A to ztąd / iż Oćiec ich Pánu służył nie rzeczom swoim / á wszystko serce y myśl swoię ná to obroćiwszy / czego potrzebowáłá powinność y Vocatio jego / o tym / aby

 Po-

Potomstwu jego po nim było dobrze / y niemogł y niechćiał myślić / hanc curam Miłościwey W. K. M. łáſce / y Oycowſkiemu przećiwko záſłużonym áffektowi zostáwiwſzy. Mamy cáłą nádźieję Powinni y Przyjaćiele jego / że W. K. M. pożáłowawſzy wiernego Sługi ſwego / niedopuśćiſz / áby Potomstwo jego miáło reſidere infra Conditionem ták wielkiego W. K. M Vrzędniká / ále miłośćiwa łáſką ſwą będźieſz to raczył ſupplere, że Pan Oćiec ich nie był ták providus in paranda fortuna Dźiátkom ſwoim / jáko był gorący w wykonywániu powinnośći y posług ſwoich. A oſobliwie y nominatim o to prośiemy / ábyś W. K. M. Pán náſz Miłośćiwy / Wśi od Syná jego Páná N. etc. etc. oddaláć nie raczył ; ále ábyś tym miłośćiwą przećiwko zmárłemu ſłudze táſkę oświadczył / ktora meritis paternis tantiſper przypiſána będźie / poki ten młody zá Oycowſkim Przykłádem idąc / ſam ná nie ſłużyć y záſłużyć nie będźie. Ja zátym cáłuję z powinną uniżennośćią rękę W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego / Dan etc. etc.

N. N.

Trzecia do Królá Jego Mośći Włáſkiey ż Spráwie Instáncya.

Nająć

Naiáśnieyszy Miłościwy Krolu/
Pánie á Pánie moy Miłościwy.

WStyd mie sam Pan Bog widźi/ że W. K. M. Páná Mego Miłościwego tá Potomkow Nieboszczyká Páná N. N. spráwá molestuie. Nie czynil bym tego zá prawdę we swoiey włásney. Ale tu powinność Opiekuńska y gwałt wielki każe. Jeszcze śię tedy poważam uniżoną prozbę moię wnieść do W. K. M. Páná Mego Miłościwego/ żebyś W. K. M. przy łasce raz pozwoloney zostáwić to Potomstwo sługi swego raczył. Jeśli to być niemoże / tedy uniżenie proszę o to W. K. M. Páná Mego Miłościwego żebyś ná podánie Jego M. Xiędzá N. medium przypáść miłościwie raczył/ áby ták y securitati tych Dźieci / N. było prospectum, y ná N. pozostáley u Páná N. summy mogło śię cokolwiek dostáć. W czym ni/ będźieli łáski W. K. M. máietność zástáwić by im przyszło. Już nie łásce tylko Páńskiey / ále miłośierdźiu (bo in tanta tych dźieći necessitate muśiemy eò recurrere) to wszystko poruczywszy / á ná pożądaną oczekiwáiąc rezolucyą/ cáłuię rękę W. K. M. Páná Mego Miłościwego. Dan, etc. etc.

N. N.

Winszowánia ná rożne Dostojeństwá y Vrzędy.

Wielmożny/ á mnie wielce Mości Pánie/ Moy Mości Pánie.

Wziąwszy tę náder rádosną wiádomość/ żeś Wm. M. M. Pán/ z osobliwego zrządzenia Naywyższego/ przez wysokie swoje Cnoty y zasługi/ ná ták wysokie postąpić ráczył Dostojeństwo: powinność to po mnie wyćiągá mojá/ że się przez to pisánie do usług Wm. M. M. Páná ozywem/ y od Naywyższego wszech rzeczy dawce/ zdrowie dobrego/ Pánowánia szczęśliwego/ y pomyślnego winszuję powodzenia. Niechayże ten Bog wszechmogący/ ktory ná tey Wm. M. M. Páná posádźił godnośći/ ná chwałę swoję y dobro pospolite wielmożnym swoim Wm. M. M. Páná opácruje rámieniem/przy dobrym chowa zdrowiu/ y hoynym koronuje błogosłáwieństwem. Vniżenie przytym uprászam/ ábyś Wm. M. M. Pán w miłośćiwey nieodmiennie chowáć ráczył łásce

Swego

zawsze powolnego

Sługá

N. N.

Od-

Glückwünschungs-Brieflein zu unterschiedlichen Ehren-Aemptern.

Hoch-Wolgebohrner / Gnädiger Herr.

DEmnach mir erfreulich hinterbracht worden / welcher massen Euer Gnad. durch sonderliche Schickung des Allerhöchsten / und dero hohe Tugend Verdienste / zu gleich hohen Ehren-Stand erhoben: Als habe ich meinem Obliegen gemäß / Deroselben hiermit auffzuwarten / und von dem Allerhöchsten beständige Gesundheit / glückliche Regierung / und alles selbst verlangte Wolergehen anzuwünschen nicht unterlassen wollen. Derselbe fromme GOtt / welcher E. Gn. in diesen hohen Stand gnädiglich gesetzet / wolle Sie darinnen zu seinen Ehren und dem gemeinen Nutzen mit seinem Macht-Arm / bey beharrlicher Gesundheit erhalten / und mit mildreichem Segen überschütten. Hierbey bitte ich unterthänigst Ew. Gn. geruhen gnädig mit beständiger Gnaden-Gewogenheit beharrlich anzusehen

Dero

allzeit gehorsamsten

Knecht.

N. N.

Odpowiedź.

Sławetny á mnie wielce łáskáwy Pánie N. y Pryjácielu mnie wielce miły.

PIsánie Wm. ody odyskałem/ z ktorego uprzeyme Wm. do tego nowego Vrzędu mego chętnie zrozumiałem winszowánie / zá ktore jáko naypilniey dźiękuję/ cáłe przytym upewniáiąc/ że ja tę przećiwko sobie wyświadczoną chęć przy káżdych podánych będę chćiał odwdźięczáć okázyách / jáko cále życżliwy

Wm.

Przyjaciel

N. N.

II.

Mnie wielce Mośći Pánie. N.
Moy Mośći Pánie y Przyjaćielu.

PRży zálecėniu wszelákich powolnych Vsług moich / znam to zá należącą powinność swoję / żem winien Wm. M. M. Pánu / względem tego świeżo dostąpionego / ktore wysokie Wm. M. M. Páná cnoty y nyeprzybráne damno zasłużyły Przymioty / dostojeństwá / moy z sercá uprzey=

Antwort.

Ehrenvester/ Wolgelährter/ sonders geliebter Herr.

DEsselben Beliebiges habe ich zu recht empfangen / auch daraus seinen trewen Wunsch zu diesem neulich angetretenen Stande/ erfreulich vernommen/ dessen ich mich auch zum freundlichsten bedancke/ versicherend/ daß ich die hieran ersehene Gunst / auff alle begebende Vorfallenheiten / zu erwiedern mir möglichst angelegen seyn lassen wil/ als

Desselben

williger Freund

N. N.

II.

Zu erlangten Ehren-Dienst.

Wol-Edler/Gestrenger/Hochbenahmter/ Insonders Hochgeehrter Herr.

NEchst schuldigster Antrag meiner jederzeit willigster Dienstfertigkeit / habe ich meine Pflicht-Schuldigkeit erachtet / wegen der erlangten Ampts- Ehre und Würde / so seine hochberühmte Tugenden und Gaben vorlängst meritiret , treu- gemeinte Glückwünschung dahin zuverfügen/

uprzeymy oddał Wunß/ z sercá życząc/ áby Bog wßechmogący Wm. M. M. Páná ná ták wysokim posádziwßy Dignitárstwie/ przy stałym zdrowiu chował/ błogosłáwienstwym swoim hoynie koronował / y w wßystkich Expedicyách y prácách Oycowskąswą łáską opátrował / mnie záś te pożądáne okázye sposabiał/ cobym śię w skutku sámym ták popisował/ jáko właśnie należy uprzeymie powolnemu

Wm. M. M. Páná
Słudze
N. N.

Odpowiedź.

Moy Mośći Pánie.

Zá to uprzeyme powinßowánie/ więc y przez to wyświadczoną łáskę dziękuję jáko naypilniey y miley Wm. gotow będąc te pokázáną ludzkość przy wßelákich odwdzięczáć okázyách/ y nieodmiennie zostawáć

Wm. M. M. Páná
do Vsług powolnym
N. N.

III.

Mnie wielce Mośći Pánie.

Ze náder rádosną wźiąwßy nowinę/ żeś Wm. M. M. Pan z przeyrzenia Nay-

wyżße-

fügen / daß der Allmächtige GOtt demselben in solchem hochansehnlichem Stande bey beharrlicher Gesundheit erhalten / mit seinem reichen Segen begnaden / und in seinen Verrichtungen mit selbst verlangten Wolergehen gnädig und Väterlich handhaben wolle / und mir die erwünschte Begebenheit verleyhen / daß ich mich würcklich erweisen könne / als

Meines hochgeehrten Herrn

treuwilligster Diener

N. N.

Antwort.

DEs wolgemeinten treuen Wunsches / und daraus der gegen mir bezeugten Affection bedancke mich zum aller freundlichsten / und bin solche hinwiederumb auff alle Begebenheiten zu erwiedern willig und geflissen / verbleibende allezeit

Meines vielgeehrten Herrens

Dienstwillister

N. N.

III.

Edler / Ehrenvester / Wolbenahmter / Insonders Hochgeehrter Herr.

NAch dem ich die höchst-erfreuliche Zeitung vernommen / daß mein hochgeehrter Herr zu einer

wyższego/ ták wysokiey szczęśliwie dostąpił godnośći/ powinność moiá słuszným mi do tego powodem byłá/ że przez to liche pisánie/ moy szczero uprzeymy Wm. M. M. Pánu przesy/łam Winsz/ z sercá życząc/ áby Bog wszechmogący Wm. do tey dostąpioney sławy y godnośći/ błogosłáwieństwá swego świętego użyczáć/ wszystkim spráwom y pracam błogosłáwić/ y one ná cześć y ná chwałę Imieniá swego S. wywodźić raczył. Racz Wm. M. M. Pán przytym proszę/ w dawney słudze swego chowáć łásce; nie zeydźie nić y ná moiey do Vsług Wm. M. M. Pána gotowośći/ ktory iákom iest/ ták zostawáć nieodmiennie prágnę

Wm. M. M. Pána

Vprzeymie stałym Przyiácielem y Sługą

N. N.

IV.

Burmistrzowi świeżo obránemu.

Szláchetny / á mnie wielce łáskáwy Pánie N.

Iáko mię prętko tá wielce ućieszna doszłá nowinzá / żeś Wm z zrządzenia Boskiego / á osobliwey łáski Zwierzchnośći

ner hohen Ehren-Stelle/ durch Schickung des Allerhöchsten glücklich gelanget / habe ich mich meiner Schuldigkeit nicht entschütten können / demselben hiermit meinen wohlgemeinten Wunsch durch diese wenige Zeilen abzulegen/ hertzinnig gönnend / daß GOtt der Allmächtige zu diesem Ehren-Stande Glück / Heyl und Segen verleyhen/alle seine Verrichtungen segnen und selbige zu seines heiligen Namens Lob und Ehre außführen wolle. Mein hochgeehrter Herr erhalte gegen mir sein voriges wolgewogenes Gemüth: Es sol meines Orthes hingegen kein Mangel ihm zu dienen jederzeit gefunden werden: Massen ich beständig verbleibe

Meines hochgeehrten Herrens

treu-beständiger Freund
und Diener.

N. N.

IV.

An einen neu=erwehlten Burgermeister.

Edler/ Ehrenvester und Wolweiser/ Insonders großgünstiger Herr.

NAch dem mir die Freudenreiche Bottschaffe zu gehör kommen/ was massen der Herr nechst Göttlicher Schickung/ und

chności náßey naywyżßey/ zá głowę Miástá tego zacnego obrány/ nie mogłem zániechaś/ ábym zdáwney miedzy námi ßczerze záwártey przyjáźni/ tym pisániem Wm. náwiedźić/ y swego uprzeymego Wunßu przestáć nie miał/ zsercá życząc uprzeymego/ áby Pan náywyżßy Wm. do ták poważnego Vrzędu tego Duchá swego S. ßczęśćia/ błogosławieństwá/ zdrowia dobrego / y rozumu zdrowego użyczáć raczył / áby śię śćiągał ná cześć y chwałę Máiestatu jego S. ná rozkrzewienie spráwiedliwośći S. á ná obronę ubogich y śćiśnionych wdow y śierot. Wielce przytym y unizenie upraßam/ rácz mię Wm w dawney swojey łásce chowáć. Ja zostawam dożywotnie

Wm. M. M. Páná
winnym sługą

N. N.

Odpowiedź.

Szláchetny/ á mnie wielce Łaskáwy Pánie N.
Przyjaćielu moy z sercá ukochány.

NA tę ták wysoką chęć y łáskę/ ktorąś Wm. M. P. jáko przez miły pisánie/ ták y uprzeyme powinßowánie swoje / wyświadczyć

und unserer höchsten Obrigkeit sonderbahrer Begnadigung / zu einem Haupte dieser hochberühmten Stadt erkieset worden / als habe ich / auß längst unter uns treu gepflogener Freundschafft / denselben schrifftlich ersuchen / und meinen treugemeinten Wunsch hiermit ablegen wollen / Hertzinnig gönnend / der Allerhöchste GOtt / wolle dem Herrn zu solchem ansehnlichem und wichtigem Ampte seinen heiligen Geist / Glück / Segen / gutte Gesundheit und heilsamen Verstand verleyhen / daß dieses Ammt zu hohen Ruhm der Himmlischen Majestät / zu Fortpflantzung der heilsamen Gerechtigkeit / und zu Beschützung der Armen und bedrängten Wäysen gelangen möge. Bitte hierbey dienst-freundlich / mich bey dessen allezeit dancknehmig verspürter Gunst-Gewogenheit ferner zu erhalten / Ich verbleibe Lebenslang

Meines hochgeehrten Herrens

Dienstschuldigster

N. N.

Antwort.

Edler / Ehrenvester / Wolgelährter / Insonders hochgeehrter Herr und Hertzgeliebter Freund.

Aß mein Herr mir die hohe Ehre und günstige Gewogenheit / durch so freundliches schrifftliches

świadczyć raczył wielce dziękuję / wszelákich sobie z duszę życząc okázy/ ábym swoy uprzeymie życzliwy w wyrządzániu wszelákich służb moich Wm. M. P. wyświadczyć mogł áffekt/ ktorym záwsze jest y zostawáć prágnę

Wm. M. M. Páná

Cále życzliwym Pryyjaćielem
y powolnym
Sługą

N. N.

Nástępują
Noworoczne Winszowánia.

Sławetny etc.

ZEśmy już z łáski Bożey stáry Rok przed kilką dni záwárli y skonczyli/ á nowi z nowu záczęli / niemogłem zániechác / ábym Wm. tą kilką słow náwiedźic/ y z moim szczero = uprzeymym ná ten to nowy Rok ozwáć śię nie miał Winszowániem. Winszuję tedy Wm memu łáskáwenu Panu wszelákich fortun y pomyślnych poćiech / ktoremi niechay P. Naywyższy Wm. z cáłym Domem hoynie nádarza / błogosłáwi / y potęznym

liches Ersuchen / zu dem mir auffgetragenem Ampte erzeigen wollen / dessen thue ich mich höchlich bedancken / von grund der Seeln wünschend / einige Gelegenheit zu haben / demselben durch würckliche Bezeugung angenehmer Dienste mein jederzeit treues Gemüth in der That erscheinen zu lassen: Wie ich dann bin / und jederzeit verbleiben wil

Meines hochgeehrten Herrens
Bereitwilligster Freund
und Diener

N. N.

Folgen
Neue Jahrs-Wünschung-Briefflein.

Ehrenvester rc.

NAchdem wir mit der Gnadenhülffe des Allgewaltigen GOttes / das alte Jahr vor etlich Tagen beschlossen / und nunmehr das Neue angetreten / als habe ich nicht unterlassen wollen denselben durch diese wenige Zeilen wolmeinend zu ersuchen / und meinen Hertzgemeinten Wunsch abzulegen: Wünsche derohalben dem Herrn ich alle Vergnügligkeit und Zufriedenheit / mit welcher der Allerhöchste Ihn und sein Hauß reichlich überschütten / mil-

znym rámieniem swoim sczyći y broni. Ja zostawam cále uprzeymym

Wm. M. M. Páná

Sługá

N. N.

Odpowiedź.

Moy Mośći Pánie.

Uprzeymy Wm. M. M. Páná Wunsz/ ná wstępie tego to nowego Roku/ zá osobliwą sobie poważam cześć y przyjaźń/ przez ktory swoje Wm. M. M. Pan słudze swemu wyświádczyć raczyłeś ludzkość/ wszystkie moje przechodzącą wdźięczność/ zá co nisko y mile podźiękowawszy/ życzę wzájem Wm. M. M. Pánu z cáłego serca mego ná ten to już záczęty Rok stałego nieodmiennie zdrowia/ y szczęśliwego w długo furtunne látá powodzenia. Zostawa przytym w nieodmienney Vsług gotowośći

Wm. M. M. Páná

uprzeymym

Sługá

N. N.

Mnie wielke Mośći Pánie.

Iż to stárodawny u wszystkich Chrześcian świątobliwie wźięty z sobą przynośi zwyczay/ że Przyjaćiele dobrzi/ przy nowo-

diglich segnen/ und dabey mit seinem Allgewaltigem Schutz-Arm beharrlich beschirmen wolle. Hiemit verbleibe

Meines Herren.

Treubeständiger

Diener

N. N.

Antwort.

Edler/ rc. Insonders Hochgeehrter Herr.

MEines Herren freundliche Anwünschung halte ich bey Anscheinung dieser neuen Zeit für eine sonderliche Ehre und Freundschafft/ in welcher Er seine Höffligkeit gegen seinen Diener vorstellen/ und darmit allen Gedancken übertreffen wollen: Darfür ich mich zum allerdienst-freundlichsten bedancke. Wünsche hingegen meinem vielgünstigen Herren von grund meiner Seelen/ zu diesem nunmehr angetretenen Jahr/ gutte und beständige Gesundheit/ langes Leben/ und alle selbst erwünschte Wolfahrt. Beharret hierbey in seiner willigen Dienstfertigkeit beständig.

Meines Hochgeehrten Herrens

getreuer Knecht

N. N.

DEmnach ein alter Christlicher Gebrauch/ daß ein Freund dem andern/ bey umbwechselung der Jahrszeit Glück und al-

 les

noworocznych przemiánach ßczęśćia/ zdrowia sobie winßowáć/ więc y zobopolnymi zwykli się czćić y obsełáć podarzámi. Ja/ że w teráźnieyßym niedostátku moim/ ná tákie zdobyć się nie mogę dáry/ troiákim ten defekt moy nágrodźić żechcę Winßeni/ Páná Bogá prosząc/ á żeby on Dáry umysłu y rozumu Wm. błogosłáwił/ Dáry ćielesne/ przy stałym powodzeniu tego bieżącego Roku y inßych wiele po nim idących opátrował; mnie zás uprzeymą łáskę Wm. M. M. Páná w zupełnym záwße wálorze záchował/ jáko tego/ ktory jest y zostawáć prágnie

Wm. M. M. Páná

powolnym záwße

Sługá

N. N.

Nástępuią polskie Listy zosobná/ Wtey tákże Materyey.

I.

Grátulácya ná Stárostwo.

Wielmożny á mnie wielce Mośćiwy Pánie Stárosto/

Moy Mośći Pánie y N.

Cießę się wielce z tego) że zá Bożym błogosłáwieństwym/ á łáską Krolewską/ usiadłeś

les Heyl an zu erwünschen / auch mit beliebten Geschenck zu beehren pfleget / die Gewogenheit der treuen Freundschafft zu erhalten: Weil ich aber in dergleichen meiner Dürfftigkeit nicht überreichen kan / will ich solchen Mangel mit einem dreyfachen Wunsch erstatten / GOtt bittend / daß er meines hochgeehrten Herren seine Gütter des Verstandes segnen / seine Gütter des Glückes mehren / seine Gütter des Leibes / bey beständigem Wolwesen / dieses instehende / und viel nachgehende Jahre handhaben / und seine Begünstigung mir allezeit erhalten wolle.

Des Herren

Dienstwilligster

N. N.

---

usiadłeś Wm. M. M. Pán ná Stárostwie / Sándomierskim (Sieradzkim etc. etc. ábo jákim kolwiek) ktore ludźie wieley záwsze ośiadáli á teraz meritis Wm. M. M. Páná właśnie debebatur. Niechże on naywyższy Monárchá / w niem Wm. M. M. Páná w długo fortunne látá chowa / y błogosłáwi / dawájac incrementa pomyślnych ozdob y poćiech wszelákich / ludźiom záś z zrzadu Wm. M. M.

Páná kontecę. Ja wielce uprászam/ ábyś Wm. M. M. Pan postáremo w nieodmienney łáſce chowął

Swego

Záwße uprzrymego Brátá/ Przyjáciela/ y Sługę

N. N.

II.
Ná Biskupstwo.

Jáśnie Wielmożny Mośći Xiężę Biskupie N. Moy wielce Mośći Pánie y N.

Podobno po wßystkich/ ktorzy Wm. M. M. Pánu rádźi ſłużą/ ále pewnie nie z mnieyßą życżliwośćią y ßcżerośćią/ tego wielkiego Wm. M. M. Pánu gratulor Vrzędu/ ktory debebatur meritis & Qualitatibus Wm. M. M. Páná. Niech on naywyżßy Rządcá y Práwodawcá/ ktorego to jeſt ſprá-wá/ dálßego a obfitego Wm. M. M. Pánu użycża błogoſłáwieństwá / żebyś fortunnie/ w dobrym zdrowiu/ z dobrym Oycżyzny y Páńſką dogodą á ſławą ſwoją tę ponośił pracę. Jać tego rzec niemogę/ áby mi co przybydź mego dawnego áffektu ku Wm. M. M. Pánu miáło/ bo ten był in ſummo gradu záwße/ y jam zwykł w Przyjaćiołách ſwych

jáko

iáko Cnotę ták y fortunam miłowáć. Ale przybyło okázyey bez pochyby do Vsługowánia Wm. M. M. Pánu. A Wáßmośći też przybyło sposobow do oświadczenia dawney łáski y miłośći/ ktora nie záczęta/ ále od Przodkow wźięta kontinuowáłá śię miedzy námi dotąd. Owá proßę miey mię Wm. M. M. Pan (żerzekę iednym słowem/ y wßystko wniem záwrę) zá swego Vpewniam że śię nie omyliß ná statecznośći moiey/ w godnośći niechce z inßymi concurrowáć conscius tenuitatis, ále ßczerośćią nie dam (præ) wprzod nikomu. Łásce śię zátym z powolnośćią/ etc.

Ná Arcy-Biskupstwo.

Iáśnie Oświecony y Wysoce Wielebny Mośći Kśiężę Nominácie Gnieźnienski/

Moy Wielce Mośći Pánie y Stryiu/ Bráćie/ etc. etc.

DO Congratulowánia pierwßego w Oyczyźnie Náßey Mieysca/ ktore natalibus & meritis Wm. Mego wielce Mośćiwego Páná debebatur, że śię nie rychło ozywam/ to nie gnuśność iáka ále odległość mieyscá/ spráwiłá. A zás nádgradza goraci affekt/ ktorym życzę/ ábyś ßczęśliwie żył iáko nay-

 dłużey

dłużey z chwałą Bogá / z dobrym Oyczyzny y sławą Domu swego / z pociechą Przyjaciół / miedzy ktorymi krwią nie dalekie mi zostawa mieysce / lecz życzliwością nabliższym się kłádąc / wszystko to / co redundare ná káżdego z nas może / cale sobie po Wm. M. M. Pánie objecuję / Oddając się ná ten czas z powolnymi służbámi memi łásce Wm. M. M. Páná. etc.

Ináczey
Wtenże Máteriey pospołu z Zálecẽniem Siestrzẽńcá swego do usług.

Jásnie Oświecony y wysoce wielebny Mości Xięże Nominacie Gnieznienski /

Moy Mości Panie.

Lubo się nie rychło podobno ozywam Wm. M. M. Pánu z grátulowániem pierwszego w Rzeczypospolitey nászey / post Principis Majestatem mieyscá / lecz nágradzá to omieszkánie moy uprzeymie szczery áffekt / ktory pokázowałem y w ten czás (wiádomo wielom) poki jeszcze tá rzecz in exquisitissima Jego Krolewskiey Mości zostawáłá lance. Meritis Wm. M. M. Páná / y wysokim Przymiotom że ten debebatur Primat, palam mawiałem

mawiałem nie raz/ calculo meo poprzedzáiąc Vocationem WM. M. M. Páná/ ktory ácz nie przydał momentum żadnego do tey wagi/ mogł iednák być znácznym uprzeymiey moiey przećiwko WM. M. M. Pánu chęci y áffektu dobrego dowodem. Ztym śię ozywam y teraz WM. M. M. Pánu/ przy zaleceniu służb moich powolnych/ ábyś bonis Avibus osiądszy to mieysce/ długo w dobrym zdrowiu szczęśliwie odpráwował te munia/ ktore prawá násze złączone mieć chćiały cum tanta dignitate, zátrzymiwáiąc wdźięczną od Przodkow nászych dobrze concinnowáną/ lecz iniquitate temporum troche odstroioną miedzy Pánem á Poddánymi harmonią. Przytym Winszowániu/ Synowcá/ Siestrzeńcá/ etc. etc. mego rodzonego/ Xiędzá N. N. zálecam w łáskę WM. M. M. Páná. Zyczę mu tego/ żeby miáł tákiego Przewodniká in hac sua Vocatione, ktorego vestigiis idąc per Templum Virtutis ad Templum Honoris, żeby też kiedyś mogł stánąć/ tam gdźie stawáią æquales iego. Ja mu do tego Author iestem zrádzę żeby WM. M. M. Páná wźiął sobie zá tákiego Wodzá/ bo to iest w mocy iego anteactam Vitam WM. M. M. Páná mieć pro Regula. Ale zás WM. M. M. Páná proszę/ ábyś stopámi swymi idącemu chęci y sercá przydawáć/ y dobrą intencyą iego wspieráć/ á iednym słowem

łáską

łáſkáwym Promotorem ábyś mu być raczył. Rozumiem że y ze Krwie y z Nátury nie ma nic wſobie/ coby wſtrętem być miáło y przeſzkodą do wſzyſtkiego dobrego/ kiedy przyſtąpi łáſkáwa Wm. M. M. Páná directia y promocya. Mam nádźieję/ że ſtánie dáli Bog ná kreśie jáko ſwego ták y mego w tey mierze przedśięwźięćia/ á Wm. M. M. Pánu poſpolu zemną ſłużyć będźie. Zálecam śię zátym/ etc. etc.

Tu do tey Máteryey przydáć śię może Copia Liſtu Jego Mośći Páná Zbygniewá Goráyſkiego Káſztellána Chełmſkiego/ do Krolá Jego Mośći Władiſłáwá IV. pod czás Colloquium Thoruńſkiego/ Anno 1645. piſánego.

Nájáśnieyſzy Miłośćiwy Krolu/ Pánie y Pánie moy Miłośćiwy.

NIe tylko Páńſtwo W. K. M. ále y cáłego Chrześćiáńſtwá okrąg/ ſłuſzny wyſokich poćiech ma bráć powod / że Pan Bog włożywſzy koronę ná prześwietną W. K. M. głowę / tym jáśnieſze jey przydáje promienie/ kiedy po ták śilu Zwyćięſtwách Nieprzyjáćioł zewnętrznych / teráźnieyſzy pokoy do ſercá W. K. M. ták świątobliwie podał / ábyś

W. K. M.

W. K. M. wewnętrzną umysłow Poddánych swoich / zá tym pożarem y wszystkich Chrześcian ktorzy / jednego Bogá chwalą / sposobiając jedność / napewnieyße zwyćiężoney niezgody odniosł triumphy. Nie-Chrześciánin / y owßem nie człowiek by był / ktoryby zá ozdobę tych wiekow nie kładł to o W. K. M. wysokim dobrze Chrześciáństwá pieczołowániu / á zátym niemiał błogosłáwić gorącym do Bogá wzdychániem ták świętym W. K. M. zamysłom / ktore znácznie miłością chwały Bożey y pokoju Kośćiołá jego pałájąc / nießczęśliwe w krájách y sercách Chrześciáńskich wojen y nienawiśći zágáśić usiłują wzniecone ognie. Tym barziey y ja upadájąc do nog W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego / jáko naunìżeniey za to dziękuję / że W. K. M. Pan moy Miłośćiwy / mnie też inter instrumenta sollicitudinis Regalis położywßy / Præsidem Theologorum meæ partis ná Thoruńskiey rozmowie poważáć ráczyß. Wprawdźie wiadomem jest dobrze swojey do ták wysokiey spráwy niesposobnośći / jednák poddájąc wolą moję roskazániu W. K. M. nie mogę jedno iść zá ręką W. K. M. summi w ták wielkiey spráwie Architecti. Záczym y zdrowie / y ßczupłość dostatkow moich chętnie kłáść gotow jestem ná ofiárę roskazáney / od

W. K. M.

W. K. M. usługi. Zátym wierność Poddánstwá mego w miłościwą łáskę W. K. M. cáłemu Chrześciáństwu / y wiernemu W. K. M. Poddáństwu wysoce potrzebne / w tákowey trwáłości doskonáłości zátrzymawáć / y czásy Pánowánia W. K. M. nie tylko zwyćiestw przeszłych szczęśliwośćią / ále y teráznieyszego Oyczyźnie nászey pokoju słodkośćią ukocháne y ozdoyne w tychże dobrách im dáley tym bárziey pomnażáć y umocnić raczył / Dan z Woyćiechowá die 26 Junii 1645.

W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego
Wierny Rádá y uniżony sługá /
Zbygniew z Gorájá Goráyski
Kásztellan Chełmski.

Copia Listu Krola Jego Mości Władisłáwá IV. Do tegoż Páná Kásztellaná Chełmskiego.

W tey włáśnie Materyty

URodzony / wiernie nam miły. W podziwieniu to u nas / y nie bez żalu zostawáć muśi / że czás ten Congressowi Thoruńskiemu náznáczony non tam pretio suo drogi / jáko

jáko æstimatione Operis ſacri, ktoremuſmy intentie náſze poświecili/ y ták wiele duſz á prá-wie wſzyſtek świát Chrześciáński in expectationem ereximus, bez żadnego práwie do tych czas pożytku zchodźi. Rożne tákich zwłok y tepego poſtepku znáydowáć śie mogą przyczyny/ ktorych my per divinationem niewywodząc/ te jedne upátrujemy/ że instructia náſzá zá manuductią pomienionemu dána Congreſſowi/ w ktori porządnym záchowániu ná podobne Caſus doſtáteczne było remedium, w wieku punktách byłá zániechána/ zkąd mora fixit pedem in limine, á po niey śie drzwi otworzyć do Confuſiey mogą. Czemu zábiegájąc/ jáko inſzych do Rządu y Directiey deputowánich/ ták W. T. przez to piſánie náſze żądamy/ ábyś W. T. nie tylko pierwſzą Instructią náſzę/ále y to ktore in ſupplementum oney piſmo poſyłamy/ we wſzyſtkich punktách mocno trzymájąc ſtárał śie o to W. T. áby wſzyſcy depuratam od priwatnych áffektow y Intereſſow intentionem, do ták świetobliwey ſpráwy przynośili. Y to przytym ná pamieć W. T. przywodząc/ ábyś wedle opiſánych w instructiey Náſzey Artykułow integra Interlocutoribus munia zoſtáwił/ y miedzy niemi gdy potrzebá bedźie rząd zátrzymywał/ non ſupplendo partes w rozmowie/ gdyż ták & Ordinis ſui dignitati, y Vrzedowi ná ten czas ſwemu doſyć

uczyniſz

uczyniß W. T. y potráfiß w to/ áby kto nie mogł rzec/ że był respektem W. T. in Colloquio, ktore ma bydź rowne/ gravatus. Obmowe w spráwie W. T. wiádomey nam uczynioną wdzięcznie przyjmujemy/ y onemu dobrego od Páná Bogá zdrowia życzemy. Dan w Starozrzebiách die 7. Julii Anno 1645.

Następują Listy Weselne.

I.

Od Páná Młodego/ Stanu Mieyskiego.

Sławetny/ á mnie wielce łáskáwy Pánie N.

PRzy oddániu powolności Vsług moich Oznáymuję Wm. że zrządzenia Nayw yższego/ á zá zobopolną rádą Pokrewnych obojey strony/ Stáchetną y uczciwą Pánnę N. Sláchetnego Páná N. własną Corkę w stan S. Małżeński zmowiłem/ y tę S. spráwę ná dzień etc. blisko przyßły Mieśiącá teráźnieyßego (bieżącego) według obrzędow chrześcianskich/ do skutku przywieść postánowił.

A iż Wm. mego łáskáwego Páná/ spolnie z P. Małżonką/ ná Ozdobę dniá tego/ z sercá sobie mieć prágnę: Záczym niską y oraz pilną wnoßę

Folgen nunmehr Hochzeit-Brieffe/

I.

Im Namen des Bräutigams/ Brüderlichen Geschlechts.

Ehrenvester/ Wolfürnehmer/ insonders Groß-günstig-Hochgeehrter Herr.

DEmselben/ nechst Anerbittung meiner schuldwilligen Diensten/ sol ich hiermit nicht verhalten/ was massen/ auß Schickung des Allerhöchsten/ und auff gepflogenen Rath der beyderseit Anverwandten ich mich ohnlängst/ mit der Edlen/ Ehren-Tugendreichen Jungfer N. N. Deß rc. Herren eheleiblichen Jungfer Tochter/ in Eheliche Verlöbniß eingelassen/ und nunmehr entschlossen/ solches Ehe- und Heilig Werck auff den N. Tag/ lauffenden Monats/ Christlichem Gebrauch nach offentlich zu vollziehen.

Wann ich dann meinen Hochgeehrten Herrn/ benebens seiner Hauß-Ehre zu Bezierung meines Ehrentages höchstbegierlich verlange: Als gelanget an denselben/ und die liebe Seinigen/ meine Dienst-und Ehrenfleissige Bitte/ er wolle seinen obhabenden Geschäfften/ so viel Zeit

entzie-

wnoszę prozbę/ ábyś WM. sobie tyle czásu od zabaw swych pozwolić/ á w Dom moy/ dzień przed náznáczonym dniem poprzedziwszy/ stánąc/ kościelny procesś bytnością swoią przyozdobić/ modlitew pobożnych/ á náostátek y tey weselney uciechy z łáski swoiey dopomoc nam raczył.

Ktorą ja ták wysoką chęć y łáskę odsługowáć/ y przy wszetákich podánych okázyách wdzięcznością należącą odwdzięczáć nieomieszkam/ jáko powolny

WM.

Sługá.

N. N.

Odpowiedź odporna.

Sławetny/ á mnie wielce łáskáwy Pánie N. y Przyjácielu.

PIsánie WM. weselne de dátá z uciechą odiskatem/ á tym z tey miáry wiecey/ iż w nim stałą WM. ku lichey Osobie moiey wyrázoną widzę życzliwość. A luboć by mi to nic nie było milszego jáko do Vsług WM. przy ták wesołey stánąć Ceremoniey/ muszę się jednák częścią względem prac moich powinnych y Expedycyi należących/ częścią y zdrowia złego absentowáć/ y wszelákich się uciech y wesełości cále chronić.

Niechayże

entziehen/ und sich den Abend vor obbenandten Tages anhero in meine Behausung erheben/ den Christlichen Kirchgang mit seiner hochansehnlichen Gegenwart ehren/ sein andächtiges Gebet beytragen/ und nachgehends der angestellten Hochzeit-Freude großgünstig beyzuwohnen geruhen.

Solche grosse Gunst-Gewogenheit werde ich mit gehorsamlicher Auffwartung zu bedienen mir jederzeit angelegen seyn lassen: Selbe auch in aller Fürfallenheit danckbahrlich zuerwiedern/ unvergessen seyn und bleiben/ als

Desselben

Dienstwilliger

N. N.

Abschlägliche Antwort.

Ehrenvester Wol-Vornehmer/ Insonders Vielgeehrter Herr und Freund.

DEsselben großgünstige Einladung von N. habe ich erfreulich behändiget/ und so viel mehr/ weil ich darauß die gegen meine Wenigkeit beharrte Gewogenheit/ mit höchster Vergnügung abgelesen. Ob mir nun nichts lieber wäre/ als bey solchen Hochzeitlichen Freuden-Tag auffwartig zu erscheinen/ so muß ich mich doch eines Theils von meinen obligenden Geschäfften/ wie auch mehrmahls gekränckten Leibes-Beschaffenheiten abha en lassen/ und von allen Fröligkeiten behutsam entziehen.

Niechayże Pan Naywyższy Wm. mego łáskáwego Páná/ w tym S. Stánie łáską swoją nádarza/ zdrowiem pomyślnym opátruje/ á náostátek doczesnym y wiecznym hoynie y szczodrobliwie koronuje blogosłáwieństwem/ ktorego się Obronie spolnie zálećiwszy / zostawam

Wm. M. łáskáwego Páná
winnym záwsze Sługą
N. N.

Druga Odpowiedź.

Sławetny/ etc. jáko wyżey.

Z Pisánia Wm. ninie wielce miłego/ de dato N. Mieśiąca przeszłego / z wielką rádośćią y uciechą wyrozumiałem/ żeś Wm. w stan S. Małżeński wstąpić tandem postánowił / do ktorego u wszystkich chrześcian chwalebnego Zamysłu / wszelákiego z niebá błogosłáwieństwa/ zdrowia stałego/ y pomyślnych fortun z sercá życzę/ więc y ná náznaczony czás do usług Wm. stánąć chętnie śię ofiáruję. Teraz Boskiey śię spolnie oddawszy Opiece/ zostawam

Wm.
do wszelákich usług
gotowym
N. N.

Drugi

Der Allerhöchste wolle meinen Herrn in solchem Ehelichen Stand bey beständiger Liebe erhalten / mit verlangter Gesundheit begnädigen/ und mit zeitlichen und ewigen Segen von oben ab/ reichlich und mildiglich überschütten. Hiermit nechst Empfehlung Göttlicher Huld verbleibe

Meines Herren

jederzeit Dienst-schuldigster

N. N.

Eine andere Antwort.

Ehrenvester / ꝛc. wie oben.

DEssen angenehmes von N. Tag verlauffnen Monats hat mich mit Freuden verständiget / was gestalt mein Herr in den heiligen Ehestand zu treten endlich entschlossen/ zu welchem Christlöblichen Vorhaben/ ich demselben Him̃lisches Seelen-Heyl/ beständige Leibes Wolfahrt/ und alle selbst verlangte Glückseligkeit von Hertzen anwünsche / und werde mich auff bestim̃te Zeit gebührlich einzufinden / und dem Herrn auffzudienen unvergessen seyn. Denselben inzwischen Göttlicher Obhut heilsamlich ergebend/ verbleibe

Desselben

Dienstfertigster

N. N.

Drugi Weselny.

Sławetny / á mnie wielce łáskáwy Pánie N.

PRzy ofiárowániu powolnych służb moich oznáymuję WM. że z postánowienia Bożego / tudzież y zá jednomyślnym Pokrewnych obojey strony zezwoleniem / objecałem wstan S. Małżeński Sławetnemu Pánu N. Mieszczáninowi N. Corkę moję / aż do potwierdzenia Káptáńskiego / á temu Aktowi weselnemu dzień / etc. Miesiącá N. użyczyli Bog zdrowia / náznáczyłem.

A iż prezencyey (bytności) WM. przy tym zacnym Akcie / z sercá sobie życzę / y jestem tey nieomylney nádzieje / że się WM względem bliskiey pokrewności / chętnym w tey mierze stáwisz. O co jáko náypilniey proszę / á żebyś WM. z łáski swey przed dniem wyżey pomienionym wcześnie się w dom nász stáwić / u N. zájecháć kázać / á potym názájutrz / Aktowi náznáczonemu przytomnym być gorliwością nabożnych modlitew swoich / więc y ná ostátku weselney dopomoc Vćiechy z łáski swey taczyt.

Tę wyświadczoną łáskę / wszeláką witnych usług moich powolnością / przy pomyślnych

Ein ander Hochzeit-Brieff.

Ehrenvester/ ꝛc. Insonders geehrter Herr.

DEmselben sey hiermit/ nechst freundlicher Diensterbittung/ unverhalten/ daß aus Göttlicher Gnadenschickung/ und beyderseits Anverwandten einmuthiger Bewilligung/ ich meine Tochter N. dem Ehrenvesten N. Bürger/ ꝛc. biß auff Priesterliche Trauung ehlich verlobt/ und dero Hochzeitlichen Ehren-Freude nechst kommenden ꝛc. Tag/ wils GOtt! angesetzet und benennet.

Dieweil mir nun des Herrn Gegenwart bey solchem Ehren-Feste sonderlich erfreulich seyn würde: Ich auch der getrosten Zuversicht gelebe/ Er wird sich/ wegen naher Anverwandschafft/ hierinnen willig erbitten lassen: Als ist an demselben mein dienstliches bitten/ Er wolle vor obbenanten Tag zeitig anhero gelangen/ die Einkehr bey N. zu nehmen geruhen/ und dann folgenden Tages angestelter Trauung/ mit einem andächtigen Gebet/ wie auch nachgehender Hochzeitlichen Ergetzligkeit beyzuwohnen großgünstig belieben.

Solche hohe Begünstigung mit allerschuldigsten Diensterweisung bey allen zuträglichen Vor-

mysłnych okázyách zawdzięczáć winien zostánę/ jáko

Wm. mego łáskáwego Páná

powolny Sługá

N. N.

Odpowiedź jáko wyżey.

Słachetny/ á mnie wielce łáskáwy Pánie N.

Rozumiem iż już Wm. dobrą o tym masz wiádomość/ że czásu nie dawnego Szláchetną y uczćiwą Pánnę N. Szlachetnego Páná pozostáłą Corkę w stan S. Małżeński zmowiłem.

A iż do wykonánia tego/ Dźień N. Mieśiącá teráźnieyszego (bieżącego) jest náznáczony/ á bytnośći Wm. M. łáskáwego Páná przytym S. Akćie z sercá sobie życzę. Zácżym uniżenie upraszam/ ábyś Wm. Naywyższemu Stanu tego S. Powodowi ná cześć/ moiey naymilszey Oblubienicy y mnie na honor y Ozdobę/ ten dźień y Akt S. bytnośćią swoią uczćić/ y Ceremoniey tey weselney/ więc y spolney ućiechy y rádośći dopomoc nam z łáski swey raczył.

Ten wyświádczony affekt/ przy wszelákich podawáiących śię okázyách/ według naywyższey możnośći moiey odwdzięczáć y odsługowáć nieomieszkam. Ná ten czás śię Obronie

Vorfallenheiten zu erwiedern verbleibe ich so willig so schuldig/ als

Meines geehrten Herrens

Dienstwilligster

N. N.

Antwort wie oben.

Edler Ehrenvester/ rc.

MEin Herr ist sonder allen Zweiffel benachrichtiget/ welcher massen ich unlängst mit der Edlen/ rc. Jungfer N. des Edlen/ Ehrenvesten N. N. gewesenen rc. Seiner hinterlassenen Tochter in Eheliche Verlöbnüß eingelassen.

Demnach nun zu solcher Vollziehung der N. Tag/ dieses lauffenden Monats angestimt/ darbey aber meines Hochgeehrten Herrn Gegenwart ich absonderlich verlange/ als geruhet an denselben meine unterdienstliche Bitte/ dem Allerhöchsten Stiffter des Ehestandes zu Ehren/ meiner Liebsten und Mir/ zu sonderer Begünstigung/ unsren besagten Ehren-Tag mit seiner annehmlichen Gegenwart zu bewürdigen/ und mit wolgeneigten Anwünschungen/ bey geringfügigen Tractamenten und Bedienung in Fröligkeit vollziehen helffen.

Solche hohe Gunst-Erzeigung/ mit möglichster Dancknehmiger Diensterweisung bey allen zuträglichen Begebenheiten zu erwiedern mir höchst angelegen sein lassen will. Den Herrn hiermit Göttlicher

nie Boſkiey Wm. á śiebie ſámego uprzeymey łáſce/ jáko naniżey zálećiwſzy/ zoſtawam

Wm. M. M. Páná

naynizſzym ſługą

N. N.

II.

Liſt Weſelny.

Imieniem Rodźicá P. Młodey.

Sláchetny etc.

Iż z przeyrzenia/ bez wątpienia/ Naywyzſzego/ zá doſtáteczną rádą oboiey ſtrony Powinnych/ obiecałem Corkę moję/ Pánnę N. Sláchetnemu Pánu N. w ſtan S. Małżenſki/ á tę obietnicę ná przyſzły Wtorek/ ktory dniá N. teráźnieyſzego Mieśiącá przypada/ przez Kápłáńſką Kopulácyą wypełnić poſtanowiłem.

A iż ſobie Wm. M. M. Páná przy odpráwowániu tey S. Ceremoniey wielce życzę.

Záczym uniżenie upraſzam/ ábyś Wm. M. M. Pan z łáſki ſwey/ dźien przed tym poprzedźiwſzy/ do nas śię ſtáwić/ poważną bytnośćią ſwoją ten weſelny Akt przyozdobić/ y ſpolney ućiechy y rádośći dopomoc nam raczył.

Co

Ganden-Bewahrung / desselben Großgunsten aber mich unterdienstl. empfehlend/ verbleibe.

Meines Hochgeehrten Herren
niedrigster Knecht.
N. N.

II.

Hochzeit=Brieff.

Im Namen der Braut Vater.

Edler/ 2c.

DEmnach zweiffel ohne / auß hoher Versehung des Allerhöchsten / nach gepflogenen Rath der beyderseits Gefreundten und Verwanten/ ich meine geliebte Tochter Jungfr. N. N. dem Edlen 2c. ehlich beyzulegen versprochen/ auch solche Ehe-Versprechung an nechst kommenden Dienstag/ wird sein der N. Tag/ des jetzt lauffenden Monaths N. durch Priesterliche Ehe-Verbindung/ zu bestatten entschlossen.

Wann dann aber mein Hochgeehrten Herren ich bey angesetztem Hochzeitlichen Freuden-Fest/ gerne sehen und haben möchte.

Als gelanget an denselben mein dienst-freundliches Suchen / Er wolle höchst-freundlich geruhen / am bemeldten Tag zuvorn allhie einzukehren / mit dessen ansehnlichen Gegenwart/ den besagten Hochzeitlichen Freuden-Tag zieren / und in aller Fröligkeit vollziehen zu helffen.

Co ja Wm. M. M. Pánu ná káżdym placu wszelákimi odsługowáć winien zostánę sposobámi/ ktorego Oycowskiey Boskiey Opiece pilnie záleciwszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná

powolnym Sługá

N. N.

Odpowiedź.

Slachetny/ etc.

Pisánie Wm. de data N. Februarii, Miesiącá tegoż doszło mię/ z ktoregom z niemáłą wyrozumiáł ućiechą/ żeś się Wm. w stanie S. Małżeńskim postánowić umyślil/ do ktorego chrześćiáńskiego chwalebnego zamysłu/ wszelákich fortun y pomyślnych życzę sukcessow.

Co się zaś záproszenia tycze/ nisko zá to y pilnie podźiękowawszy/ stáráś się będę/ że ná czáś náznáczony stánę. Teráz Wm. Obronie Boskiey oddawszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná

do wszelákich uprzeymych Vsług obowiązánym

sługá

N. N.

Inszy

Solches umb Meinen Hochgeehrten Herren zu verdienen/ bin ich jederzeit geflissen. Denselben dem Väterlichen Gnaden-Schutz GOttes reichlich ergebend/ verbleibe

Meines hochgeehrten Herren
Dienstwilliger jederzeit
N. N.

Antwort.

Edler/ Ehrenvester/ rc.

DEssen von N. Tag Februarij/ mir höchst beliebtes Briefflein/ ist mir am N. desselben wol einkommen/ woraus ich erfreulich gerne vernommen: Was massen Mein Herr nunmehro sich in den Stand Heiliger Ehe einzulassen entschlossen/ zu welchem Christ-rühmlichen Vorhaben/ ich demselben alles Heyl/ und ersinnliche Wolfahrt anerwünsche.

Die freundliche Einladung zu dessen Hochzeitlichen Ehren-Tagen betreffende/ thue ich mich deßhalben zum dienst-freundlichsten bedancken/ und werde mich zu obberührter Zeit einzustellen bemühen/ der ich denselben inzwischen der Göttlichen Obhut empfehle/

Des Herrn zu allen angenehmen
Diensten
Verpflichteter.
N. N.

Ein

Inszy
Imieniem Páná Młodego/
Do Szláchćicá.

Mośći Pánie N. Moy wielce Mośći Pánie.

Iż z nieodmienney woli y przeyźrzenia Bożego/ czásu krotko przeszłego/ Jey Mośći Pánnę N. N. niegdy J. Mość Páná N. N. własną pozostáłą Corkę/ zá rádą obojey strony Rodźicow y Pokrewnych bliskich/ w Stan S. Małżeński zmowiłem/ á w dźień N. Mieśiącá N. zá pomocą Bożą w zgromádzeniu chrześćiáńskim/ przez rękę Kápláńską do skutku przywieść cálem postánowił.

Przy ktorym weselnym Akćie/ WM. M. M. Páná prezencyey z sercá sobie życzę. Záczym uniżenie uprászam/ ábyś Wm. M. M. Pan mnie y Domowi memu tę cześć wyrządźić/ á ná dźień wyżey pomieniony spolnie z Jey Mośćią P. Małżonką/ nászą Mośćią Pánią/ y zacnym Potomstwym stánąć/ y przy tym Swiętym Akćie Páná Naywyższego o zgodne y sworne Małżeństwo uprászáć nam dopomoc raczył.

A po odprawy tey S. spráwie/ te ktore P. Bog z szczodrobliwey ręki swojey udźielić raczył/

Ein anders.
Im Namen des Bräutigams/
An einen von Adel.

Wol-Edler Gestrenger/ Insonders
Hochgeehrter Herr.

DEmnach ich auß wandelbahrem Willen und Versehung GOttes/ kurtz verstrichener Zeit/ mich mit der Edlen/ Hoch Ehr-und Tugendreichen Jungfer N. N. des Weyland Edlen Wol-Ehrenvesten und Wolgelahrten Herrn N. N. seeligen eheleiblichen nachgelassenen Tochter/ nach gepflogenem Raht beyderseits Eltern und Nechst-Verwandten/ in eine Christlich Ehe-Verlöbniß eingelassen/ auch solche den N. Tag Monats N. (nechst Göttlicher Gnaden-Verleyhung) in Gegenwart Christlicher Gemeine/ durch die Hand des Priesters zu bestatten gäntzlich entschlossen.

Weil ich aber E. Wol-Edel. Gestr. als meinem Hochgehrten Herrn/ bey solcher Hochzeit-Freude/ hertzlich gern wünschen und haben möchte.

So gelanget an denselben mein Dienst-freundliches Bitten/ Er wolle mir und den Meinigen die grosse Ehre erweisen/ und am obbemeldten Tage/ zusambt dessen Hertzliebste und Kindern/ allhie anlangen/ und bey solcher Ehe-Vertrauung/ den Allerhöchsten umb eine Friedlich-gesegnete Ehe erbitten helffen.

Nach Verrichtung dieses aber/ was der Gnadenreiche GOtt an Speise und Getranck dargeben wird/ in ge-

czy/ z inszymi záproszonymi gośćimi mile y wdźięcznie przyjąć zechćiał dáry.

Co ja Wm. Memu N. Pánu y wszystkiemu zacnemu Domowi odsługowáć winien záwsze zostáne/ jáko

Wm. M. M. Páná

do wszelákich Usług obowiązány Sługá

N. N.

Odpowiedź.

Mnie wielce Mośći Pánie.

ZE Wm. M. Pán/ zá Boskim idąc Ordinánsem / Stan bezżenny opuśćić / á w chrześćiáński błogosłáwiony wstąpić zámyślasz/ otymem już z Listu Wm. oddánego obszerniey obwieszczony. Do ktorego Stanu S. Bogu śię podobájącego / wszelákich fortun / Błogosłáwieństwá świętego / y pomyślnego życie powodzenia.

Co śię zás tknie Záproszenia Wm. do tey ućieszney Ceremoniey / dźiekuje wielce Wm. z serca życząc / ábym nie tylko w tey/ ále y w wiekszych spráwách skuteczną Wm. mogł być Usługą. Ze mi jednák ná ten stánąć nie podobna: bo mi bárzo potrzebna do N. przypada drogá ⁊c. prosze ábys tego opácznie tłumáczyć

in geneigten Willen/ nechst anderen erbetenen/ freundlich vorlieb und willen nehmen.

Solches umb E. Hoch-Edl. Gestr. und dessen liebe Angehörigen zu verdienen bin und verbleibe ich willig und geflissen/ als

E. Hoch=Edl. Gestr.

zu aller angenehmen Dienstleistung verbundener Knecht

N. N.

Antwort.

Edler/ Wol= Ehrenvester/ rc.

WElcher massen mein Hochzegehrter Herr zu folge Göttlicher Ordnung / sich des Ehelosen Lebens begeben / und den Christ-seligen Stand anzugehen vorhabens/ dessen bin ich aus dem mir wol zugelieferten Schreiben / mit mehrem berichtet. Wünsche meinem Herrn zu solchem Gottgefälligen Vornehmen/ alles Glück/ Heyl/ Segen und erspießliche Wolfahrt.

Diesem nach/ was anreicht die freundliche Einladung; zu dem angestelten Hochzeitlichem Freuden-Mahl bedancke ich mich deßwegen gantz freundlich / hertzlich wünschend/ daß ich nicht allein in diesem/ sondern auch in höhern Sachen auffwärtig seyn möchte. Wann sich aber vor dißmahl/ solches abzuwarten bey mir meine Unmügligkeit ereuget: Indem ich höchstnothwendig nacher N. zu verreisen/ rc. Als bitte

máczyć nie raczył/ á ten máluśinki upominek ná oświadczenie uprzeymey chęći moiey/ miłe przyiąć zechćiał/ ktory śię przy wßelákich okázyách być y zostawáć obowięzuie

Wm. M. M. Páná

ochotnym záwße

Sługá

N. N.

Do Hrábie.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie Hrábio/ Moy wielce Mośći Pánie.

Z Powinną obserwáncyą y uniżonośćią Wm. Menu wielce M. Pánu oznáymuię/ że z postánowienia Bożego / zá rádą y pozwoleniem Pokrewnych y Powinnych zobopolnych / obiecáłem Corkę moię N. N. Szláchetnemu P. N. N. Szláchetnego Páná N. N. włásnemu Synowi w Stan S. Małżeński / aż do Kapłáńskiego potwierdzenia.

Ja tedy przypomináiąc sobie wielkie Dobroczynnośći Wm. M. M. Páná/ ktorychem záwße doznawał; należącą powinność moiá z tą chrześćiáńsko zácżętą do Wm. Mego wielce M. Páná ozwáć mi śię kazáłá spráwá/ tey będąc nádzieie/ że to Wm. Moy Mośći Pan miłośćiwą

bitte solches in keine ungütliche Deutung zu fassen/ besondern mit dem eingeschlossenem zu Bezeugung geneigten Willens/ vorlieb zu nehmen/ der ich mich allen Vorfallenheiten verheisse zu seyn

Dessen

Bereitfertigster Diener

N. N.

An einen Graffen/

Hochgebohrner Graff/ gnädiger Herr.

EUer Hoch-Gräffl. Gn. gebe ich hiemit unterthänigst zu vernehmen/ was massen aus unfehlbahrer Schickung des grossen GOttes/ auff reiffen Rath und Einwilligung angehörender Freundschafft und Mit-Verwandten/ ich meine liebe Tochter N. N. dem Edlen N. N. des auch Edlen N. N. Eheleiblichen Sohne/ biß auff Christ-gebräuchliche Priester-Einsegung/ verlobet und zugesaget. Mir die zuversichtliche Hoffnung machend/ Dieselbe es mit gnädigem Vermercken auffnehmen werden.

Wann dann ich mich Jhro Hoch-Gräffl. Gn. zu allen Zeiten verspührten hohen Gn. und Wolgewogenheit erinnert/ als hab ich für ein unterthäniges Obliegen gehalten/ Jhro Hoch-

miłościwą swoją okryć rączyß łáską / gdy uniżoną do Wm. M. M. Pán / z miłościwey benewolencyey y łáski swojey / w Poniedźiátek po świecie N bliſko przyßłym / ktory dnia N. przypada / mnie y Corkę moiey tę wielką łáskę wyświadczyć / prześwietną prezencyą swoją Akt ten związku Małżeńſkiego ozdobić / y tych dni Weſelnych we wßelákiey ućieße y rádośći ßcześliwie záczą́ć y skończyć dopomoc nam raczył.

Wyświadczyß Wm. M. M Pan przez to Naywyżßemu Stanu Swietego Małżeńſkiego Powodowi / bárzo przyjemny uczynek / Młodemu zás Páństwu y cáłemu Powinnowáctwu nieoßácowáną łáskę. Ktorą ja y z Domem moim w powinney uniżonośći dożywotnie odsługowáć nie omießkam. Zátym już Wm. M. M. Páná Obronie Náywyżßego / á śiebie y z Domem moim nieodmienney łáſce jáko naynizey záleciwßy / zostawam

Wm. Mego wielce Mośćiwego Páná
uniżonym
y powolnym Sługą
N. N.

Nástępują Listy Polſkie / teráźnieyßym źwyczáynym piſánia ſpoſobem z koncipowáne.

Nun

Gräffl. Gn. solches Christlich angefangenes Werck gehorsambst zu entdecken.

Gelanget derohalben an Eu. Hoch-Gräfl. Gn. mein unterthänigstes Bitten / Sie geruhen gnädig / nach dero gnädigen Wolgefälligkeit / am Montag nach Sontag N. wird sein der N. N. Tag mir und meiner Tochter die hohe Gnade zuerweisen / und mit dero Gräfl. Hochvortrefflichen Gegenwart / der Ehelichen Copulation beywohnen / und die Hochzeitliche Ehr- und Freuden-Tage / glücklich anfahen und vollenden helffen.

Hieran erweisen Eu. Hoch-Gräfl. Gn. dem Stiffter des H. Ehe-Standes / ein wolgefälliges Werck / dem Bräutigam sambt der Braut aber / und beyderseit Freundschafft eine hohe Gnade. So ich es mit den lieben Meinigen / in unterthäniger Dancknehmigkeit / Zeit unsers Lebens zu verdienen in keinen vergessen stellen. Euer Hoch-Gräfl. Gn. der Obhut des Allerhöchsten / mich aber zusambt den Meinigen / dero beharrlicher Gnaden zum unterthänigsten verlassend / verbleibe

E. Hoch-Gräfl. Gn.

Treu-gehorsambst- und bereitwilligster Diener

N. N.

Nunmehr folgen gantz Polnische Brieffe/ so nach gebräuchlichem Hoff-Cantzeley Stylo abgefasset.

I.

Od Oycá.

(Tit:)

Wszystkie Kreátury swoje káżdego przyrodzenia / naywyższy Niebá y Ziemie Rządcá / należącymi z Oycowskiey miłośći swojey/ opátrowáć zwykł rátunkámi. Ale tym więcey Człowieká / jáko nayszláchetnieysze Stworzenie / w tym nieuposledził / gdy mu záraz od wieku pierwszego postánowienie żyćia jego sposob podał/ y pomocne do snádnego w Stanie jego pożyćia podpory czułym swym przeyrzáł okiem. A záś czásu swego hoyną swą/ według potrzeby/ káżdemu wszystkiego dostátek/ dodáwa reką. A to y w tym czáśie Corkę moję przez podánie tego naprzod mnie Rodźićielowi / więc y temu/ komu to należy do sercá / do Stanu S. powoławszy / w Towárzyskę Stanu tego práce Jego M. Pánu N. náznáczył. Ktoremu Stanowi zwyczáyny żeby śię słubem Małżeńskim utwierdził Obowiązek / náznáczyłem temu S. Aktowi dźień N. Mieśiącá N. A jáko sobie zacnych ludźi do przystoynego tey Ceremoniey życzę odpráwowánia: ták y Wm. M. M.

M. M. Páná wespol z Jey M. Pánią Małżonką/ moją M. Panią/ żebyś dniem poprzedziwszy do N. stáwić się ráczył/ uniżenie proszę. Tę łáskę odsługowáć winien zostanę/ Jáko

Wm. M. M. Páná

Vprzeymy záwsze Przyjaciel

y Sługá

N. N.

Odpowiedź.

(Tit.)

Miedzy inszym/ ktore on szczegulny wszech rzeczy dobrych Dawcá/ Ludziom z łáski swey zwykł kłáść przed oczy szczęściem/ to jest niemál nay większe y naznácznieysze/ komu miłe y zacne Potomstwo zá dobrego rospráwowáć zdarzy Zdrowia. W ktorym szczęściu y błogosłáwieństwie swym S. áby Bog wszechmogący Wm. M. M. Páná pospołu z Jey M. Pánią Małżonką Wm. moją Mością Pánią chowáć raczył/ uprzeymym sercem y áffektem życzę. A iż mię Wm. M. M. Pan do tego świątobliwego wzywáć raczysz Aktu/ użyczyli Pan Bog zdrowia/ do ták miłey y znáczney chętnie się stáwię Pociechy. Ná ten

ten czas powolność Vsług moich w łáskę
Wm. M. M. Páná záleciwszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná
Cále życzliwym Przyjacielem
y powolnym Sługą
N. N.

II.

Do Kásztelaná.

Jáśnie Wielmożny/ á mnie wielce Mościwy
Pánie N.

Moy wielce Mości Pánie.

ZRozerwánymi myślámi memi długo się
biedząc/ w jákimbym Stanie ostátnich
dni Żywota dopędzáć miał kresu/ pilnie
commoda & incommoda zosobná roztrząsájąc/
tandèm postánowić się wziąłem rezolucyą.
Baczyłem bowiem ná oko/ jáko y doskonál-
szym trudno było evitare scopulos, o ktore
sumnienia bezecnych ludźi często uderzájąc/
strásznym Dusze y honorow tego świátá niebe-
śpieczeństwym rozbijáć się zwykły. Vchodząc
tedy tego ták nieuchronnego oboygá pericu-
lum, zá wolą y powołániem Bożym puści-
łem się/ á czyniąc pilne w Domu zacnym Jch
Mośći Pánow N. N. stáránie/ otrzymałem
to/ że mi Jey Mość Pánnę N. N. Coreczkę
swoję/

swoię / w Stan S. Małżeński obiecano / czás wesela ná dzień N. Miesiącá N. náznáczywszy. Záczym donoszę to do wiádomośći Wm. M. M. Pana uniżenie upraszaiąc / ábyć Wm. M. M. Pán z zwyczáyney swoiey Dobroći / y niezásłużoney ku mnie chęći ten Akt S. ná dzień wyżey wyrázony przytomnośćią swoią powożną społnie z Jey Mośćią / á Moią Mośćią Pánią / przyozdobić raczył. Przyczyni mi się siłá ex hoc beneficio do dobrey u Jch Mośći Pánow N. N. (miánowáć Pokrewnych Pánny) reputácyey y miłośći / ále y Wm. M. M. Pánu non indecorum będzie / ktorego się ná ten czás miłośćiwey jáko naypilniey zálecám łásce

Wm. Mego wielce Mośćiwego Páná
uprzeymy uniżony
Sługá
N. N.

Odpowiedź.

Mośći Pánie. N.

Moy Mośći Pánie y Przyiaćielu.

Jáko chwalebna / ták nie mniey y pożyteczná rzecz jest / kiedy kto ná wszystkie strony zostawa ostrożnym. Muszę ia to chwalić / że Wm. M. M. Pan securitatem

 żywotá-

żywotá swego dálszego/ jáko ten/ ktory swoje áffekty naydoskonáley znáć/ y z swoim Sumnieniem naylepiey śię ráchowáć możesz/ maturè obmyślawasz; Stan S. Małżeński/ jáko nayskutecznieysze w tákich rázách remedium sobie obrawszy/ y w nim wieku swego dopędźić postánowiwszy. Chwalebna to tedy/ powtarzam/ záprawdę do Wm. M. M. Páná/ żeś sobie ten S. upodobáć raczył Stan/ przez ktory Naywyższy Tworcá Domy y Familie rozkrzewiá/ y longam w nich czyni posteritatem. Niechayże ten Pan Wm. M. M. Pánu w nim ták błogosłáwi/ ábyś zá czásem ná Syny Synow swych pátrzał/ y niemi śię w długo látá fortunne nieodmiennie ćieszył. A iż mie Wm. M. M. Pan z zwykłey swojey łáski do tego świętego spolnie y z Małżonką moją záćiągáć raczysz Aktu/ jesli nám Bog tyle użyczy zdrowia chętnie rádźi tey świętey dopomożemy Ceremoniey y Ućiechy. Teraz usługi moje w łáskę Wm. M. M. Páná oddawszy/ zostawam.

Wm. M. M. Páná

uprzeymie życzliwym

Przyjaćielem

y Sługą

N. N.

Do

Do Wojewody/

Ná Wnuczki swey Oycá swego Wesele záprászájac.

Jáśnie Wielmożny Mośći P. Wojewodo N. Moy wielce Mośći Panie y Dobrodźieju/ etc.

JEśli to znákiem jest łáski Bożey y serdeczney Poćiechy przyczyną/ kiedy Oćiec doczeka lat/ że Corkę wydáje zá Mąż: rozumiem że jeszcze większey poćiechy Okázyą ma káżdy Dźiad/ kiedy ná kobiercu swoję Wnuczkę widźi. Do tákiey ja Poćiechy wzywam Wm. M. M. Páná/ pilnie y uniżenie prosząc/ żebyś ná dźień N. Mieśiąca N. do N. dźień przed tym poprzedźiwszy/ przybyć/ y tey wespoł zemną poćiechy zázyć raczył/ pátrząc ná to kiedy Corkę moję á Wnuczkę Wm. M. M. Páná zá Jego M. Páná N. N. użyczyli Pan Bog zdrowia/ wydawáć będę. Tę łáskę Wm. M. M. Pánu z káżdey miáry odsługowáć będę/ do ktorey śię jáko naypilniey zálecam/ zostawájąc etc etc.

W podobney Máteryey

Do Senatora albo Xiążęćia.

Jáśnie Wielmożny/ etc.

Ná/ ktoraś W. X. M z nieboszczykiem Pánem Wojewodą N. Stryjem/ Wujem/ etc

moim śćiśle y stale chował przyjaźń/ każe mi być ták śmiáłym/ że też y ja sobie po łásce W. X. M. siłá obiecuję/ májąc to zá rzecz nieomylną/ że zwiąski ludzi wielkich/ nie idą w grob z Osobámi. Iż tedy zá wolą Bożą idąc obiecałem w Stan S. Małżeński Corkę moję Jego M. Panu N. y czás do spełnienia tey obietnice náznáczyłem dzień N. Miesiącá N. w Domu moim N. pobliskim Miastá N. ná ktory Akt przy niemáłem Przyjáćioł Orszaku/ y inszych zacnych wielu spodziewam śię y od Xiążąt niektorych postronnych Poselstwá/ wielkie y pilnie proszę/ ábyś y W. X. M. też łáskę Domowi memu/ á krwi zmárłego swego Przyjaćielá oświadczyć/ á przez Postáńcá swego do tey poćiechy moiey stáwić śię raczył. Tę łáskę W. X. M. y Ludzkość odsługowáć będę z niemáłą Comitiwą znáczney Szláchty Polskiey Powinnich moich/ ktorey śię y teraz jáko napilniey zálecam. Dan/ etc. etc.

Odpowiedź.

Iáśnie Wielmożny/ etc.

POćiechy Wm. M. M. Pánà/ y wszystkiego zacnego Wm. Domu/ są mi ták miłe/ jáko moje własne. Przeto y w tey/ do ktorey mię Wm. M. M. Pan wzywáć

wać raczyß/ wielce się cießę/ ábym mogł woli y roſkazániu Wm. M. M. Páná wygodzić/ uprzeymie ſobie życzę/ jákoß jeśli mię co publicznego niezabawi/ będę się o to ſtárał/ ábym mogł oświadczyć/ gotowości moje/ do posług Wm. M. M. Páná/ dopomogł się cießyć z grzecznego (ad invidiam usque!) Zięciá Pánie Boże rácz dáć Wm. M. M. Pánu to/ czego zwiąſki ták wielkie Potrzebują/ y co merita Jego Mości y Qualitates nieporownáre obiecują. Ja się zátym łáſce Wm. M. M. Páná zálecam/ zoſtawßy etc.

Do Zolnierzá jákiego/ Hetmáná ábo Pułkowniká/ od Senatorá Koronnego.

Jáśnie Wielmożny/ etc.

WOſpolita to w ludziách wielkich/ á zwłáßczá tey ktorey Wm. M. M. Pan jeſteś Vocatiey, że Nieprzyjacioły dzielną ſpráwą/ Przyjacioły zás ludzkością zwiężują. Utrocę nomine Triumfu, y obojey korony godni: lecz niewiem jeśli niezacnieyßa jeſt rzecz miłością wiązáć Cives y w tym Triumfie prowádzić zá ſerce ujęte/ niżeli łáńcuchámi

Nie-

Nieprzyjaćioly. To wiem / żem y ja zhołdowány práwie táſką y Ludzkośćią Wm. M. M. Páná / ktora mię ták beſpiecznym czyni / że zábawnego tymi rzeczámi / ná ktorych Salus Oyczyzny należy / śmiem interturbowáć priwátną prozbą moją / śmiem y táſkę Wm. Mego M. Páná ták ząſſobie obiecowáć / jákiey po inſzych / z ktorymi mię lubo krew / lubo przyjázń dawna wląże / oczekiwam Corkę moję obiecał w Stan S. Małżeńſki Jego M. Pánu N. N. czás do ſpełnienia tey obietnice ná dźień N. Mieśiącá N. jeśli P. Bog zdrowia użyczyć będźie raczył / A Mieyſce w N. náznáczywſzy. Uniżenie proſzę Wm. M. M. Páná / ábyś do tey Poćiechy mojey weſpoł z Jey Mośćią / Moją Mośćią Pánią (ktorey z Małżonką moją uniżenie o to prośimy) przybyć y ten S. Akt y Dom y Goſpodarzá ozdobić y uweſelić raczył. Nie zawſze Apollo ſtrzela / nie záwſze Mars hufce wodźi. Záczym pewienem / że y Wm. M. M. Pan wolnieyſzego tego od zabaw woiennych czáſu / máły Káwałek Sługom y Przyjáćiołom ſwym dáć będźieſz raczył. A ja zgromadą Domu mego młodźi / ſłużyć będę Wm. M. M. Pánu / zwykłey Wm. M. M. Páná ná ten czas śię zálecájąc táſce. Dan etc. etc. etc.

Od-

Odpowiedź.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie
Wojewodo N.

Moy wielce Mośći Pánie y Przyjáćielu

DObra Wm. M. M. Pan o mnie mieć raczyß opinią / żem jest uprzeymym Wm. M. M. Páná / y zacnego Domu Wm. Sługą. Lecz y ná tym nieżáwiodłbyś śię Wm. M. M. Pan / żebyś mie miał przytomnego do Vsługi swojey / ile poćiecha pożądána obfitującey / kiedybym mogł / nie w ták odległym / od Wm. M. M. Páná / jáko jestem Kráju. Niewiem jáko mie nálazł Sługá Wm. M. M. Páná miedzy lásámi / błotámi / pewnie non in corde mundi. Przybyć mi tedy do tey poćießney Vsługi Wm. M. M. Páná niepodobná / ále quod proximum est w tey mierze / ozwę śię przez Przyjáćielá z winßowániem moim / á jam choćiaß z dáleká accinam huic Hymenæo ; Proßąc Páná Bogá / áby z zacnym Towárzyßem dáć wßystko to Wm. M. M. Pánu raczył / co w tákich zwiąskách poćiechy przynośić zwykło. Te moje Vota niewątpię że tráfią do Niebá / y z życzliwośćią z tymi / ktore w N. (mieysce wesela nápisáć) od nayżyczliwßych czynione będą / zrownáją. Zálecam zátym powolność Vsług moich w łáskę Wm. M. M. Páná. Dan etc.

Do

Do Biskupá Xiążęcego Domu.

Jáśnie Oświecony / y Wysoce wielebny Mości Xiężę Biskupie Krákowski /

Moy wielce Mości Pánie.

Uczyniłbym wielką krzywdę winney mojey przećiwko W. X. M. obserwáncyey / y tey / ktorą záwße znałem przećiwko sobie łásce / kiedybym z poćiechą swoją y Domu swego nie miał śię ozwáć Wm. M. M. Pánu / y miedzy inßemi / z ktorymi mię lubo krew / lubo miłość y przyjaźń wiąże / żebym też Wm. M. M. Páná wezwáć do niey nie miał. Ták to natura comparavit, że prospera wßystkie rádźibyśmy spolnie z tymi mieli / ktorych naybárziey kochamy / ábo / o ktorych łásce y miłośći więcey rozumiemy. Y ja prawdy nie nárußę kedy przyznam / że kogobym miał præferre w tey mierze Wm. M. M. Pánu / niewiem. Tym tedi śmieley doniożßy to do W. X. M. wiadomośći / żem Corkę moję obiecał w Stan S. Małżeński Jego M. Pánu N. czas do spełnienia tey Obietnice ná dzień N. Mieśiącá N. (jeśli P. Bog zdrowia użyczyć będźie raczył) á mieysce w N. náznáczywßy. Uniżoną prozbę moję wnoßę do W. X. M. że

być

bić do tey Pociechy moiey przybyć / y ten S. Akt y Dom y Gospodarzá ozdobić y ućieszyć raczył. Záczym ia z gromádą młodźi Domu mego / służyć będę Wm. M. M. Pánu zwyczkey się łásce, etc. etc.

Odpowiedź.

Jáśnie Wielmożny / etc.

DO ták wesołey Vsługi / y miley Wm. M. M. Pána Pociechy ochotnie przybyć / y z niey obecnie Wm. M. M. Pánu pomoc się ćieszyć z sercám sobie życzył. Ale że mi niesposobność zdrowia mego do skutku tego przyść niedopuszcza / wielce żáłuię / Páná Bogá prosząc / áby on tákich y inszych wiele zdarzał okázyi / zá ktorymi bym dobrem zdrowiem Wm. M. M. Paná ćieszyć się / y przyiaćielska powolność moię Wm. M. M. Pánu wyświadczáć mi się dostawáło. Na ten czás pewien będąc / że tá sámá przyczyná ktora y wyruszyć mi się z domu niepozwala / ták mię przed Wm. M. M. Pánem wymowi / że nienáruszenie w zwykłey Wm. M. M. Páná zastawáć będę łásce. A ia jako ná wszystkim / ták / y ná tey nowodáney od Bogá Poćiesze / hoynego Błogosłáwieństwá z Niebá y wszelákich szczęśliwośći uprzeymym Wm. M. M. Pánu życzę affektem / ktoremu powol-

powolność Vsług moich iáko napilniey zálecám / zostawáiąc

Wm. M. M. Páná.

Cále życzliwym Przyiacielem y Sługą

N. N.

Do iákiego zacnego Senatorá.

Iáśnie Wielmożny etc.

IAk ia wysoko waże te / ktorą mam z Wáśmością M. M. Pánem z młodych lat moich záwártą Przyiáźń że mię żadne powinnowáctwo z żadnym Przyiáciol moich niewiąże bárziey. A zátym teyże o łásce Wm. M. M. Páná / co o káżdego z nay-bliższych moich iestem Konfidencyey / że iáko ia pociechy Domu zacnego Wm. M. M. Páná mam zá swoie włásne / tákże też Wm M. M. Pan pociecháni Domu mego brzydźić śię nie będźiesz. Donioższy tedy to do Wiádomośći Wm. M. M. Páná / żem obiecał Corkę (inter masculam prolem iedne) w Stan S. Małżeński / Iego M. Pánu N. ktora obietnica dniá N. Mieśiąca N. wykonána być ma / jeżeli Pán Bog zdrowia użyczyć będźie rácżył / unizenie Wm. M. M. Páná proszę /

proszę żebyś ten S. Akt prezencyą zacney osoby swojey / y Dom y Gospodarzá sługę uprzeymego swego / ućieszyć y ozdobić raczył. Te táskę Wm. M. M. Páná odsługowáć będę y z gromádą Młodźi Domu swego z ktorych káżdy może być godnym zacnego Wm. M. M Páná Domu sługą. zálecam się jáko naypilniey / etc. etc.

Do Krolestwa / á Naprzod

Do Królá Jego Mośći / od Senatorá.

Najásnieyszy Miłośćiwy Krolu / Pánie á Pánie moy Miłośćiwy.

Miedzy inszymi / ktorymi Naywyższe ono Dobro / Cney tey korony Obywátele obdarzyć raczył Prærogatiwámi / tá niemal jest naydostoynieysza / że do Krolow Pánow swoich ták idą śmiele / jáko do dobrotliwego poufáłe dźieći Oycá. Co nie præsumptiey nászey / ále Dobroći Pánow nászych przypisáć trzebá. Chełpił się tym niegdy najásnieyszy Przodek W. K. M. nieśmierá telney

telney pámięci/ że ná łonie káżdego z Poddánych swoich/ mogł się bespiecznie wyspáć. My się záś tym przechwalamy/ że in sinum Páná swego możemy deponere prospera & adversa swoje/ wiedząc o tym pewnie że Majestas Pánow nászych nie gáśi w nas Oycowskiego przećiwko Poddánym Affektu ; ktore rzeczy w sobie ták są wielkie/ że Monarchowie inszi z Poddánymi swemi záyrzeć tego mogą/ dokazáć niemogą. Tey Prærogatiwy że często záżywáją æquales moi/ważę się y ja z táką jáką wnośić należy Májestatowi Páńskiemu/ od wiernego Poddánego y sługi naynizszego rewerencyą/ wnoszę uniżoną moję do W. K. M. Páná mego Miłośćiwego prozbę/ ábyś Akt wesela Corki moiey (ktorą zá wolą Bożą idąc Pánu N. N. słudze W. K. M. nayuniżeńszemu w Stan S. Małżeński dniá N. Miesiącá N. wydawáć dali Bog będę) zesłániem Posłá swego ozdobić y Krolewskim Pobłogosłáwieniem swoim poświęćić raczył/ ktore jáko od Bożego Pomázáńcá wdźięcznie przyjąwszy/ Miłośćiwą W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego łáskę/ z odwagą cokolwiek miłego jest/ zástugowáć będę: Pánu Bogu gorącymi supplikując modłitwámi/żeby tákowey ż Poćiechy (ducta proportione) szczęśliwie W. K. M. Pánu memu Miłośćiwemu dał doczekáć/ z dobrym y z cáłego chrześćiáństwá z godą. Zá-

tym

tym przy záleceniu nayniższych posług moich/ cáłuję z powinną uniżonośćią rękę W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego. Dan etc.

W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego
Wierny Rada
y uniżony Sługá
N. N.

Krolowey Jey Mośći.

Najáśnieysza Miłośćiwa Krolowa/
Páni á Páni mojá Miłośćiwa.

Hoyna Dobrotliwość W. K. M. Pániey mojey miłośćiwey/ ktorey ná káżdy dzień doznawa wierne Poddáństwo/ á ktorey doznawam y ja z Osoby mojey własney/ nie tylko nas ochotnieyszemi w nászych przećiwko W. K. M. Pániey Nászey powinnośćiách/ ále y przystęp nam do Májestatu W. K. M. wolny toruje/ dodáiąc przystoynego w przekładániu potrzeb/ y żądośći nászych bespieczeństwá/ ktorego iż często záżywáią rowni moi/ y ja z powinną Májestatowi Pániey

swojey rewerencyą/ záżyć śię teraz ważę: Vniżenie prosząc W. K. M. Pániey mojey Miłościwey/ abyś Akt wesela Corki mojey/ á nayniższey Służebnice swojey (ktora w Stan S. Małżeński Pánu N. dniá N. Miesiącá N. zá Bożym pobłogosłáwieniem oddána być ma) zesłániem Posłá swego/ y Krolewskim (ktore u mnie y u Małżonki mojey w nieoszácowáney zostawáć bedźie Cenie) powinszowániem ozdobyć ráczyłá. To táskę W. K. M. Pániey swojey miłościwey ze wszystką co jey Pan

Kmotrowskie Listy.

Sławetny/ á mnie wielce łáskáwy Pánie y Przyjaćielu.

Z Serdeczną moją uciechą/ tę Wm. M. M. Pánu donoszę nowinę/ że Bog naymiłościwszy/ naymilszą Małżonkę moję z płodu żywotá rozwiązawszy/ Synaczkiem młodym (zá co mu wieczna niech bedźie dźięká) Dom y Fámilią moję hoynem błogosłáwieństwym nádárzyc y rozmnożyć raczył.

A żesmy to pomienione Dźiećiątko násze Chrystusowi Pánu y Kośćiołowi jego przez chrzest S. ofiárowáć u śiebie postánowili / więc y Wm. uprzeymą chęć y przyjaźń przećiwko

Pan Bog dał Rodzinę/ y z tym nowym dali Bog Stádkiem/ wiecznemi odsługowáć będę czásy: Naywyższemu Panu gorliwymi supplikując modlitwámi/ zá szczęśliwe W. K. M. y nayjáśnieyszego W. K. M. Potomstwá powodzenie (po ktorym ábyś W. K. M. podobnych doczekáłá pociech/z przymnożeniem Krolewskiemu Stanowi należących Ozdob/ prosić o to P. Bogá ze wszystkiemi memi będę.) A zátym przy zaleceniu nayniższych posług moich/ cáłuję z powinną uniżonością Krolewską Pániey swojey Miłościwey rękę. Dan. etc.

Gevatter-Brieffe.

Edler/ Ehrenvester/ rc. Hochgeehrter Herr und Freund.

DEmselben gebe ich auß erfreulichem Gemüthe wolmeinend zuvernehmen: Daß der grundgüttige GOtt meine liebe Haußfrau ihrer gesegneten Leibes-Frucht gnädig entbunden/ und mit einem jungen Sohn (GOtt sey Lob und Danck gesagt!) mein Hauß und Geschlecht gesegnet und vermehret.

Weil wir nun entschlossen/ besagtes Kindlein durch die Heilige Tauff Christo und seiner Gemeine einzuverleiben/ uns auch dero günstige Gewogenheit jederzeit erinnert: haben wir uns dienstlichem Anvertrauen

ćiwko sobie uważájąc/ z pousáłey Konfidencyey/ zá świádká chrześnego y kmotrá obrác sobie umyślilismy/ wielce prosząc/ ábyś Wm. do tego chrześćiáńskiego Aktu (ktory śię w N. odpráwowáć będźie) z łáski swey nieodwłocznie stánąwszy/ functią y Vrząd ten chrześćiáński Kmotrostwá ná śię przyiąć y on ochotnie wykonáć raczył.

Tey iestem nieomylney nádźieie/ że Wm: ten chrześćiáński Vczynek chętnie wyświadczysz/ przez co mię sobie do wszelákiego odwdźięczánia y Vsług wzáiemnych wyrządzánia wiecznie zniewolisz/ iáko

Swego

do Vsług wszelákich obowiązánego

Sługę

N. N.

Odpowiedź.

(Tit:)

Z Wczorayszego pisánia Wm. M. M. Páná/ nie bez serdeczney poćiechy wyrozumiáłem/ że Bog wszechmogący Vkochána P. Małżonkę Wm. łáskáwie rozwiązał/ á młodym Potomkiem z łáski swey udárował. Niechayże ten Bog naymiłośćiwszy (ktoremu zá to serdeczna niech będźie dźięká) to z łáski swojey da/ áby to Dźiećiątko pomnażáło śię w lećiech

entschlossen/ meinem Hochgeehrten Herrn zu einem Tauff-Zeugen und Gevattern zuversichtlich zu ersuchen/ und bitten/ er wolle zu solchem Christlichen Ehren-Werck sich großgünstig erzeigen / in N. auff N. sich unverzögert einfinden/ und das Ambt eines Christlichen Gevattern übernehmen / und willig vollführen.

Solcher Christlichen Wolthat getröste ich mich ungezweiffelten Vertrauens/ und wo dem Herren Gevatter meine Wenigkeit wieder danckbahrlich bedienet seyn kan/ werde ich mich jederzeit willigst- und bereit finden lassen/ als

Meines hochgeehrten Herrn Gevattern

Höchst - verpflichtiger

Knecht.

N. N.

Antwort.

(Tit:)

Auß dem mir gestriges Tages behändigten Schreiben habe ich hertz-erfreulichst verstanden / daß der Allmächtige seine geliebte Hauß-Frau in Gnaden entbunden/ und mit einem jungen Erben begabt. Der güttige GOtt (dem dafür hertzlich zu dancken) lasse das liebe Kindlein zunehmen an Alter und Gnade bey GOtt und den Menschen/ ihme zu Ehren/ seinen lieben Eltern zu Trost/ und seiner Kirche oder unserm Vaterland zu ersprießlichen Diensten.

lećiech y w łásce u Bogá y ludzi/jemu ná Cześć/ Rodźicom swoim ná poćiechę/ á Kośćiołowi Bożemu/ y Oyczyźnie miłey ná Vsługę. Nie mniey y ta ućiesznami byłá nowina/ żeśćie mię Wmm N. N. Páństwo/ miedzy inszemy Powinnemi y Przyjaćioły swymi/ do tego obráć y wezwáć raczyli kmotrostwá. Ktory chrześćiáński uczynek/ z wszeláką przyjmuję ochotą/ y on ná czás náznáczony/ jesli nam P. Bog użyczy zdrowia chrześćiáńsko wykonáć dopomogę/ ofiáruiąc przytym wszeláką náleżącą/ jáko ku Wm N. N. Pánu/ ták y ku krzesnemu memu miłemu/ záwsze wyświadczáć przyjaźń.

To oznáymiwszy/ y Jey M. Pániey Małżonce Wm. (ktorey áby P. Bog pierwsze jáko naypredzey przywroćić raczył zdrowie / życzę) pokłon moy oddawszy/ zostawam

Wm. N. N. Páná y Kmotrá
powolnym záwsze
Sługa
N. N.

Inákszy
Imieniem Mátki.

Mnie wielce łáskáwa Páni N.
A Przyjáciołko mojá.

Iż Bog wszechmogący Corkę moje N. dniá wczoráyszego Synaczkiem młodym y zdro-

Nicht weniger ist mir erfreulichst zuvernehmen gewesen/ mitkommende Bottschafft/ daß sie mich zu Betretung der Gevatterstelle unter allen Befreundten erwehlt/ und außersehen: Solch Christliches Werck wil ich mit dienstlicher Geflissenheit willigst übernehmen/ auch geliebt es GOtt/ zu angesetzter Zeit Christlich verrichten helffen/ und also mich der angetragenen Gevatterschafft gemäß gegen meinem günstigen Herrn und meinem lieben Paten jederzeit erweisen.

Dieses habe ich hier zu freundlicher Nachrichtung förderlichst hinterbringen lassen wollen/ mit dienstlicher Bitte/ seiner lieben Hauß-Ehre/ welche der gnädige GOtt zu vorigen Kräfften und Gesundheit verhelffen wolle/ meinen freundlichen Ehren-Gruß anzutragen/ verbleibe

Meines hochgeehrten Herrn Gevattern

bereitwilligster Diener

N. N.

Ein anders
Im Nahmen der Mutter.

Günstige und werthe Freundin.

DEmnach der Allmächtige GOtt meine Tochter N. mit einem jungen Wolgestalten Söhnlein gestriges Tages erfreuet/ und in Abwesenheit ihres Ehe-Herrn/ die höchste Nothdurfft zu

 sein

y zdrowym obdárzyć y pocieszyć raczył / á w niebytności Páná (Małżonká) jey / wielka tego jest potrzebá / áby to nowonarodzone dziecie / przez Chrzest świety Społ-Członkiem Kościołá chrześciánskiego stáć sie mogło: Záczym iż Zieć moy y Corká / zá Kmotre sobie Wm. z sercá uprzeymego obráli / y mnie w tym użyli / ábym Wm. pilnie o to upraszáłá / cobyś Wm. jutro da Pan Bog przed Wieczorem / do Aktu chrztu Swietego sie stáwiłá / Dzieciatko Pánu Bogu przez gorace y serdeczne modlitwy ofiárowáłá / ono w wyznániu wiáry chrześciáńskiey zástapiłá y do chrztu świetego ná rekách swych przyniosłá.

Pewni zostawamy / że Wm. ten Bogu wdzieczny uczynek wykonasz / ktory on sam Wm. doczesna y wieczna płácić nieomieszka nagroda. Zieć zás moy y Corká / wszeláka odsługowáć beda wdziecznościa.

Szláchcicowi.

Mnie wielce Mości Pánie N.
Moy Mości Pánie y Dobrodzieju.

NJe bez serdeczney pociechy te Wm. M. M. Pánu donosze wiadomość / że Pan Naywyższy / z hoyney dobroći y łáski swojey moje ukocháná Małżonke miłościwie rozwią-

sem erachte / daß solches neugebohrne Kind / durch das Bad der Wiedergeburt / die Heil. Tauff ein Mitglied der Christlichen Kirchen werde. Als hat mein Herr Tochter Mann und liebe Tochter / der Frau zu einer Gevatterin wolmeinend außersehen und mich ersuchet / die Frau hiermit freundlich zu erbitten / daß sie morgen zur Vesperzeit zu N. bey der Heil. Tauffe zu erscheinen / das Kindlein dem lieben GOtt durch ein hertzbrinstiges Gebet mit vortragen / und also das Kind bey der Christlichen Bekäntnis vertreten und auß der Heil. Tauffe großgünstig erheben wolle.

Solches Christlichen und GOtt- gefälligen Werckes getröste ich mich / benebens den Meinigen / und bitte / daß es GOtt gnädig ansehen / und mit zeitlichem und leiblichem Wolergehen belohnen und vergelten wolle: Welches auch bemeldter mein Eidam und Tochter mit ungesparter danckbahrlicher Erwiederung zu erkennen / willig und bereit erfunden werden sollen.

An einen von Adel.

Hoch-Edelgebohrner / Gestrenger / Hoch- und Wolbenambter / Insonders Großgünstig-Hochgeehrter Herr und Patron.

E. Gestr. kan aus hocherfreutem Gemüth nicht bergen / was gestalt der Allerhöchste / nach über reicher seiner Gnade und Gütte meine liebe

rozwiązáć/ á nas Rodźice zdrowem plodem obdárzyć y poćieszyć raczył.

A iż ta jest nászá nayprzednieysza powinność/ żebyśmy przed wszystkim inszym o to śię naywiecey stáráli/ jakoby ten nam świeżo dárowány Synaczek/ przez Chrzest Swięty do Krolestwá łáski Zbáwićielá swego przyjęty/ zápisány być mogł.

Do ktorego Bogu przyjemnego uczynku/ żesmy Wm. Nászego Mośćiwego Páná sobie nád insze temu to Dźiećiątku nászemu zá Oycá krzesnego y Kmotrá sobie obráli.

Záczym unizoną wnośiemy prozbę/ ábyś Wm. M. M. Pan ná dzień náznáczony do tego Aktu S. stánąwszy/ temu to Dźiećiątku Oycem krzesnym/ á nászym P. Kmotrem z łáski swey być y zostáć raczył.

Co my według możnośći nászey zásługowáć záwsze gotowi będziemy.

Teraz Obronie Naywyższego Wm. M. M. Páná z Jey Mośćią/ Moją M. Panią y z zacnym Potomstwem/ śiebie zás y z Domkiem moim w miłośćiwą Wm. M. M. Páná łáskę oddawszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná

naynizszym Sługą

N. N.

Náste-

liebe Haußfrau am nechst verflossenen N. Tag. N. ihrer bißhero getragenen Leibes-Bürden/ allergnädigst entlöset/ und beyderseits Eltern mit einer gesunden wolgestalten Frucht erfreuet.

Weil aber unser obliegende Schuldigkeit erfordert/ dahin höchsten zu trachten/ daß solches uns von GOtt geschencktes Söhnlein/ durch das Wasser-Bad im Geist/ dem Gnaden-Reich/ seines und unsers Erlösers möge einverleibet werden.

Zu welchem GOtt beliebten Werck E. Hoch-Edl. Herrl. v. Gestr. wir vor allen zu unsers vorbemeldten neugebohrnen Söhnleins Herren Gevattern erkieset:

Als ist an dieselbe Hoch-Edl. Herrl. und Gestr. unser unter-dienstfreundl. bitten / derselbe wolle geruhen/ auff angesetzten Tag / welcher sein wird der N. Tag N unsers jungen Söhnleins Herr Gevatter werden und verbleiben.

Solches eusserster Möglichkeit nach zuverdienen / wollen wir uns bereit und willig erfinden.

E. Hoch-Edl. Herrl. und Gestr. nebenst dero hertzliebsten Hauß-Ehre und Kindern der Schutzreichen Bewahrung GOttes/ mich aber und die Meinigen/ dessen hochgeneigten Gunsten hiemit überlassend/ verbleibe

E. Hoch=Edl. Herrl. und Gestr.

Unterdienst-willigster

Diener

N. N.

Nun=

Náſtępują rożne
Dziękowánia Liſty.

Mnie wielce Mośći Pánie N.

Za kilką słow/ ktore z mego nieudátnego wypłyną piorá/ z powinną do Wm. M. M. Páná ozywam śię wdźięcznośćią/ á to zá hoyne/ ktorem częſtokroć z ſczodrobliwey Wm. M. M. Páná ręki odbierał Dobrodźieyſtwá. A luboć to pomienionych wyſokich Wm. M. M. Páná Dobroczynnośći/ z mojemi In vim gratitudinis błáhemi słowy/ żadna niemoże być komparácia; iż jednák wiem/ że wſpaniáłe ludzi zacnych ánimuſze/ gorącą do Uſług ochotę/ zá naywyżſzą wdźięczności przyjmują cnotę/ ktora do tąd w obowiązku niech zoſtawa/ poki mię miłośćiwy Wm. M. M. Páná do Usług nie pozowie Mandat, że śię ták w rzeczy ſamey tym pożądánym dobrym práwem piſać będę mogł Imieniem/ cále oddánego

Wm. M. M. Páná

Sługi

N. N.

II.

Wielmożny/ á mnie wielce Mośći Pánie.

Hoyney y nieoſzácowáney benewolencyey Wm. M. M. Páná/ przy wyświadczo-

ney

Nunmehr folgen unterschiedene Danck-Brieflein.

Wol-Edler/ Gestrenger/ Hochbenahmter rc.

DUrch diese wenige Zeilen/ so auß meiner über geschnittenen Feder trieffen/ habe demselben ich hohen Danck zu sagen/ wegen der aus seiner Hände mir mildiglich zugeflossenen Wolthätigkeit. Ob nun wol zwischen erst berührten schätzbahren Wercke/ und meinen schwachen Danck-Worten keine Vergleichung zu finden/ so geruhen doch die Edlen Gemüther sich mit den unvermögenden gegen dienstlichen Willen zu begnügen/ und wird desselben so lange Zeugnüß stehen/ biß seine großgünstige Befehlungen/ mich in der That den Nahmen führen machet

Ew. Gn.

Dienst-erbenen Knechts

N. N.

II.

Hoch-wolgebohrner/ gnädiger Herr.

DEroselben gnädige schätzbahre Beschenckung und würckliche Höffligkeit/ weiß ich

ney ludzkości/ áni podobnemi wyrázić słowy/ dáleko mniey rowną Vsług moich nádgrodźić powolnośćią/ bym też náybárdźiey usiłował/ nie mogę. Dla tego ták zniewolony będąc/ tey już tylko pożądáney prágnę okázyey/ ábym powinną wdźięczność moję/ nie płonymi tylko podłego piorá mego słowy/ ále sámymi wyświadczyć mogł skutkiem. Záczym ná miłośćiwe Wm. M. M. Páná z gorącą ochotą czekam rozkazánie/ ábym śie dármo nie pisał

Wm. M. M. Páná

powolnym y obowiązánym

Sługą.

N. N.

III.

Mnie wielce Mośći Pánie N.
Moy Mośći Pánie y Przyjaćielu.

ZEś Wm. M. M. Pan pilnie moiey do śiebie wnieśioney prozbie mieysce dáć/ y wiádomą summą/ ná usilną requisitią moję záłożyć mię ráczył/ wielce y uniżenie Wm. M. M. Pánu dźiękuję/ z sercá życząc/ ábym wdźięcznego umysłu mego/ jeśli niedostáteczne/ znáczne jednák y wyrazne wydáć mogł documenta (dowody) Ale y on naywyższy wszego Dobrá Płaycá (ktorego o to ustáwicznymi

błagáć

ich mit gleichständigen Danck-Worten / noch weniger aber mit gleichgültiger Dienstleistung keines weges zu erwiedern. Erkenne mich deßwegen höchlich verpflichtet / und verlange die glückselige Begebenheit / mein danckbahres Gemüth / vielmehr mit der That / als unvermöglichen Worten meiner übel geschnittenen Feder zu beglauben; Erwarte deßwegen meines 2c. gnädigen Herren gnädigen Befehl / daß ich mich nicht vergeblich nennen möge.

E. G. Meines gnädigen Herren

gehorsamen und höchst verbundener Diener

N. N.

III.

Edler Ehrenvester / Wolvornehmer / Insonders großgünstig-Hochgeehrter Herr.

DAß mein großgünstiger Herr meiner freundlich bey ihm eingebrachten Bitte / ein so geneigte statt geben / und mir auff mein inniges Ansuchen / bewuste Gelder nachmahls vorstrecken wollen / dessen thue ich mich zum höchst-fleißigsten bedancken / hertzinnig wünschend / daß ich meines danckbahren Gemüthes

błagác będę modlitwámi) tę wyświadczoną Vczynność / doczesnym y wiecznym błogosłáwieństwym / nieodmiennymi szczęśliwościami y fortunnym nádgrodzić zechce powodzeniem. Lecz uznasz Wm. M. M. Pan y mnie sobie do wszelákich uprzeymych Vsług y powolnego y ochotnego. Ktorego nie od mienney łásce pilnie się zálećiwszy / zostawam

Wm. M. M. Páná

naynizszym Sługą

N. N.

IV.

(Tit:)

Gdy pilnie uważam / jákiemiś Wm. M. M. Pan mię sługę swego wielorákich chęci y przyjaźni swych zkrepowáł związkámi / znayduję u śiebie / żem to nie tylko słowy y piorem wysoko stáwić / ále tym więcey wszelákiemi / co tylko możność moja znieść może ludzka / záwdzięczáć winien jestem Vsługámi. Tym czásem Ludzkość y wydworność Wm. M. M. Páná wysławiáć / zá Dobrodźieystwá winne dźięki oddawáć będę / Co łubo to plonnymi teraz tylko dźieje się słowy / upewniam jednák / że się z moją ná czás náznáczony odezwę powinnośćią / y o to się stá-

rać

müthes ein ob wol nicht sattsames; jedoch schuldiges Zeichen erweisen möchte. Solches wird auch der Höchste Belohner alles Gutten (den ich embsig darumb anzuruffen nicht unterlassen werde/) mit Zeitlich=und ewigem Seegen/ stetem Glück und Wolergehen reichlich erstatten. Inzwischen wird mich auch mein Hochgeehrter Herr zu allen angenehmen Dienstleistungen stets freudig und willig haben. In dessen unauffhörende Gunst ich mich treulich empfehle/ und verbleibe Dessen

allerniedrigster Knecht

N. N.

IV.

(Tit:)

WEnn ich in tieff=reiffste Erwegung fasse/ mit was angenehmer Freundschafft und zutragender Gewogenheit/ ich von meinem Hochgeehrten Herrn bewolthätiget worden/ so befinde ich mich schuldig/ nicht allein mit Worten und der Feder dasselbe hoch zu rühmen/ besondern vielmehr mit Menschlich-möglichster Auffwärtigkeit sothane Wolneigung zu ersetzen. Inzwischen seine Höffligkeit wil ich loben/ für seine Wolthat muß ich dancken/ und leider/ beydes mit leeren Worten/ jedoch voller Hoffnung/ meine obliegende Schuldigkeit hingegen zu be-

rać nie przestánę/ poki tey/ ktora mię tymi czásy wielkich ćiężarow y frásunkow pozbáwiłá/ nie oddam (położe) summy. Záczym wysoko stáwię Wm. M. M. Páná jáko Dobrodźieiá mego/ á dźiękuiąc jáko Oycu dobrotliwemu swemu/ ktorego záwße zostawáć prágnę

uniżonym Sługą

N. N.

V.

Mnie wielce Mośći Pánie.

DO wyświadczánia wßelákich uprzeymych służb swoich maß mię Wm. M. M. Pan záwße gotowego y powolnego á to z tey/ ktorą śćiśle zwiazány jestem Wm. powinnośći. Bo wziąwßy to od ludźi godnych/ że Wm. M. M. Pan błáhą Osobę moję honorificentissimè częstokroć wspominać raczyß/ nie mogłem jeno/ przez to máłe pisánie z niskim moim ná oświadczenie powinney wdźięczności do Wm. M. M. Páná ozwáć się pokłonem/ uniżenie proßąc/ á żebyś Wm. M. M. P. w tym życzliwym ku mnie nie ustawał affekćie. Obowiązuję się wzájem żadney nieomießkiwáć okázyey/ wysokie zacnego Imienia Wm. M. M. Páná ná káżdym plácu zdobiąc elogia, á przytym potwárliwych językow znoßąc crimina. Tá bowiem jest po-

winna

stimter Zeit wieder abzulegen/ und werde nicht ruhen/ biß ich das Geld wieder abgestattet/ welches mich dieser Zeit vieler Sorgen enthaben. Ich lobe also meinen Hochgeehrten Herrn/ als meinen Wolthäter/und dancke ihm/ als meinem milden Vater/ dessen ich allezeit verbleiben wil

Sein

gehorsamer Knecht

N. N.

V.

Edler/ Ehrenvester/ rc.

DEmselben alle angenehme Dienste zu erweisen/ werde ich meiner Schuldigkeit gemäß/ jederzeit willigst und bereitst erfunden. Weil mein Hochgeehrter Herr mit großgünstiger Erinnerung meine wenige Person vielfältig geehret/wie mir solches rühmlichst hinterbracht worden/ habe ich mich hingegen mit diesen wenigen Zeilen bey demselben einfinden wollen: Dienstlich bittend / in solcher Wolgewogenheit zu verharren. Verpflichte mich benebenst keine Begebenheit zu verabsäumen: In welchem meines Hochgeehrten Herrn hoher Nahmens=Ruhm/ durch mich aller Orten vermehret/ und der Verleumbder Zungen wird gewehret wer=

 den

winna káżdego wiernego Sługi y Przyjaciela cnotá / sławy bliźniego swego bronić y one wszelákim sposobem forytowáć / pomnażáć. A żeś to Wm. Moj M. Pan ná mojey wykonterfetowáć raczył Osobie / będę zá to Wm. M. M. P. z wdzięczną áffektu mego uprzeymego záwsze służył ochotą / jáko nieodmiennie uprzeymy

Wm. M. M. Páná
Sługá
N. N.

VI.

Mnie wielce Mości Pánie.

WYsoka y uprzeyma chęć y benevolencya Wm. M. M. Páná / (ktorey jáko w słowách ták y w skutku sámym częstokroć doznawałem) w dobrey mi dotąd y nieomylney zostawa pámięci. A żem ze wszystkich cále w oddawániu należącey wdzięczności (złupiony) ogołocony srzrodkow / nie bezciesżkiego zeznać muszę żalu / że mi niewdzięcznym umrzeć przydźie / jeżeli Wm. M. M. P. woli y gorącey mojey do usług swoich / miasto nie udolnych skutkow / przyjąć nie zechcesz chęci. Wczym cne ludzi wspániáłych umysły Tworce swego wstępują (tropy) stopy / ktorego cudowne codźiennie do nas płynące dáry żádne-

den können: Massen einem jeden getreuen Diener und Freunde obliget seines Nächsten gutten Leymund zu retten / und seine Ehre zu befördern. Daß nun solches von meinem Hochgeehrten Herrn / wegen meiner geschehen / habe ich mit möglichster Dancknehmung zu beschulden / als

Desselben

beständig getreuster

Diener

N. N.

VI.

Edler / rc.

IN unvergessenem Andencken beharret mir die günstige Gewogenheit / welche so wol in Worten als Wercken von demselben erfreulichst genossen / und weil mir alle Mittel der Danckbarkeit ermangeln / muß ich leyder bekennen / daß ich undanckbahr sterbe / wann mein rc Herr nicht den dienstfertigen Willen / für die mangelhafften Wercke / anzunemen beruhet / massen dann alle Edle Gemüther / hierinnen GOtt nachahmen / dessen wunderbahre uns täglich erwiesene Wolthaten mit unserer schuldigsten und geringen Wiedergeltung / keine

żadnego z powinnym Dźięk y chwał oddawániem / nie máją porownánia. A ták ja już więkßey ná śiebie dać niemogę Obligi (obowiązku) jeno kiedy bez kolorowych (bárwiánych) słow wyśmienitośći rzekę / że dożywotnie być y zostawáć prágnę

Wm. M. M. Páná

Cale zniewolonym

Sługą

N. N.

VII.

Mnie wielce Mośći Pánie N.

Moy Mośći Pánie.

Lvdzkość tę / ktorąś Wm. M. M. Pán mnie słudze swemu wyświadczyc raczył / niepodobna ábym winnymi mojemi kiedy odwdźięczyć miał usługámi. Miedzy tym jednak w wdźięczney mojey zawße zostánie pámięći / y w wysokich ná káżdym plácu przez mię będzie słyneła zalotách: Pewien będąc / że Wm. M. M. Pan te moję do Vsług swych przyjąć raczyß ochotę / y tym mię pożądánym uczćić zechceß Tytułem

Swego

obowiązánego Sługi

N. N.

Wiel-

Vergleichung haben. Also kan ich mehr nicht/ als sonder alle Höffligkeit sagen/ daß ich die Zeit meines Lebens verlange zu seyn

Meines hochgeehrten Herren

gantz eigener

Knecht

N. N.

VII.

Hoch-Edler/ rc.

DIe Höffligkeit mit welcher Ew. Gnad. mich seinen Knecht geehret/ werde ich mit meiner schuldigen Bedienung nimmermehr erwiedern können. Inzwischen aber sol solche in meinem danckbahren Andencken/ unaußsetzlichen beharren/ und von mir aller Orten höchlich gerühmet und gepriesen werden: Nicht zweiffelnd/ E. Gn. werden solche meine Beflissenheit großgünstig belieben/ und mich beglückseligen mit dem verlangten Tityl.

E. Gn.

verpflichten Dieners

N. N.

VIII.

Wielmożny / á mnie wielce
Mośći Pánie.

Iż mię moiá ztąd do N. wyćiąga vocatia chćiáłem był powinnośći moie Wm. M. M. Pánu oddáć / y osobą włásną z nayniższym pokłonem moim / pożegnáć: Ale żem po dwá rázy do usług stawáiąc w Domu nie záſtał / przychodźi mi to teraz listownie odpráwić. A ták już zálecam iáko napilniey w miłośćiwą y nieodmienną łáskę Wm. M. M. Páná błáhą Osobę moię / uniżenie dźiękuiąc zá wieloráki e. Dobrodźiestwá / ktoreś Wm. M. M. Pan mnie niegodnemu częstokroć pokazował. A ten ktoryć Wm. M. M. Pan sługe swemu dáć z łáſki swey rozkazáć raczył prezent / niechay Pan Naywyższy hoynym sowićie nádgrodźi błogosławienstwym / á mnie sposobne zdarza okázye / cobym śię w rzeczy sámey oświadczáć mogł / ták iáko własnie należy cále oddánemu y uniżonemu

Wm. M. M. Páná
Sludze

N. N.

Odpo-

IIX.

DEmnach mich meine Angelegenheit von hier nach N. berufft / habe ich mein Obliegen ablegen / und von Ew. Gn. meinen Abscheid mündlich zunehmen verlangt: Weil sie aber nicht zu Hause anzutreffen / als ich sie zum zweytenmahl auffwärtig gesucht / habe ich solches hiermit schrifftlich verrichten sollen / Euer Gn. befehle ich meine wenige Person zu beharrlicher gnädiger Gewogenheit / und bedancke mich gehorsamlich für die hohe Gnade / mit welcher ich unwürdiger zum öfftern gewürdiget worden.

Die schätzbahre Gabe / welche Euer Gn. dero Diener gnädig überreichen lassen / welche der Höchste mit reichem Segen erwiedern / und mich die offt erseufftzte Gelegenheit begegnen lassen / daß ich mich in der That bezeugen könne / als

E. Gn.

gehorsambster

Knecht

N. N.

An

Odpowiedź.

Szláchetny á mnie wielce łáskáwy Panie N.

ZE Wm. przy listownym swoim zemną się żegnániu/ osobne oddawáć mi ráczyß Dźiękowánie/ á to zá táką/ ktora ledwie y przypominánia godna zda się być rzecz: To więcey zwykłey Wm. ludzkośći niż należącey przypisuję powinnośći. Życzyłbymći sobie był w prawdźie z Wmćią ustnie przed odjazdem pomowić: Lecz że się to zdárzyć nie mogło/ upewniam o moim záwße skłonnym ku Wm. áffektcie/ ktorego zostawam

Wßego dobrá życzliwym

N. N.

Nástępują Listy Polskie.

I.

Dźiękując zá Promocyą/ ktorą czynił Senator jáki poważny do Krolá Jego Mośći o Dignitárstwo jákie zá zacnym Káwálerem.

WZiąwßy pewną od Przyjaciół swych dobrych wiádomość/ żeś Wm. M. M. Pan miłośćiwą Intercessią swoją wspieráć

Antwort.

Edler/ Freundlich geliebter Herr.

DAß demselben beliebet / seinen schrifftlichen Abschied/ eine sondere Dancksagung/ wegen einer Sache die kaum gedenckens würdig ist anzufügen: Habe ich vielmehr seiner Höffligkeit / als obhabender Schuldigkeit beyzumessen. Hätte zwar verlangt mit demselben vor seinem abreisen zu sprechen: Weil es sich aber nicht fügen wollen/ versichere ich denselben meines jederzeit gewogenen Willens/ und verbleibe

Deß Herren

Wolgeneigter

N. N.

Hierauff folgen Polnische Brieffe/ jetzt beliebtem Polnischen Hoff-Styli nach.

wspieráć raczył tych/ ktorymi Województwá/ Káštellániey / Stárostwá N. etc. życzyli/ zkąd wielką uznawam łáskę Wm. M. M. Páná/ y bárzo mi to jest wdzięczne Wm. M. M. Páná ták wielkiego w Rzeczypospolitey

naszey

náſzey człowieká! o mnie judicium, że mię tego być godnym rozumieſz. To mnie záś by námniey nie obchodźi/ choć Jego K. M. pominąć mię tą łáſką swoją raczył. V mnie to więkſza bydź godnym tego Województwá/ Káſztelláńiey/ etc. judicio gravisſimorum virorum, niżeli sámo w poſſesſiey mieć. Ja ták już zostánę rad in iſta Statione, w ktorey mię Pan Bog mieć chćiał. A Wm. M. M. Pánu zá łáſkáwą Promocyą/ jáko y zá inſze przed tym pokázáne łáſki służyć będę/ wielce y pilnie prosząc/ ábyś moim Mośćiwym Pánem y nápotym bydź raczył/ ktorego się łáſce z powolnymi Vsługámi mymi jáko naypilniey zálecam. Dan. etc.

Wm. M. M. Páná
Cále uprzeymy Przyjaćiel
y powolny
Sługá
N. N.

II.

Mośći Pánie N.
Moy wielce Mośći Pánie.
(Tit.)

Vniżenie Wm. M. M. Pánu dźiękuję/ żeś oney żáłośney Querele mojey/ ktorą w Domu Jego Mośći Páná N. N. in sinum

sinum amicitiæ złożył/ przepomnieć nie raczył. Cokolwiek przeciwko mnie było/ temu to nalepiey/ co Krole y Szláchtę jednáko sądzi/ wiádomo. Ná Seymie radbym był/ żebym się przypátrzył/ jáko się ma Oyczyzná po tákim paroxyzmie/ ále domowe trudności/ y reifamiliaris rationes niedopuszczą. Jest z łáski Bożey tákich śiłá co & Consilio, & sumptu valent, będąc wspárći łáską y szczodrobliwośćią Páńską. Ja Oyczysty Zagon odwrácając/ privato censu publiczney wystárczyć niemogę pustudze. Oddáię się zátym etc. etc.

III.

Zá Promocyą.

Wielmożny Mośći Pánie Stárosto/
Moy wielce Mośći Pánie y Bráćie/ etc.

Ozywam się z posługámi memi Wm. M. M. Pánu/ á záraz y zá to/ ktoreś w sprawie moiey czynić raczył stáránie wielce dźiękuję. Wiem że ná życzliwośći Wm. M. M. Pánu nic nie zchodźiło. Lecz że dáremna moiá byłá prozbá/ moiemu to zwykłemu szczęśćiu (ktore mię ná ták wiele nárázito repuls) przypisuię Czyli też nikczemność to iáka moiá spráwuie/ ktora we mnie

mnie upátruiąc N. N. nierozumie mię być sposobnym/ á zatym y potrzebnym do posług swoich? Leczby to było dawno wiedzieć. Czyli też niechce Pan Bog/ żebym był obowiązány wielkiemi Dobrodzieystwy? Jákokolwiek jest/ já się kontentowáć muszę fortuną swoją táką y jáką Pán Bog dał szláchecką Kondycyą. A tey pilnowáć przydzie wyglądáiąc jákiey inszey weselszey ná Niebie rezolucyey/ zá ktorą może się dostać szczęśliwszych czásow. Tym czásem jam

Wm. M. M. Páná

Cále życzliwym Brátem

y Sługą

N. N.

IV.

Dziękowánie Krolowi Jey Mości.

Zá pieczołowánie pilne około dobrá pospolitego jákiego zacnego Senatorá.

Najáśniey-

Naiáśnieyszy Miłośćiwy Krolu/
Pánie á Pánie moy Miłośćiwy.

Wszystkim iáwna iest uprzeymość W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego w pieczołowániu około dobrego Rzeczypospolitey/ y auctiey wszelákich ozdob/ ktorych prace odwagi y trudy woienne/ zá szczesliwego W. K. M. Panowánia znácznie przyczyniły. Wyświadcza to y teras nieustawáiący W. K. M. fervor, kiedy rożnymi sposobámi rowno z inszymi narody Oyczyznę nászę splendescere życzysz y usiłowáć raczysz. Godna iest chwały y wszelákiey wdźięczności tá czułość y obmyślawánie W. K. M. Páná Mego Miłośćiwego cokolwiek do ozdoby iey ráczysz intendere! Mnie że W. K. M. do tego N. wzywáć/ z zwykley swoiey miłośćiwey łáski raczysz/ uniżenie W. K. M. Pánu Memu Miłośćiwemu dziękuię. Lecz że iuż zprácowáne látá y słábe zdrowie/ zgołá nád wszystko odpoczynku swego potrzebuie/ y iáko pospolićie mowią/ o tym czáśie zieżdżáią z polá/ słusznie mię przed W. K. Mośćią sámá wieku niesposobność wymawia. Ja y bez tego obowiązku/ iákom z młodych lat moich ochotnie służył W. K. M. ták y dokąd mi sił stawa/ gotowem záwsze zdrowie wa-

M życ

żyć zá Dostojeństwo W. K. M. y bespieczeństwo Rzeczypospolitey/ etc. etc.

V.

Krolowi Jego Mośći/

Zá jákie

Konferowáne Dignitárstwo.

Naiáśnieyszy Miłośćiwy Krolu/
Pánie á Pánie moy Miłośćiwy.

ZEś W. K. M. Pan moy Miłośćiwy/ Woiewodztwo / Kásztellánią/ etc. etc. N. Conferowáć/ y mnie tym sposobem do boku swego przymknąć Krolewskiego ráczyłeś / uniżenie W. K. M. zá to Pánu Memu Miłośćiwemu dźiękuię; Nie z tey miáry/ żeby mię unośić ambicia miáłá (od ktorey byłem záwsze dáleki) álbo żeby mi mieyscem miáło co przybyć Ochoty / do posług W. K. M. y Rzeczypospolitey/ ktorem powinien ex quacunq; Statione pilnie y wiernie oddawáć/ ále ztąd uznawam Miłośćiwą W. K. M. łáskę/ y dobre o sobie rozumienie/ ktore rzeczy po łásce Bożey mam zá nawiększe. Będę się stárał wźiąwszy ná pomoc Páná Bogá/ żebym temu W. K. M. o sobie rozumieniu mogł respondere, jeśli nie godnośćią/ tedy Cnotą/ Wiárą y

rą y życzliwością / prosząc Páná Bogá / áby nam W. K. M. w dobrym zdrowiu długo szczęśliwie pánującego chował / á moje nániższe posługi przy wiernym poddánstwie W. K. M. sposobne y godne czynić raczył / Ktorego się miłościwey łásce / przy powinney uniżoney subjectiey jáko napilniey zálecam. Dan. etc. etc.

VI.

Krolowey Jey Mośći.
Zá jáki Podárunek.

Najáśnieysza Miłościwa Krolowa / Páni á Páni mnie wielce Miłościwa.

Łáskę W. K. M. ták wielką / ktorą Małżonce mojey nie zásłużoney (ále żeby zásłużyć mogłá / bárzo sobie życzącey) pokázowáć raczyłá / uznawam y ja. A ták ja wyszytko kłádę / że nie widzę sposobu / ábyśmy oboje zasługámi nászemi dosiąc jey kiedy mogli. Lecz że pierwszym do wdźięczności stopniem jest znáć dobrodźieystwo: Już my pewnie ná tym stopniu postáwieni y dáley postępowáć chcemy / poki śił stawáć będźie. A za Pan Bog zdárzy / jeśli niedoydźiem tego Kresu / do ktorego nas pędźi gorąca chęć

 nászá /

naſzá/ y ktory nam zámierzyłá miłościwa łaſká W. K. M. przynamniey nie zoſtániem ták niſko/ żeby nas nie miáło być znáć miedzy tymi/ ktorzy ná poſługę W. K. M. oddáli wſzyſtko ſwoje. Zá to że W. K. M. obmyslawáć ráczyſz wczás Małżonki mojey/ niech Pan Bog tákim/ jáki ná świecie może być naylepſzy W. K. M. dáruje wczáſem.

A zá

Náſtępuja niektore/ ſzczęścia życzace
Przyjacielowi dobremu do pierwſzego zdrowia przywroconemu/
Liſty.

Mnie wielce Mości Pánie.

JAk ćieſzko mię chorobá Wm. M. M. Páná trapiłá; ták z drugiey ſtrony pożadána o przywroconym przez łáſkę Bożą zdrowiu Wm M. M. P. nowiná/ ſerdeczną we mnie ućiechę wznieciłá. Niechayże Naywyżſzemu wieczna zá to będźie dźięká/ ktory zrániwſzy/ leczy; á pogrążywſzy znowu dźwiga; Niech y dáley toż miłośierdźie pomnaża (rozſzerza) w nieodmiennym Wm. M. M. Páná zdrowiu y pomyslnym powodzeniu chowájąc/ Oycowſko broniąc/ y potężną práwicą ſwoją ſzczycąc y opátrując. Vpra-

ſzam

A zá N. Ktores W. K. M. postáć jey ráczyłá / niech W. K. M. posadzi ná Májestácie ták wysokim / jákiego godne W. K. M. Cnoty / miedcy ktorymi to nieostátnia á práwie Krolewska / tym táske pokázowáć / ktorzy ták máłymi są / że ledwie ná co przydáć się mogą. Zátym uniżone posługi y wierne poddánstwo w Miłosciwą táske W. K. M. zálecam. Dan etc. etc.

Hierauff folgen etliche Glückwünschungs-Brieflein / nach wieder erlangter Gesundheit.

Edler / Ehrenvester / etc. Sonders Hochgeehrter Herr.

WJe schmertzlich mich seine obhabende Kranckheit betrübet / so hertzlich hat mich die Nachrichtung / seiner / durch GOttes Gnade / wieder erlangten Gesundheit erfreuet. Der Höchste sey gelobet / der da schläget und heilet / der in die Hölle stösset und wieder herauß führet / Er wolle auch seine milde Barmhertzigkeit ferner groß machen / und meinen Herrn in beständigem Wolwesen gnädiglich erhalten / Väterlich schützen und mächtiglich handhaben. Bitte schlüßlich / mit treuer ungeänderten Treu und

ßam. zátym / ábys Wm N. M. P. w stałey łáſce y przyjáźni ku mnie záwße zostawał / żebym się nieodmiennie zwáć y bespiecznie záwße piſáć mogł / uprzeymym

Wm. M. M. Páná

Przyjácielem

y Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Mośći Pánie N.

Moy Mośći Pánie y Przyjácielu.

Z Szcześliwego W. M. M. Páná powodzenia / z sercám się ucießył : życząc wzájem Wm. M. M. Pánu y cáley przezacney fámiliey wßelákich z Niebá fortun / więc y hoynego w długo látá ßcześliwe błogosłáwieństwá Páńskiego. Dźiękuję przytym uniżenie / jáko zá listowne náwiedzenie / ták y uprzeyme zdrowia mego przez łáskę Bożą już przywroconego powinßowánie. Ktore zá osobliwy znák niezásłużoney ku sobie łáski / y zá wysoką od Wm. M. M. Pánu cześć przyjmuję y poważam. Rácz Wm M. M. P. proßę / w tym życzliwym ku mnie nie ustawáć affekćie : nie zeydźie y ná moiey nigdy Wm. M. M. Pánu do usług wßelákich ochocie.

Gdyż

Freundschafft / mir jederzeit zugethan zu beharren / daß ich mich beständig nennen möge

Meines hochgeehrten Herrn

treu auffrichtiger Freund und Diener

N. N.

Antwort.

Edler Hochgeehrter Herr / etc.

DEsselbigen beständigen Wolergehens / erfreue mich hertzlich: Wünschend / daß Er und die liebe Seinigen von der Göttlichen Allmacht mit allem ersprießlichem Wolstand reichlich beschüttet und Väterlich gesegnet seyn / und jederzeit verbleiben mögen. Bedancke mich hiernechst unterdienstlich / daß mein Herr / mich seinen Diener hat schrifftlich ersuchen / auch zu der durch GOttes Gnade wieder erlangten Gesundheit Glück wünschen wollen / welches ich vor ein Merckmahl seiner unverdienten Bedienung erachte / und vor eine grosse Ehre schätze. Mein Herr erhalte gegen mir sein wolgewogenes günstiges Gemüth: Es soll meines Ortes hingegen kein Mangel ihm zu dienen jederzeit

Gdyż jakom zawsze był / tak nieodmiennie zostawać prágnę / powolnym

WMm. M. M. Paná

Sługa

N. N.

Inszy / w teyże Máteriey.

(Tit:)

Jákom z wielkim záwsze sercá mego prágnieniem / ná miłe WMm. M. M. Páná / á mego z sercá ukochánego Przyjaćielá / przez osobliwą moc y łáskę Bożą już przywrócone czekał zdrowie : ták zá barzo rádośną przyjąłem to nowinę / jáko mi się prędko o zupełnie przywróconych WMm. M. M. Páná wiedźieć dostáło śiłách. Błogosłáwiony niech będźie Bog wszelákiey pociechy / Ktory zásmućiwszy znowu uwesela. Jużem teraz pewien / że znowu tego / ktoremu kluczy sercá mego powierzyć mogę / dostałem Przyjaćiela. Jáko tedy WMm. M. M. Pánu / á memu z sercá ukochánemu Przyjaćielowi / wszelákich szczęśliwośći / zdrowia nieodmiennie stałego / przy hoynym błogosłáwieństwie Páńskim życzę : ták ábyś WMm. M. M. Pan w zwykłey

łásce

zeit gefunden werden. Gestalt ich beständig verbleibe

Sein

bereitwilligster

Diener

N. N.

Ein anders in dergleichen Materie.

(Tit:)

WIe mit grossem Verlangen mein Hertz sich sehnet nach der durch GOttes Krafft und Hülffe wieder erlangter Gesundheit meines Hochgeehrten Herrn und hertzliebsten Freundes: Also eine Freuden-volle Bottschafft / ist mir zugestanden / als ich die gäntzliche Wiedererlangung vorgehabter Seiner Kräfften vernommen. Hochgelobet sey GOtt der Barmhertzigkeit / welcher betrübet und wieder erfreuet. Nunmehro weiß ich / daß ich auffs neue überkommen habe / dem ich die Schlüssel meines Hertzens in höchster Sicherheit Vertrauen darff. Wie ich dann meinem Hochgeehrten Herrn und hertzliebsten Freunde alles Heyl / und eine nimmeraufhörende Leibes-Ersprießlichkeit

łáſce podtego pryjaćiela y ſługę ſwego chowat/ uniżenie proßę. Ja wzájem umieram cále uprzeymym

Wm. M. M. Páná

przyjáćielem

y Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Mnie wielce Mośći Pánie.

PIſánie Wm. M. M. Páná przy uprzeymym Winßowániu odyſkałem/ z ktoregom zwykłą Wm. M. M. Páná ku ſobie wyrážoną zrozumiał y uznał łáſkę/ zá ktorą uniżenie y wielce podźiękowawßy/ życzę z cáłego ſercá mego/ áby Bog wßechmogący ten Winß nie mniey y ná oſobie/ y ná cáłey przezacney Fámiliey Wm. M. M. Páná wykonáć raczył. Ja śię do wyświadczánia wßeláktich Vſług Wm. M. M. Páná wzájem zápiſuję/ y zoſtawáć dożywotnie prágnę obowiązánym

Wm. M. M. Páná

Sługą

N. N.

Liſty

hiemit anerwünsche; Als bitte in verspürter Gunst-Gewogenheit seinem geringen Freund und Diener zugethan zu verbleiben. Ich hingegen ersterbe

Sein

getreuer Freund und Diener

N. N.

Antwort.

Hochgeehrter Herr.

DEssen mir diese Tage zugefertigtes Glückwünschungs-Briefflein / habe wol empfangen/ und darauß die gegen mir bißhero getragene Wolneigung verstanden und abgefasset. Bedancke mich zum allerfreundlichsten/ wünschend aus grund meiner Seelen/ daß GOtt der Allgewaltige solchen Wunsch nichts desto minder an meinem Herrn und den lieben Seinigen wahr machen und auß üben möge/ der ich zu aller Dienstleistung mich hinwieder verspreche/ zuseyn

Dessen

dienst-verbundener

N. N.

Leich-

Listy Pogrzebne.

Syn ná Oycowski Pogrzeb zápraszá.

Mnie wielce Mośći Pánie N.
Moy Mośći Pánie y Przyiáćielu.

NIe bez serdecznego żalu / te náder żáłosną Wm. M. M. Pánu donoszę wiadomość / iż z niepoiętey / á nam ludziom skrytey / Przedwieczney Mądrośći rády / Jego Mość Pan N. N. Rodzic ukocháńy y Dobrodziey moy / z tych świátá tego Márnośći / do Niebieskich bez wątpienia przenieśiony rádośći : bo w gorliwych / Niebiosá przenikáiących Modlitwách / ná przenaydroższą Zbáwićielá swego żywot swoy skończył Zasługę. Niechayże go Bog wszechmogący / w on wálny z martwychwstánia powszechnego dzień / w nieskończonych po prawicy swey posádźi roskoszách / áby onę pożądáną tryumfuiącego Sędźiego usłyszał Sentencią. Podźćie błogosłáwieńi Oycá mego / odźiedźiczćie / etc.

A iż do oddánia źiemi ćiáłá tego zacnego / Dobrodźieiá mego / dzień N. Miesiącá przyszłego iest náznáczony : Záczym pilną do Wm. M. M. Páná wnoszę prozbę / ábyś Wm. M. M. Pan dzień przed tym poprzedźiwszy /

Leich=Ladungen.

Vom Sohne/ an seines Vaters Begräbnis.

Edler/Ehrenvester/ 2c. Hochgeehrter Herr.

DEnselben kan ich mit hertzlicher Betrübniß unberichtet nicht lassen / was massen/ der allein weise Gott/ nach seinem unersinnlichem / und uns Menschen unbekanten Rahtschluß N. N. meinen Liebsten Herren Vater/ dieser Eytelkeit entnommen / und sonder Zweiffel in die Him̃lische Ewigkeit auffgenommen hat : allermassen er unter brünstigem / und Himmel=schreyendem Gebete/auff das Verdienst unsers Heylands/ selig abgedruckt. GOtt verleyhe ihm an dem allgemeinem Tag der Aufferstehung / die Freuden=Stelle zu der Rechten / und die Anhörung des obsiegenden Richter Spruchs: Kommet her zu mir ihr Gesegneten etc.

Demnach nun zu Beerdigung dieses meines lieben Herrn Vatern der N. Tag dieses instehenden Monats / bestimbt: So gelanget an meinen Hochgeehrten Herrn mein inniges

Suchen

dziwszy/ do N. stánąć/ Vkochánemu Dobrodziejowi memu/ z inszymi spolnie Pokrewnymi y Przyjacioły ostatnią Vsługę oddáć/ y onego do Komorki ciáłá jego doprowádźić dopomoc z łáski swey raczył. Tę wyświadczoną ludzkość/ przy wszelákich/ lecz poćieszniejszych ráczey/ niż ták żáłosnych/ odsługowáć winien będę okázyách. Teraz Boskiey Wm. M. M. Páná oddawszy Opátrzności/ powolnym zastawam

Wm. M. M. Páná

Sługą.

N. N.

Odpowiedź.

Z Pisánia Wm. M. M. Páná onegdáyszego bárzo żáłosnego/ z serdecznym żalem spolną ponosząc Compássią/ wyrozumiałem/ że Naywyższy z woli niewybadáney y niedościgłey rády swojey/ Jego M. Páná Rodzicá y Dobrodziejá Wm. M. M. P. wielkiego niegdy Przyjaćielá mego/ z tey ziemskiey nędze/ do wiecznych powołał rádości.

Lecz iż Bog wszechmogący/ to co nam widźi być naylepszego/ nad wiadomość nászę záwsze wykonywać zwykł/ słusznie przenayświętsze

Suchen/ er wolle ein Tag bevor sich hieher verfügen/ und unsern lieben Hn. Vatern benebens andern Herren und Freunden die letzte Ehre erzeigen/ und an seine Grabstätte begleiten helffen. Solches werden wir jederzeit / jedoch lieber in freudigen/ als traurigen Begebenheiten zu bedienen/ so schuldig als willig seyn und verbleiben: Den Herrn des Höchsten Obacht heilsamlich ergebend / verharre

Hochgeehrter Herr

dessen

Dienstwilligster

N. N.

Antwort.

Edler Ehrenvester/ rc. Hochgeehret Herr.

AUß dessen an mich jüngst abgelassenem traurigen Schreiben habe ich mit hertzlicher Betrübniß mitleidig verstanden/ daß der Höchste nach seinem weisen Willen und unergründlichem Rahtschluß seinen lieben Herrn Vater/meinen grossen Freund/ auß diesem Jammerthal/ zu den himlischen Freuden abgefordert.

Weil nu Gott der HErr unser bestes/ uns unwissend befördert und erkennet/ untergeben wir blöde

świętszemu zdániu jego nászę błahą pod nogi ścielemy wolą/ wszystko to/ co ná nas kłáść raczy/ ćierpliwie znosząc á ná drogę się/ ktorey on niech sam nászym przewodnikiem będźie/ gotując.

Co się zás tey ostátniey temu zacnemu ćiáłu tknie posługi/ będę się chćiał z należytey powinnośći swey/ ná czás náznáczony stáwić/ y do odpoczynku jego doprowádźić dopomoc. Tego sobie przytym z sercá życząc/ ábym y Wm. M. M. Pánu y wszystkiemu zacnemu Domowi Wm. jáko uprzeymy Przyjaćiel/ dobrą rádą y skuteczną we wszystkim pomocą być mogł. Niechayże Bog wszechmogący Wm. M. M. Páná Duchem wszelákiey poćiechy w tym utrapionym Stanie (rázie) obdarza/ á ten żal ćiężki y smętek/ według miłośćiwey woley swojey wszeláką nágrodźi poćiechą. Ktorego Opátrznośći pilnie się spolnie oddawszy/ zostawam winnym

Wm. M. M. Páná

Sługą

N. N.

II.

Od Zony.

Sławetá

blöde Menschen uns billich seinem allein weisen Willen / fassen unsere Seele mit Gedult / und schicken uns auff die Reise=Fahrt / auff welcher wir ihn vorgehen lassen müssen.

Anreichend die bevorstehende Leich=Bestätigung / wil ich mich meiner Schuldigkeit gemäß zu bestimter Zeit einfinden / und ihn zu seinem Ruh=Bettlein geleiten helffen: Hertzlich wünschend / daß ich dem Herrn und seinen lieben Angehörigen mit gutem Raht und ersprießlicher That als ein getreuer Freund gebührlichen und schuldigen Beystand leisten könte. Der getreue GOtt wolle den Herrn mit dem Geist des Trostes in solchem Trauer=Stand begnädigen / und diese Trübsal nach seinem gnädigen Willen mit Freuden ersetzen. Dessen Obhut ich ihn allerzeit getreulich empfehle / verbleibend

Meines hochgeehrten Herren

Dienstschuldigster

N. N.

II.

Von der Frauen.

Sławetny / á mnie wielce łáſkáwy
Pánie N.

Z ćieżkim ſercá y umyſłu mego utrapieniem / oznáymuje Wm. że P. Naywyżßy / z niewybádáney zniedośćigłey woley ſwojey / naymilßego Małżonká (Towarzyßá) mego / Sławetnego niegdy etc. po ćieżkiey wytrwáney chorobie / dniá N. Miesiącá N. przez cichą zbáwienną śmierć / z tego doczeſnego kłopotá do wiecznego żywotá / á z tey przemijájącey do wiecznie trwájącey pozwał (powołał) rádośći / Ktorego Dußy niechay Bog miłośćiw będźie / á nam zá nim zbáwiennego użyczy przyśćia.

A iż to martwe zmarłego ćiáło / ná dźien N. da P. Bog / do grobu wegług chrześćiáńſkich Ceremonij ziemi ma być oddáne / á do tego Aktu żałobnego Pokrewni y Przyjaćiele bliſcy ſłußnie záproßeni być muſzą: Zaczym wielce y pilnie Wm. upraßam / ábyś ná czás pomieniony / z łáſki ſwey do N. ſtánąć / y oſtátnią ćiáłu temu miłego niegdy Małżonká mego uſługę wyrządźić / y onego do Odpoczynku jego doprowádźić dopomoc raczył. Tey jeſtem nieomylney nádźieje / że Wm. mnie utrapioney wdowie ná cześć / tego Proceſſu pogrzebnego poważną bytnośćią ſwoją przyczynić / y ſwoje przezto ná jawie wyświadczyć zechceß ludzkość y kondolencyą. (politowánie) Co będźie

ſerdeczną

Ehrenvester/ rc.

DEnselben berichte ich mit bekümmertem Hertzen und Gemüthe/ daß der Allerhöchste nach seinem unerforschlichem gnädigen Willen/ meinen hertzlieben Ehe=Herrn/ den Weyland/ rc. nach außgestandener schmertzlichen Leibes Schwachheit/ den N. Tag N. durch einen seeligen und sanfften Todt/ auß diesem Zeitlichen in das Ewige/ und auß dem Vergänglichen/ in die unauffhörliche Freude und Seligkeit abgefordert: Dessen Seele der barmhertzige GOtt ewige Gnade erweisen/ und uns nach seinem Willen/ eine selige Nachfahrt verleyhen wolle.

Wann nun deß Verstorbenen verweßlicher Leichnam nach Christlöblichem Gebrauch/ auff nechst kommenden N. Tag zu Grabe getragen werden soll/ und zu solcher Trauer=Bekäntnis/ die Anverwandte billich erbeten werden müssen/ woll der Herr rc. dienstlich ersuchet seyn/ sich gegen ernañte Zeit/ ohne Beschwer anhero zu erheben/ und meinem seeligen Ehe=Herrn den letzten Ehren=Dienst zu erweisen/ und geruhen den verblichnen Cörper zu seiner Ruhestatt begleiten zu helffen. Dessen ungezweiffelten Versehens/ der Herr rc. werde mir betrübten Wittib/ durch

ſerdeczna w tym ćieſzkim utrapieniu moim poćiecha/ y w uſtáwiczney będźie zoſtawáć pámięći.

Niechayże Bog miłośćiwy Wm. M. N. Páná z zacna fámilia/ dobrym w długo fortunne láta zdrowiem/ ſzcześliwym przy wſzelákich pomyślnych poćiechách opátruje powodzeniem. Ja zoſtawam

Wm. Mego łáſkáwego Páná
we wſzelákiey czći
powolna Sługa
N. N.

Odpowiedź.

Sławetna/ á mnie wielce łáſkáwa
Páni N.

Z żáłoſnego piſánia Wm. z wielkim ſercá mego utrapieniem wyrozumiałem/ iż nay milſzy Pan Małżonek Wm. niegdy Sławetny Pan N. N. z woli y Wyroku Bożego/ przez zbawienna śmierći ſwey godźinkę z tego ſámych bied y utrapienia pełnego żywotá/ do Niebieſkiego rádoſnego przenieśiony Krolestwá/ (Raju) ktorego Duſzy niechay Bog wſzechmogacy miłośćiw będźie/ y oney na oń wálny dźień weſołego z ćiáłem poſpolu z námi niech użyczy złaczenia.

Táć

seine hochansehnliche Gegenwart die Leich-Folge vermehren/ und auch hierbey sein Christliches Mitleiden zu erkennen geben. Solches wird mir zu einem hertzlichen Trost in meiner Traurigkeit gereichen/ und werde es danckbahrlich zu erkennen jederzeit unvergessen seyn.

Den Herrn und die liebe Seinigen wolle der getreue GOtt bey gutter Gesundheit / langem Leben und bey selbst erwünschtem Wolergehen in Freuden erhalten.

Meines günstigen Herrn

in bühr gehorsame

N. N.

Antwort.

Ehrbahre/ Viel-Ehr und Tugendreiche/ Insonders Hochgeehrte Frau.

AUß deren Leidzeugendem jüngst an mich abgefertigtem Schreiben habe ich mit hertzlicher Betrübnis mitleidig verstanden / daß ihr liebster Ehe-Herr / der Weyland Ehrenveste Herr N. N. nach GOttes Willen und Raht-Schluß/ durch ein Christ-seliges Sterb-Stündlein/aus diesem nimmer froh-und Jam̃er-Leben/ in die Himmlische Paradeyß-Freude versetzet. Dessen Seelen der Allerhöchste gnädig / und ihr neben uns eine fröliche Vereinigung mit dem Leibe/ an jenem Tage geben wolle.

Ták jest zaiste naywyższa/ y z sercá nayućiesznieysza (naypożądánsza) poćiechá/ ktorey P. Małżonek WM. w miłośći y sławie/ w dobrey/ stałey wierze/ oney bez wątpienia żywotá wiecznego dostąpił korony/ do ktorey y nam y wszystkim práwowiernym chrześćiánom niech Bog wszechmogący dopomoże.

Co śię tknie Aktu tego Pogrzebnego/ chętnie śię rad ná czás náznáczony/ w swojey śię winney poczuwájąc powinnośći stáwię/ y onego do łożká odpoczynku jego doprowádźić dopomogę. Bog wszechmogący/ ktory jest bogátym (obfitym/ hoynym) w miłośći w łásce y poćiechách/ niechay ochładza (pośila) serce y Duszę WM. obfitą Boskiey poćiechy swojey rosą/ y przy dobrym długo zdrowiu chowa/ ktorego śię Opiece pilnie oddawszy/ zostawam powolnym záwsze

WM. Mojey łáskáwey Pániey
w należytey przystoynośći
Sługá.
N. N.

III.

Mnie wielce Mośći Pánie N.
Moy Mośći Pánie y z sercá poufáły Przyjaćielu.

Zywam śię z tym náder ćiężkim y serdecznym do WM. M. M. Páná żalem y utrá-

Der gröste und hertzerfreulichste Trost ist ein seliger Todt / welchen ihr Ehe-Herr / mit Ehre und Liebe/in rechtem beständigem Glauben/ und also ungezweiffelt die ewige Cron der Seeligkeit erlanget/ zu welcher uns und allen frommen Christen GOtt verhelffen wolle

Anlangend die bevorstehende Leich=Bestätigung/ wil ich mich meiner Schuldigkeit gemäß zu bestimter Zeit einfinden und ihn zu seinem Ruhebettlein geleiten helffen: Der GOtt / welcher reich an Gnade/ erfreue ihre Seele mit dem reichen und frischen Thau Göttliches Trostes/ spare sie gesund / und lasse uns sämbtlich dessen Schutz empfohlen seyn.

Meiner hochgeehrten Frauen

Ehren dienstwilliger

N. N.

III.

Edler/ 2c. Mein insonders Hochgeehrter Herr und Hertzvertrauter Freud.

DEmselben lasse ich auß hochbekümmertem Gemüthe/ und Leidtragendem Her-

 tzen

y utrapieniem moim / iż oną ſzczegulna Dobrotliwość Boska / według nieodmienney woley y Oycowſkiego upodobánia ſwego / moję z sercá ukocháną Małżonkę / Domu mego ozdobę / przez śmierć doczeſną z Towárzyſtwá mego odebráć / á dnia N. bliſko przeſzłego / wdzięcznego jey użyczywſzy ſkonánia / z tego nużernego do wiecznego powołáć ráczyłá żywotá.

A iż to po mnie chrześciáńſka y Małżeńſka wyciąga miłość / ábym to w Bogu zmárłe ciáło / ſpolney mátce nászey Ziemi oddátá / áby tám zkąd poſzło / wrocone było / do czegom dźień N. bliſko przyſzły Mieśiącá teráźnieſzego náznáczyłá.

Vniżoną tedy do Wm M. M. Páná y pilną wnoſzę prozbę / ábyś Wm. ſpolnie z Jey Mością Pánią Małżonką ſwoją y Potomſtwem / ná náznáczony czás do mnie ſtánąć / á tę oſtátnią część mojey niegdy z sercá ukocháney Małżonce wyrządźić / y oney do odpoczynku (do komorki) jey doprowádźić dopomoc raczył.

Co ja we wſzelákich / lecz w pocieſznieyſzych ráczey niż w ták żáłoſnych / odſługowáć gotow będę okázyiách. Teraz Boſkiey Wm. M. M.

ßen unverhalten seyn / daß der grundgütige GOTT/ nach seinem allein unwandelbahren Willen/ und Väterlichem Wolgefallen / meine hertzvielgeliebte Hauß-Ehre / durch den Todt von meiner Seite entrissen / und am nechst verflossenem N. Tag/ in Begnädigung eines sanfft und seligen Abschiedes / von diesem müheseligen zu jenem ewigen Leben abgefordert.

Wann dann nun die Christ-Ehliche Liebe von mir erfordert/ den in GOtt seligen verblichenen Cörper/ unser aller Mutter der Erden: als wovon sie genommen / hinwieder einzuverantworten/ dazu dann der nechst-einkommende N. Tag N. bestimmet und angesetzet.

Als gereichet an meinen hochgeehrten Herrn mein dienstfreundliches Suchen / derselbe geruhe/ zu sambt seiner Liebsten und Kindern / auff bestimte Zeit bey mir sich einzufinden / und meiner hertzliebst gewesen Haußfrauen / die letzte Ehre zu erweisen / und sie zu dero erwehntem Ruh-Bettlein begleiten helffen.

Solches werde ich/ doch lieber in freudigerm/ als dergleichen traurigem Zustand zu erwiedern mich bereit erfinden lassen/ demselben nebenst den

lieben

M. M. Páná z cáłą Familią oddawszy Opátrznośći / powolnym zostawam

Wm. M. M. Páná

Sługá

N. N.

Odpowiedź.

Mnie wielce Mośći Pánie N.
Moy Mośći Pánie y z sercá ukocháńy
Przyjaćielu.

PIsánie Wm. M. M. Páná lámentow y nárzekánia pełne de dato N. teráz bieżącego Mieśiącá do rąk mi oddáne / z ktorego z umysłem utrapionym zrozumiałem / iż Jey Mość Pani Małżonka Wm. M. M Páná / z sercá kochánego Przyjáćielá / ták niespodźianie / lubo to z woley y Przeyrzenia Bożego / przez chrześćiánsko błogosłáwione z tego świátáześćie (godzinkę) z tych doczesnych żalow / kłopotow / do wiekuistych roskosznych powołána Pálacow / ktorey Duszy niechay Bog miłośćiw będźie / y w on dźień wálny wesołego użyczy zmartwychwstánia.

Co zás śię Aktu tego żáłosnego tycze / ná ten / w winney czując śię powinnośći / ochotnie ná czás náznáczony stánę / y oney do kómorki

lieben Seinigen der Obacht des Höchsten überlassend / verbleibe

Meines hochgeehrten Herren

Dienstbeflissener

N. N.

Antwort.

Edler / Ehrenvester rc. Insonders Hochgeehrter Herr und hertzliebster Freund.

DEssen Jammer- volles Klag-Schreiben vom N. jetzt lauffenden Monaths / ist mir wol eingehändiget worden / woraus ich Hertz- treulich ersehen daß meines Hochgeehrten Herrn und Hertz- vertrauten Freundes / sein hertzliebster Ehe- Schatz / also unverhofft / wie zwar nach GOttes Willen und Raht- Schluß / durch ein Christliches Sterb-Stündlein / auß diesem Jammer-Leben / in den Himlischen Freuden- Saal abgefordert / derer Seele GOtt Gnade / und eine Freudenreiche Aufferstehung an jenem grossen Tage / allergnädigst verleyhen wolle.

Betreffend die bevorstehende Leich- Bestätigung / wil ich mich meiner Schuldigkeit nach / zu bestim-

morki odpoczywánia doprowádźić dopomoże.

Tym czásem rácz Wm. M. M. Pan ták niezmiernym koniec uczynić żalom/ wolę swoje woley Naywyższego poddawszy/ ktory te teráznieysze (tuteczne) gorzkośći/ sowitą nieskończonych roskoszy nádgrodźić zechce słodkośćią. Ktorego Obronie Wm. M. M. Páná pilnie záleciwszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná

ochotnym zawsze

Sługą

N. N.

Do

Jákiey zacnego Vrodzeniá Osoby.

Wielmożny/ á mnie wielce Mośći Pánie/ Moy Mośći Pánie.

Z Serdecznym żalem/ y ćieszkim Vmysłu strapionego lámentem/ te żáłosną Wm. M. M. Pánu donoszę nowinę/ iż oná Naywyższa Istność/ według rády y niewybádáney woley swojey Wielmożnego niegdy Jeo Mośći Páná N. N. Dobrodźieja mego dniá N. Miesiącá przeszłego/ z tego doczesnegoś

bestimter Zeit einstellen / und sie zu ihrem Ruh-bettlein geleiten helffen.

Inzwischen mache der Herr einen Anstand mit der Traurigkeit / Er schliesse den Willen seiner Seelen in den Willen des Allerhöchsten / der wird solche Trübsal / mit Him̃lischer Freude und Wone in alle Ewigkeit ersetzen. Denselben der Obacht des Allerhöchsten ergebend / verharre

Meines Hochgeehrten Herrn

Dienstwilligster
allezeit

N. N.

An

Eine Vornehme Standes-Person.

Hoch-Wolgebohrner / Gnädiger Herr.

EUer Gnaden auß hochbekümmertem Hertzen / und traurigem Gemüthe demüthigst vorzutragen / habe ich nicht unterlassen mögen: was gestalten der Allerhöchste / seinem unerschöpfflichem Rath und Willen nach / den weyland Wolgebohrnen Herrn Herrn N. N. meinen lieben Ehe-Herrn

snego kłopotu / do niebieskiego pozwała Raju / ktorego Duszy niechay Bog miłościw będźie / á nam wszystkim pospołu z nim w on dźień wátny Zmártwych wstánia powszechnego / rádosnego niech użyczy z sobą ześćia.

A iż tá jest nayprzednieysza powinność mojá / ábym to zacne ćiáło ziemi jáko nayprzystoyniey / do czegom dźień N. Mieśiącá teráźnieyszego náznáczyłá / oddáłá.

Záczym uniżoną do Wm. M. M. Páná wnoszę prozbę / ábyś Wm. Moy M. Pan dźień przed tym poprzedźiwszy / ten zacny żáłobny ákt poważną przencyą swoją ozdobić / á memu w Bogu zmártemu Jego Mośći y Dobrodźiejowi / ostátnią chęć y przyjaźń wyświadczyć / więc y po odpráwie tych chwalebnych chrześćiáńskich Ceremonij, ná chleb żáłobny stáwić śię z táski swey ráczył.

Co ja we wszelákich / w poćiesznieyszych jednák życzę / nie w ták żáłosnych odsługowáć nie omieszkam okázyjách / zostawájąc

Wm. Mego wielce M. Páná
(ochotną) winną záwsze
we wszelákiey czći
Sługą
N. N.

Hier=

Herrn am N. verstrichenen Monats N. aus diesem Jammer-Leben zu sich in den Himmlischen Paradyß-Garten abgefodert / dessen Seele der Allerhöchste gnädig seyn/ und ihn sambt uns / am Tage der allgemeinen Versamlung hinwieder eine hertzerfreuliche Zusammenkunfft verleyhen wolle.

Wann mir nun oblieget / sein in GOtt ruhendes Seelen-Kleid / Christ-Feyerlichem Gebrauch nach / am künfftigen N. wird seyn der N. dieses beyzusetzen

Als gelanget an E. Gn. mein unterdienstliches Bitten/ Sie wollen gnädigst geruhen/ mir die hohe Gnade zu erzeigen/ allhier den Tag zuvor anzulangen: Die hohe Leich-Begnägnis / mit dessen hohen Gegenwart zu zieren/ meinem seeligen Ehe-Herrn die letzte Gnad und Gunst erweisen / nach vollbrachten Christ-Löblichen Leich-Ceremonien aber / was der Allerhöchste hiesiges Orts / bey angesteltem Trauer-Mahl bescheren wird/ gnädig vor lieb und willen nehmen.

Das werde ich doch lieber in freudigerm / als dergleichen traurigem Zustand / zu verdienen mich befleissen/ verbleibend

Euer Gnaden

beflissene Ehren-

Dienerin.

N. N.

Na-

Hierauff folgen

Gantz Polnische Brieffe/

So noch heut zu Tag üblicher Polnischer Hoff=Art verabfasset.

I.

Unter denen von Adel.

Nástępują

Sáme polskie Listy.

Teraźnieyszym dworskim spisáne sposobem/

I.

Szláchecki.

List od Zony ná Pogrzeb Męzow.

Mnie wielce Mości Pánie N.
Moy Mości Pánie y Przyjacielu.

NIeuchronny/ dowćipem ludzkim niepojęty Naywyższego Párlámentu sędziego Wyrok/ w swojey dni żywota náßego májąc mocy/ tey niemiłośierney śmierći pozwolił władzey/ że sławney pámięći Páná Małżonká mego prętko/ y ach niestetyß! niespodziánie/ z Oczu y z ták miłego zniosłá Towárzystwá mego. Wßystkim tedy powinnośćiam

nościam uczyniwszy koniec / przy tey tylko sámey zostáwiłá mnie żáłosną / ábym ják nayprzystoynieysza / ciáłu temu zacnemu chrześciáńskim zwyczájem wyrządziłá uczćiwość. Do ktorey posługi ostátniey dźień N. Mieśiącá N. zá Consensem Jch M. M. P. P. Powinnych náznáczyłám. Pilnie tedy y uniżenie uprászam / ábyś Wm. M. M. Pan ták ná powinność Chrześciáńską / jáko y ná tę gorącą prozbę moję respektując / y tákiemuż rázowi nieomylnemu dáy Boże nierychłemu! podległym śię być poczuwájąc / ná czás wyżey pomieniony dniem poprzedźiwszy z Jey Mośćią Pánią Małżonką / Moją M. Pánią / ná większą temu żáłosnemu Aktowi Ozdobę / stáwić mi śię z łáski swey raczył. A ja utrapiona / do wszelákich Wm. M. M. Pánu / day Boże w poćieszniey szych okázyach / obowiązána będę usług / ktore y teraz w uprzeymą Wm. M. M. Páná zálecam łáskę / zostawszy

Wm. M. M. Páná

Cále życzliwą Przyjáćiołką

y Sługą

N. N.

Odpowiedź.

Mnie wielce Mośćia Páni N.
Moiá Mośćia Páni y Przyjáćiołko.

Jáko mi miłe / widźi Bog! było wſtawie zmárłego Jego M. Páná Małżonká Wm. M. M. Pániey zdrowie / jáko dźiwnie przyjemny ten / ktorym záwße znák po nim uprzeymy áffekt / ták Zeſćie nie podobnie mi było żáłoſne. Lecż iż tego śmierć nieużytá záyrzáłá / y ſwojey w tym zwykłey ſrogośći dokazáłá / já z ſercá Wm. M. M. Pániey ták ćießkiego / o ktore Wm. M. M. Pániá przypráwiłá / pomagam żálu. Iż to jednák z nieuchronnego Boſkiego ſtáneło Dekretu / á práwo z ſobą to przynośi poſpolite / tym nam to ma być znośnieyßa. Záczym y Wm. Moiá Mośćia Páni / ku temu żal ſwoy / lubo ták ćießki / miárkując celowi / ſkromnie y wdźięcznie to od Bogá ſwego przyjmuy náwiedzenie. Co gdy uzna błogoſłáwieńſtwem ſwojim nágrodźić to zechće. I ja z oſoby mey / prętkiey á pomyślney Wm. M. M. Páni życzę poćiechy / y hoynego / od tego ktory záſmućił / we wßyſtkim błogoſłáwieńſtwá. Do oſtátniey temu zacnemu ćiáłu / jáko z powinnośći chrześćiáńſkiey / ták y uprzejmego przećiw Nieboßczykowi [illegible]ney pámięći áffektu

áffektu/ jeśli mi P. Bog dobrego użyczy zdrowia/ á pilna jáka nie zátrudni potrzeba/ chetnie stánę. Teraz śie uprzeymiey Wm. M. M. Pániey pilno zálecam łásce/ zostawáiąc

Wm. M. M. Páná
uprzeymie życzliwym
Przyjaćielem
y Sługa
N. N.

II.

Tákże od Zony.

(Tit.)

SMierć nieużyta/ śmierć nie miłośćierna/ wiele ludźi zacnych z tym świátem rozłączájąc/ nie ulżyła srogośći swojey y nád ukochánem Małżonkiem moim/ gwałtem mi go odebrawszy/ á mnie z dziatkami [illegible] w wielkim Sieroctwie y serdecznym żalu zostáwiwszy. Lecz iż to z przeyrzenia stáło śie Páńskiego/ temuż swoje utrapione sámemu w opiekę oddáje śieroctwo. A według zwyczáju Chrześćiáńskiego/ tudźież z Powinnośći Małżeńskiey/ ciáło to zacne ziemi oddáć dnia N. Miesiącá N. postánowiwszy.

Wm. M. M. Pána pilnie y goraco upraszam/ ábyś z łáski swey ten Akt żáłosny poważną prezencyą swoją ozdobić/ dźień przed tym poprzedziwszy/ raczył. Tym pobożnym Vczynkiem Niebo sobie zásłużysz/ á mnie y dźiatki moje do wiecznych/ day tylko Boże by pociesznieszych/ zniewolisz Vsług. Ktore y teraz w łáskę Wm. M. M. Páná jáko naypilniey zálecam

Wm. M. M. Páná.

Vprzeymym áffektem pomyślnych poćiech zyczáca Przyjaćiołká y Sługá

N. N.

Odpowiedź.

Mnie wielce Mośćia Páni N.
Mojá Mośćia Páni y Przyjaćiołko

NJemniey y mnie spolnie z inszymi Ich Mośćiámi Powinnymi y Przyjaćioły dobremi żáłosne/ bo niespodźiane z tego świátá Jego Mośći Wm. M. M. Pániey sławney pámięci záśmućiło ześćie. Zyczyłbym álbowiem sobie/ dobrym Jego Mośći dłużey ćieszyć się zdrowiem. Lecz że mi tego bezbożna á okrutna záyrzáłá śmierć/ á Boska przeyrzáłá Opatrznośc/ nie zá jeno ten ćieszki

stro-

ſkromnie żal znośić / to jego S. mile przyjać náwiedzenie. Ten ktory ták ćięſzko záſmucił / hoyna to mocen jeſt nadgrodźic pociecha / czego ja uprzeymym zycze affektem. Do oddánia oſtatniey temu zacnemu ćiáłu poſługi / jeśli złe zdrowie y jáka wálna nie zaydźie przeſzkodá / w chrześciáńſkiey poczuwájac śie w tym rázie powinnośći / ochotnie ſtáne. Teraz w uprzeyma Wm. M. M. Pániey Vſługi moje żalećiwſzy láſke / zoſtawam

Wm. M. M. Pániey.

Cále życzliwym Przyjaćielem
y obowiązánym

Sługa

N. N.

III.

Od Zony ná Pogrzeb Meżá y Corki oraz.

Mnie wielce Mośći Pánie N.
Moy Mośći Pánie y Przyjáćielu.

Nieſzczeſne Fata, w rozne ludźie przypráwujac przypadki / á to y nádemna oſtániego práwie oraz ſwoy ſurowy wykonáły effekt / gdy mnie żáłoſney Mátce / Corke jedyna z oczu biorac? á śmierc raczey

w mieysce pożądaney náwodząc poćiechy/ nie zwykłego y ledwie znośnego zażywáć przymuśiłyżalu. A żeby zawisna/ ach nieszczęsny! tym bárziey wyrok swoy surowy wyráziłá fortuná/ śmierć do śmierći/ śieroctwo do śieroctwá stosuiąc/ miłego Małżonká y Dobrodzieiá mego zemną rozdzieliłá. Záczym do tego mi nieszczesney przyszło/ że o to żáłosnym sercem ná smętny y ledwie podobny/ dwoie Trunę o jeden ráz/ Męża Corki stráte/ pátrząc muszę w domu swoim widok/ y ten żáłosny inszym ná oczy wystáwiac wizerunk! Ktorych ćiáł zacnych ábym pogrzebową jąo naprzystoyniey odpráwić mogłá powinność/ náznáczyłám zá zdániem Ich Mośći P. P. Pokrewnych/ czas Aktu tego dnia N. Mieśiącá N. ábyś Wm. M. M. Pan/ dzień przed tym poprzedziwszy/ do N. przybyć/ y ostátnią Vsługę y áffekt zmártemu ćiáłu wyświádczyć raczył/ unizenie upraszam. Vznáną chęć y łáskę Wm. M. M. Pánu z Osierociátem Potomstwem/ day Boże áby w poćiesznieyszych okázyách/ zásługowáć obowiezuję śię. A teraz powolność Vsług moich w łáskę Wm. M. M. Páná jáko napilniey zálećiwszy/ zostawam

Wm. M. M. Páná

życzliwá Przyjaćiołká

y Sługá

N. N.

IV.

Czwarty bárzo piekny y żáłosny od Małżonki Domu y Vrodzenia wielkiego.

Iáśnie Wielmożny Mośći Pánie Wojewodo Mnie wielce Mośći Pánie.

Ciężkim sercá mego utrapieniu / ktorym mie Naywyższy z woli swojey przenaświetszey / y z niedośćigłego Wyroku náwiedźić raczył / rozłączywszy mie z Jego Mośćią P. Małżonkiem y Dobrodźiejem moim / jeśli dotąd tá żáłosna uszu Wm. M. M. Páná niedoszłá nowiná / ja ją sámá donieść / ach niestetyż! nieszczesna muszę. Lecż nie bez wznowienia okrutney sercá mego rány / ktora im sie poruszá częśćiey / tym bárźiey boleć muśi. A toli ten / ktory wszystko w swojey władnie mocy / uczynił to co mu uczynić wolno było / wszystkie mi z jedną duszą odjął poćiechy moje / á dał skosztowáć tákiey / jákiey przez wszystek wiek swoy nie uznáłam gorzkośći. Jemu chwałá / á mnie żal nieutulony y łzy ustáwiczne / ktore w ten czás wylewáć kiedy żyć / przestánę. Mam jednák zá to / że nie sámá płákáć będę. Wysokie drogiego Przyjaciela mego Cnoty przyczynią mi / tuszę / żáłobney

 żáłobney

żáłobney Kompániey/ te miłowáć żywego radziły/ te płákáć umárłego káżą. Záczym ten tylko rozumiem/ nie westchnie nad utrapieniem moim/ co podobnego nie doznał nieszczęścia/ ten niepożáłuje niewymowney moiey stráty/ co nieznał Dobrodzieiá mego/ y tego niewie albo nie uważa jákiegom ia z niego Towárzyszá miáłá/ jákiego Przyiaciel sługę/ jákiego Oyczyzná Syná/ á że przydam Senatorá? Ale moiá rzecz płákáć/ á to co czásowi należy nieszczęśliwemu á powinności moiey z żalem obmyśláwáć y wykonywáć. Czego ábyś mi Wm. M M. Pan dopomoc/ á ná dzień N. Miesiacá N. do N. stáwic się y ostátnią temu zacnemu ciáłu z powinności Chrześciáńskiey oddáć raczył posługę/ uniżenie Wm. M. M. Páná uprászam. Nic niewątpię/ że temu/ ktoregoś niegdy w łásce y miłości swey chował/ docześnie doprowádzić domomożesz/ y spokoynego z nádzieią lepszego żywotá powinszuiesz odpoczynku. Co Bog Wm. M. M. Pánu hoynemi nádgrodzi pociechámi/ a ia sierocemi odwdzięczáć będę usługámi/ ktore y teraz do miłości swey Wm. M. wielce M. Páná zálecam łáski. Dan. etc. etc.

Odpo-

Odpowiedź.

Jáśnie Wielmożna Mośćia Páni Woje-
wodzina N.

Mojá wielce Mośćia Páni y N.

ZŁEm śię dawniey nieozwał z powinnym
żalem moim/ ktory ponoßę z tego/ ktory
P. Bog z niedośćigłego Wyroku swego/
puśćić ná Wm. M. M. Pánią raczył utra-
pienia/ tym śię stáło/ że mię tá nießczęsna
niezástáłá w Warßawie (abo gdźie indźiey
mieysce nápisáć) nowiná/ á lubo mię y tám
prętko dolećiáłá/ gdźiem ná ten czás był/ nie
jednák kazáło serce temu wierzyć/ czego nie
życzyło/ spodźiewájąc śię że to miał odmienić
P. Bog/ á nie tylko Wm. M. M. Pániey/ ále
y wßystkiey Rzeczypospolitey/ odebrániem ták
wielkiego w Oyczyźnie náßey człowieká/ nie-
zásmucáć. Tu dopiero w N. już nieodmienną
wźiąwßy o tym wiádomość/ co Pan Bog
uczynić raczył/ z táką sercá mego przyjmuję
boleśćią/ jákiey słußnie wyćyska/ nie tylko po-
winny przećiwko tákiemu Przyjaćielowi áf-
fekt/ nie tylko ták śćisły moy z Wmćią M. M.
Pánią Krewnośći związek/ ále y uprzeyme
przećiwko Oyczyznie życzliwość/ ktorey ubyło
siłá jednego człowieká stratą. A toli że to
z Boskiego przypádło wyroku/ ktoremu śię

oprzeć świat wszystek niemoże/ od tegoż Páná/ ktory Wm. M. M. Pánią záſmucić raczył/ pociechy wyglądáć śię godźi/ ktore y ja Wm. M. M. Pániey/ będąc ucześnikiem żalu/ ſerdecznie życzę/ prosząc jego świętey miłości/ żeby w tym utrapieniu y zdrowia y ćierpliwośći dodawáć Wm. raczył/ pociechámi hoynymi zránione ná ten czás leżąc ſerce. Domyślawamći śię ja/ moja M. Páni y Kochána Siostro! co śię w ſercu Wm. teraz dźieje/ bo y rozum to pokázuje/ y przeszłe w podobnych okázyách pokazáły czáſy. Ale jednák nádźieje nie trácę/ że śię Wm. M. M. P. ſámá otrząſnąć (że ták rzekę) będźieſz ráczyłá/ nie tylko náruszenia tym uchodząc/ ále y Obrázy Bożey/ ktory zámierzył pewne gránice żalu ludźiom Chrześćiáńſkim/ jáko to Wm. M. M. Páni nie tylko ſámá wiedźieć dobrze raczyſz/ ále y inszym pokázowáć umieſz. Teraz czás ſámey ſobie być Miſtrzinią/ á pozwoliwszy tyle/ ile śię godźi słusznemu y powinnemu áffektowi/ rozumem moderowáć żale/ nie wyjmując śię z powszechney wszystkich ná świećie ludźi kondicyey. Wczym áby ſam P. Bog ſercá y ćierpliwośći dodawáć raczył/ gorąco go o to proszę: M. do usług wszelákich gotowośći/ już przedtym gorąco w obojem doznáne szczęśćiu/ y teraz w tey oſtátniey usłudze jeſli mi tylko Bog użyczy zdrowia/ ofiaruiąc.

Ja

Ja śię táśce Wm. M. M. P. uprzeymey zátećiwszy/ jestem y zostawam

Wm. M. M. Pániey

uprzeymie życzliwym

Przyjaćielem

y Sługą

N. N

V.

Na Pogrzeb Żenin do Kásztelaná.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie Kásztelanie N.

Moy wielce Mośći Pánie y Przyjáćielu.

PRzedwieczna Mądrość swoy niedośćigły nád Małżonką mą tymi czásy wykonáłá wyrok/ kiedy dni żyćia jey skroćiłá/ á mię y wszystek Dom moy gorzkiemi łzámi oblałá. A lubo ták wielką y niepowetowáną odnoszę stratę; te jednák jedną z wysokich Cnot jey y Czynow pobożnych biorę poćiechę/ że już w Niebie o[illegible]niezwiedłą ćieszy się koroną. Iż jednák przyrodzonemu krnąbrnemu áffektowi trudna rzecz imponere frenum, y owszem piis lacrymis prosequi tych/ ktorzy w sercách nászych wieczną zásadźili pamiątkę/

miatkę/ za ulgę jákąkolwiek żalu náßego kłáść zwykliśmy. Dla tego y ja impar się być justo dolori poczuwájąc/ w ták żáłośnym z Małżonką moją rozstániu/ á znájąc nieodmienny áffekt Wm. M. M. Páná przećiwko sobie/ ktory ściśle Domow náßych nervos utwierdźił/ wzywam Wm. M. M. Páná in partem doloris, nic niewątpiąc/ że in tali ictu condolore mi zechceß/ á do oddánia ostátniey temu zacnemu ćiáłu powinnośći czás y mieysce w N. pro die N. Mieśiącá N. náznáczywßy/ wnoßę prozbę moję do Wm. M. M. Páná/ ábyś do tey żáłośney Ceremoniey przybyć/ y exuvias tegoż ćiáłá w ziemie złożyć chętnie mi dopomoc raczył. Wysokie w Niebie przez ten pobożny uczynek ziednaß sobie meritum, á mię do Vsług swoich śćiśle obowiążeß: Nawyżßego zátym wßech poćiech Dawce prosząc/ żeby tákowe lugubres actus od zacnego Domu Wm. M. M. Páná oddalał/ á mnie w ják naypoćießnieyßych Wm. M. M. Páná Aktách stawáć/ y Wm. M. M. Pánu usługowáć zdarzał. Oddawam się zátym jáko napilniey z służbámi mojemi w łáskę Wm. M. M. Páná. Dan/ etc.

Wm. M. M. Páná

powolny Brát

y Sługá

N. N.

Odpowiedź.

Jáśnie Wielmożny Mości Pánie Wojewodo N.

Moy Mości Pánie y Bráćie.

Ják ćieszkie są żale / ktore Wm. M. M. Pan ponośisz / ják gorzkie łzy / ktore przez zeście z tego Pádołu w niedoszłym wieku Jey Mośći swojey wylewasz / snádnie śię dorozumieć mogę. Bo jeżelić dobrych y poufáłych Przyjaciol w insze kráje rozjázdy / lubo zniesienia śię z sobą tu ná świecie żadney nie tracą nádźieje / strásznie są żáłosne: jáko dáleko bárziey ták wielkiego / ták ściśle złączonego Towárzyszá y Przyjaćielá dożywotniego / ktorego widzenia już sjuż wszystká doczesna ginie nádźieiá żáłowáć powinnismy rozstánia. Lubo tedy nád ták wielką niepowrotną słusznie Wm. M. M. Pan z sercá bolejesz stráta / miárę jednák żalow tych lub wielkich bráć potrzebá / á naywięcey że to od Niebieskiego pochodźi Páná wszystko / ktory / jáko jeden zacny powiedźiał Polityk / Jus suum tenet, in dando & adimendo. Illum sequi & obsequi, prima sapientia est. Niemasz tedy Wm. M. M. Pan słusznego do ták nie-zmiernych lámentow powodu / boć Jey Mość Wm. M. M. Páná / zá świętobliwe czyny / z tych doczesnych bied y żalow ustąpiwszy / w onych błogo-

błogosławionych wiecznie trwających opływa roskoszach. Abiit à terrenis ad cœlestia; à fluxis his bonorum umbris, ad æternas illas opes; ad exilio ad patriam ivit; è carcere ad libertatem. Co się tknie ostatniey temu zacnemu ciału Vsługi/ chętnie rad do tey powinności Chrześciańskiey/ użyczylimi Bog zdrowia/ stanę. Pana Naywyższego prosząc/ aby on z dobrotliwości swojey/ te wszystkie Wm. M. M. Pana gorzkości/ sowitą wszelakich pociech nadgrodził słodkością/ ktorego opiece a siebie nieodmienney łasce Wm. M. M. P. zaleciwszy/ zostawam

Wm. M. M. Pana

Vprzeymie życzliwym Bratam
y Sługa
N. N.

Wtenże Materyey od Męża Na Pogrzeb.

Zenin.

Mnie wielce Mości Panie N.
Moy Mości Panie y Przyjacielu.

Jako ta lata/ tak ani na zacne Familie Domow/ nie ubłagana nie mając respektu Parka/ surowey swojey sentencyey y nad

nád ukocháną Małżonką moją nie dawnego czásu wykonáłá Decret/ ktorey stosom niemogąc wydołáć/ z tym śię mizernym rozłączyć musiáłá świátem. A iż to po mnie moiá należąca wyciąga powinność/ ábym ciáło to w Bogu zmárłe/ Ziemi Mátce swey jáko naprzystoynie oddał/ do ktorego wykonania Aktu dzień N. Mieśiącá N. náznáczyłem. Vniżenie Wm. M. M. Páná uprászam/ ábyś jáko z powinnośći Chrześćiáńskiey ták y z bliskiey pokrewnośći/ ná dzień pomieniony z Jey Mośćią swoią/ á Moją/ M. Pánią/ stáwić śię y ten Akt przytomnośćią poważną ozdobić raczył. Ten pobożny Vczynek Naywyższy hoyną płáćić będzie nadgrodą: a Ja dożywotniemi day Boże w poćieszniejszych okázyách/ odsługowáć będę usługámi/ ktore y teraz uprzeymey Wm. M. M. Páná pilno zálecam łáſce. Dan etc.

Od Synow Stanu Xiążęcego.

Jáśnie Wielmożny Mośći Pánie Wojewodo N.

Nasz wielce Mośći Pánie y N.

Przedwieczny Niebieskich y Ziemskich Máchyn Monárchá/ będąc w sadách swojich

swojich niepojęty/ zá przestępstwo pierwszych Rodzicow nászych/ włożył ná nas Járzmo Smiertelnośći/ ktorego żáden z nas zdjąć/ y pod cáłym okrągiem Słońcá uiść nie może. Tego wyroku Execucyey przeszłych dńi doznał ná sobie świątobliwey pámięci Xiąże Jego Mość/ P. Rodzic y Dobrodziey nasz/ ná ktorego okrutna y nieubłágána śmierć dńi żywotá jego policzywszy, bystrą Rosę swą wyćiągnąwszy / z wykłey swojey sorowośći záżywájąc/ z Oczu nászych/ z wielkim á nie utulonym żalem / gwałtownie nam go podćięła. Lecz uważywszy sobie Sądy y wyroki Boże/ ná ktorych y żywot y śmierć nászá záwisłá/ nietzájeno ten lubo ćięszki z wszeláką skromnośćią ponośić smętek/ y to zacne ćiáło jáko naprzystoyniey przynawiększey Jch M. M. P. P. Pokrewnych ziemi oddáć frequencyjey. Do ktorego Aktu / dzień N. Miesiącą teráźnieyszego náznáczywszy/ abyś Wm. M. M. Pan z powinney pokrewnośći / anticipando czás náznáczony / stáwić się / y on przezacną prezencyą swoją ozdobić raczył/ wielce y uniżenie uprászamy. Co P. Naywyższy Wm. M. M. Pánu obfitemi będzie płaćił poćiecháḿi My pozostáłe potomstwo wiecznymi / day Boże w poćiesznieyszych okázyách! zasługowác winni zostániemy usługámi. Dan etc. etc.

Odpowiedź.

Jáśnie Oświecone Xiąże/
Moy Mośći Pánie y Szwágrze/
Bráćie etc.

WIe jedną powinnośćią czuję śię być do tego obowiązány/ żebym jáko żalu (ktory W. X. M. raczyß mieć z śmierći Xiążećia Nieboßczyká Páná Oycá swego) ták y ostátniey/ ktorą zacnemu ćiáłu maß oddáć/ dopomogł posługi. Ale ták P. Bog obracáć rzeczy náße na tym świećie ráczy/ że nie záwße możemy co chcemy. Mnie spráwá Sąśiádá mego/ Dekretámi Sądu Ziemskiego podpártá/ ták zátrudniłá/ y eam necessitatem ná mię włożyłá/ że etc. Na ktorey spráwie/ jáko mi wielce zależy y cobym zá ßkodę omießkániem o ney pońieść muśiał/ sługá moy Pan N. da o tym ustną W. X. M. spráwę/ y prośić będzie/ o co y ja sam przez to pisánie proßę/ ábyś W. X. M. tę moję od ták powinney posługi absentiam, potrzebie ták wielkiey y summæ parendi necessitati przypisáć raczył/ do weselßych da Bog moje Vsługi zostáwiwßy okázyj. Ja śię zá tym łásce W. X. M. jáko nápilniey zálecam. Dan. etc etc.

P Naste-

Nástępują niektore do Cnej białey głowskiey płći Listy.

I.

Zálecájacy płeć białogłowską.

PAnie Rzymskie z śiedmi osobliwie Cnot w wielkich záwße u wßystkich narodow były zalotách. 1. że nie świegotliwe/ ále máłomowne były. 2. że máło jadáły. 3. żadnego winá niepijáły. 4. Piękney y zdrowey kráśy były. 6. Z nikim potájemnie nie mawiáły. 5. Oczy wßetecznie nie podnaßáły/ á áni śię. 7. łatwie ná Vlicy widáć dawáły bez przytomnośći Mężow. Ták też wßystkim cnotliwym białym głowom należy/ áby wstydliwey były twarzy/ w mowie spráwne/ w myślách swoich mądre/ w postępkách obyczáyne/ w rozmowách wdzięczne/ w obietnicách poważne/ w wietnośći státeczne/ y chroniące śię nie tylko złego/ ále y cienia złego/ z cnotliwymi tylko/ sobie rownymi/ towárzystwa y przestawájąc Osobámi.

Tá záprawdę za cnotliwą (czystą) jáko łácińskie z sobą przynośi przysłowie! poczytáná być muśi Mátroné/ ktora nigdy swojev ná ßańc nie podáłá cnoty/ y ktorey nigdy nikt nijákiey zadáć nie mogł nieprzystoynośći/ poniewaź z żadnym nieprzystoynym nieprzestawáłá

Hierauff folgen etzliche höffliche Briefflein an das Tugendlöbliche Frauen-Zimmer.

I.

Lob des Frawen-Volcks.

DJe Römerin werden wegen sieben Tugenden gelobt. 1. Daß sie wenig zu reden pflegen. 2. Wenig gegessen. 3. keinen Wein getruncken. 4. gesunder Schönheit gewesen. 5. Mit niemand heimlich geredt. 6. Die Augen nicht frecher weise erhoben. 7. nicht leichtlich auff der Gassen gesehen worden / ohne Begleitung des Mannes: Also wil sich auch allen Weibs-Persohnen gebühren schamhafft zu seyn in dem Angesicht / im Reden bescheidentlich / in ihren Gedancken klüglich / in Geberden sittlich / in dem Gespräche holdselig / in dem Versprechen / bedachtsam / in Treue halten beständig / und nicht nur das Böse / sondern auch den Schein des Bösen fliehen und meiden / und sich zu Ehrliebenden Persohnen ihres Geschlechts gesellen.

Diejenige / sagt das Lateinische Sprichwort / ist für keusch zu halten / welcher niemahls Unehre zugemuthet werden können / weil sie sich in

wáłá Towárzystwem. Job mąż świety bárzo wyráźnie ten nieczystości opisał płomień Chciwość Cudzołożnice jest ogien/ ktory wszystko pożyra/ á jáko Syrách mowi/ że sie Cudzołożnikowi Cudzołożnicy wszystko w nieszczeście y w niesmák obraca. Co ci/ ktorzy dobremi Gospodarzámi być usiłują/ pilnie uważáć máją.

Pismo S. wszystkim cnym białym głowam ná wieczną sławę/ niektorych zacnych Mátron Imioná opiewa/ jáko Sárę názwawszy posłuszną/ Máryą w Duchu sie cieszącą/ Jáelę śmiáłą Judytę sercá bohátyrskiego Rebekę wdźięczną/ Ráchelę Ludzką/ Deborę poważną/ Ruthę prácowitą/ mądrą Abigálę/ rostropną krolową z Sáby/ pokorną Esthérę/ Suzánnę czystą/ one sercá spokoynego Bohátyrkę w Abel/ etc. Lecz niechay tu sobie kto chce/ wszystkich cnych białych głow Cnoty/ jáko w jákim przed oczy przedstáwia zwierciedle/ tedyć zápráwdę/ inszych wiele pominawszy/ Mátká Zbáwićielá nászego jest wszelkiey czći y chwały wzorem y wizerunkiem.

Y to tu pámięći godna/ że wszystkie uczone białey płći Osoby/ pánieńskiey pilnie przestrzegáły cnoty (czystośći/) jáko one Sibylle/ Musæ, ktore jáko Cicero (de natura Deorum) przypomina/ mądrę/ y náuki kocháiące pánny były Aspasia Hypatia/ y insze niepoliczone. Albo by tu kto zarzućić chćiał/ że białegłowy

ucżo/

unehrlicher Gesellschafft nicht betreten lassen. Job sagt von solchen Flammen der Unzucht sehr nachsinnig: Es ist (die Brunst der Ehebrecherin) ein Fewer / das im Verderben verzehret / und das alle Güter außwurtzelt / gestalt auch Syrach sagt / daß kein Ehebrecher / oder Ehebrecherin gedeyen / welches die jenigen / so gutte Haußhalterin seyn wollen / sonderlich mercken sollen.

Die Heilige Schrifft hat der Lobwürdigen Weiber Namen allen zu rümlicher Nachfolge fleißig auffzeichnen lassen / die gehorsame Sara / die freudige Maria / die kühne Jael / die Heldin Judith / die schöne Rebecca / die holdselige Rahel / die tapffere Debora / die arbeitsame Ruth / die kluge Abigail / die lehrmütige Königin von Saba / die demüthige Esther / die keusche Susanna / das friedfertige Weib zu Abel / rc. Bilden alle Weiber-Tugenden / gleichsam in einem Spiegel vor / andrer vieler zugeschweigen / so ist die Mutter GOttes ein Exempel alles Lobs und Preises.

Es ist hierbey nicht zu vergessen / daß alle gelehrte Weibs-Persohnen / die Jungfräuliche Keuschheit beobachtet / als da gewesen die Sibyllen / die Musen / welche wie Cicero [de natura Deorum] meldet / kluge und Kunstliebende Jungfrauen gewesen Aspasia Hypatia und unzählich andere: und ob man zwar sagen möchte / daß die gelährte Weibs-Personen mehr Anspruch und Gelegenheit haben / mit Manns-Personen

uczone/ więcey máją do przestawánia okázyi z Męszczyznámi ; muśiem to jednák rádzi nie rádzi przyznáć/ że śię tym sprośnym grzechem wierządu bardźiey brzydzą/ niż owe/ ktore śię od swego zwieść dádzą rozumu.

Znaydowáłá śię już zá nászych czásow jedná zacna Pánná imieniem Amázá / ktora we Flándrycy w męzkim habićie rowno zinszemi żołnierzámi Żołdácką służąc / często meżnie w rożnych potrzebách zwyćięstwá odnośiłá / dla tego jey Krol Hyszpáński wieczny Jurgelt náznaczył y záwsze oddawáć kazał / tá przy ták wielu okázyách do złego/ pániénstwo swoje nienáruszenie záchowáłá. Ztąd ná oko widźiemy że żadney nie mász tákiey sławy y godnośći/ ktoreyby cna płeć białagłowska rowno z męką nie miáłá/ gdyby śię tylko sáme ná wzgárdę nie náráżáły/ á tych sobie od Bogá powierzonych dobrze używáć umiáły dárow.

II.

Moiá Mośćia Pánno.

Jáko nád Złoto jásnieysze Słońce czarnym trudno odmáłowáć wąglem / ták dálekó trudniey nieudolna mojá wysoko sławne Cnoty y ozdoby Wm. M. M. Pánny dostátecznie wystáwić może Orácya / y owszem y naylizszego nie dośięże ćieniu / ktore sámym tylko podźiwieniem / y szczegulnym sławione

być

sonen umbzugehen/ so muß man doch dabey bekennen/ daß ihnen das abscheuliche Laster der Unzucht viel verhaster/ als andern die sich von ihrer Sinnlichkeit verleiten lassen.

Es hat sich zu unsern Zeiten eine Amaza gefunden/ welche in Flandern in Mannskleidern / gleich andern Soldaten/ gedienet/ und ihren Feinden mehr als tapffer obsieget/ deßwegen ihr auch der König in Hispanien ein gewisses Gnaden-Geld ertheilen lassen / und hat ihre Jungfrauschafft unter so vieler Gelegenheit böses zu thun jederzeit erhalten. Hieraus erhellet/ daß kein Lob/ keine Tugend/ welcher die Weiber nicht sowol als die Männer fähig seyn solten/ wann sie sich nur selbsten nicht verächtlich halten/ und ihre von Gott verliehene Gaben rechtmäßig gebrauchen wolten.

II.

Hoch-Edle/ Tugend- vollkommene Jungfr.

SO wenig man die güldene Sonne mit einer schwartzen Kohlen / nach befindlicher Beschaffenheit / an das Licht stellen kan so wenig werden meine unwürdige Reden ihre vollkommene Würdigkeit gebührlich preisen / ja kaum einen geringen Schatten derselben erweisen können/ als welche allein mit Verwunderung und Stillschweigen zu verehren sind. Was in aller anschauenden Augen / mit über-

być mogą milczeniem. Bo co oczymá sámemi w świetnym widziemy pozorze/ to żadnego nie potrzebuje zalecenia. Gdyż mowá do wyráżenia tylko myśli niewidomych/ á nie do pokazánia przytomnych/ y przed oczy wystáwionych służy; jáko z przećiwney strony słow nie dostawa mierzione wystawiáć rzeczy/ inekßtáłtne pochlebniczymi zdobić kolorámi. Záczym y ja tu wielką piorá mego tępego przyznawam nieudolność/ á dla tego przy nayniżßym pokłonie moim/ cáłuje pießczoną Wm. M. M. Pánny rączkę/ uniżenie uprasßájąc/ żebyś mię Wm. Moja Mośćia Pánno/ tym pożądanym dárowáć raczyłá Tytułem.

Nieporownanych Cnot y Przymiotow swoich wiecznego Chwalce

y cále oddánego

Sługi

N. N.

III.

Mojá wielce Mośćia Pánno.

Gdyby śię Cnoty w widomey pokázáć mogły postáći/ w żadnymby śię inßym/ tylko w sámym Wm. M. M. Pánny prezentowáć nie mogły kßtałćie. Dał Pan Bog wßystkim Ziołom ziemskim/ Kwiatkam/ Drzewom y Owocom pewne znáki/

trefflicher Holdseligkeit erhellet / daß hat keines Lobspruchs von nöthen / massen die Rede zu Offenbahrung der unsichtbahren Gedancken / keines weges aber zu Beglaubung dessen / was man für Augen schwebend / er sihet / gewidmet ist / wie in dem Gegenstand die Wort nicht genungsam sind / das häßliche des Hasses zu entnehmen / und das ungestalte mit vieler angedichter Schmeichelen zu beschönen. Erkenne also mein ringfügiges Unvermögen / und küsse Ew. L. die Hand / gehorsamlich bittend / mich zu verehren

Dero unvergleichlichen Ubertreffligkeiten beständigsten und dienstergebenen Knechts

N. N.

III.

Hoch-Ehrentugendreiche Jungfrau.

WAnn sich die Tugenden in sichtbahrer Gestaltung den Menschen für Augen stellen könten / würde sie in keiner andern Gleichheit als E. L. Angesicht (Gestalt) an sich nehmen mögen. GOtt der HErr hat allen Erdgewächsen / Kräutern / Blumen / Bäumen und Früchten / gewisse Kennzeichen ange-

znáki/ przez ktore jedno od drugiego rozeznáć/ więc y moc y skutki jich poznáć możemy. Táć gdy się powierzchna zwewnętrznemi smysłow dáráni zgodzi postawá/ nikt záprawdę inákszego opácznego o Wm. M. M. Pánnie dáć nie może rozsadku/ jedno ten że z nieporownáną krásą/ wysoko bystry/ ktory z słodko brzmiących Wm. M. M. Pánny wynika rozmow/ rowno chodzi rozum. Tey jestem nieomylney nádzieje/ że ći wszyscy/ ktorzy tylko oczy/ y ten máją honor (sławę) ná prześliczną twarz Wm. M. M. P. pátrzáć/ y rostropnymi ćieszyć się mogą dyskursámi/ ná to moje bez wątpienia/ przypádną zdánie: náwet y sáma zazdrość/ ktora lubo jest głownym wszystkich Cnot nieprzyjaćielem/ odpornego o tym nie może publikowáć Dekretu. Rácz tedy Wm. M. M. Pánno ten od niskiego Sługi swego/ lub nieudolny o przezacney (o prześwietney) O sobie swojey sentyment mile przyjąć/ y on nie ták złaski swey tłumáczyć/ jákobym tylko w przytomnośći/ pochlebniczymi Wm. M. M. Pánnie zdobił kolorámi/ ále rácz tego być pewna/ żey w nieby tnośći ná káżdym one wysławiąć plácu/ y wiecznemi stáwić nieprzestánę czásy/ jáko nad nieprzybránemi zdumiewájący się Cnotámi naynizszy

Wm. M. M. Pánny

Sługá

N. N.

schaffen/ dardurch sie von andern unterschieden/ ihre Krafft und Würckung zu erkennen geben. Wann also das äusserliche Ansehen mit den innerlichen Gaben des Gemüthes übereinstimmet/ wird niemand von Ew. L. nachtheiliges Urtheil schöpffen/ sondern von der übertrefflichen Schönheit einen gleichständigen hochgesternten Verstand/ welchen E. L. in dero Gesprächen herrlich leuchten lässet / ersehen. Dieser meiner Meynung werden / sonder Zweiffel / beypflichten alle und jede/ welche Augen/ und die Ehre haben E. L. anzuschauen / und dero Anspräche theilhafftig zu werden/ so gar/ daß der Neid / welcher ein abgesagter Feind aller Tugenden ist / hierwieder nichts zu sprechen finden. Diesen unvollkommenen Lob-Spruch beliebe E. L. in Ungunsten nicht dahin zu verstehen/ als ob ich solchen in ihrer Gegenwart mit dienstbahrer Schmeicheley vorstellte/ sondern sich versichert halten / daß ich solchen Abwesend aller Orthen außrühme/ und ohn alles eigennütziges Absehen / die Zeit meines Lebens preisen werde/ als

E. L. unvergleichlichen Tugenden

Verwundernder und gehorsamer

Knecht

N. N.

IV.

Offertny.

Mnie wielce Mośćia Pánno.

Ż mię zprzyjázna ták wielkiey sławy godnym uczyniłá fortuna / sposobną mi podawszy okázyą / jáko do oddánia nayniższych moich Wm. M. M. Pánny usług / ták y do dawno pożądáney z Wm. M. M. Pánną wźięćia znájomośći / stáram śię ze wszystkich śił o to / jákobym dálszy w pozyskániu sczęśćia tego przy oddawániu mojey unizoney Wm. M. M. Pánnie obserwáncyey / mogł mieć progress. Tey jestem ku Wm. M. M. Pánnie konfidencyey / że Wm. M. M. Pánno / tę unizoną do nayniższych usług swych przyjąć zechcesz powolność / y tym z miłośćiwey łáski swey nádáć mię ráczysz Przywilejem / że śię tym zacnym pisáć będę mogł Imieniem

Wm. M. M. Pánny.

nieodmiennie uprzeymym
y cále oddanym Sługą
N. N.

Odpowiedź.

NA pisánie Wm. krotkiemi odpowiádam y wyráznemi Wm. ówizuję słowy / że

tu

IV.

Diensterbietung.

Edle/ Hoch-Ehrentugendreiche Jungfr.

DEmnach mich das sonst unbeständige Glück so würdig gemacht/ daß durch Euer Tugend ich meine Dienstgeflissenheit anzutragen / und in verlangte Kundschafft zu treten veranlasset worden / habe ich mir angelegen seyn lassen / wie ich ferner solches Glücks mit gebührender Ehr-Bezeugung fähig werden möchte. Zu Euer L. setze ich das tröstliche Anvertrauen/ sie werden meine in Ehren gehorsame Willfährigkeit / mit dero hohen Gewogenheit belieben / und mich den Nahmen erwerben lassen.

E. Tugend

treu beharrlich ergebenen

Knechtes.

N. N.

Antwort.

DEmselben dienen diese wenige Zeilen/ zu sicherer Nachrichtung/ daß dieses Ortes der Gebrauch nicht ist/die Jungfrauen mit vielen

tu w tym kráju nászym tá nie jest zwyczáyna maniera / częstemi Pánny obsyłáć listkámi. Gdyż káżdey cnotliwey należy Panience / nie tylko śię złego / ále y cieniu złego chronić y pilnie wystrzegáć. Aby mię tedy ludzkość y wspániáłá Wm. M. M. Páná wydwornosć ná jáką nienáráziłá suspicyą / proszę ábyś mię Wm. dálszymi nápotym ochronił y uciążáć zániechał listámi / ábym ich názad w cále odsyłáć / ábo dymem do niebá posyłáć nie muśiáłá.

Wm. M. M. Páná
wszego dobrá życzliwa
N. N.

Na ostátku nástępują tożne Zapisy.

I.

JA niżey podpisány zeznawam tą rekognicyą moją / że mię Jego Mość Pan N. N. ná N. dnia dzisieyszego / ná sorytowánie pilney Spráwy mojey / szesćią Set Złotych polskich / záłożył / ktorem do rąk moich w gotowiznie odebrał y odliczył / dla tego też renuncia exceptioni non numeratæ pecuniæ, y innym wszystkich wyćieczkom prá-

len Grußbriefflein zu besuchen: Massen allem Ehrliebenden Frauen-Volck beständig obliegen nicht nur das Böse/ sondern auch allen Schein des Bösen eifferigst zu schäuen und zu vermeiden. Damit mich nun des Herrn Höffligkeit in keinen besorglichen Argwohn setze/ bitte ich meiner/ mit fernerm Zuschreiben/ bedächtig zu verschonen/ daß ich die Brieffe nicht unerbrochen zurücke zu senden/ oder solche den Flammen auff-zu opffern gezwungen werde.

Meines hochgeehrten Herrn

in Ehren geneigte

N. N.

Endlich folgen unterschiedliche Verschreibungen/

I.

Ein Schuld-Verschreibung.

ICh Endes genandter bekenne hiermit vor mich/ meine Erben und Erbnehmen/ daß mir heute dato der Wohl-Edle und Gestr. Hr. N. N. auf N. auf mein fleißiges Bitten/ und zwar zu Beförderung meiner sonderbahren Angelegenheit in treuen vorgeliehen hat sechs hun-

dert

ſprawnym. Ktore 600. Złotych na Swięty Jan bliſko przyßły w Roku bieżącym Tyśiącznym ßeśćſetnym dziewięćdziesiątym temuż Panu Creditorowi memu Succeſſorom (Potomkom) albo y Plenipotentowi jego też Recognitią moję mającemu / bez wßelakych trudności ßkod y utrat / ze wßelaką wdzięcznośćią / pod zaſtawą wßyſtkich dobr moich / ruchomych y nie ruchomych oddać y zapłacić obiecuję / y tą śię rekognitią moją obowiężuję. Dla lepßey Aſſecuracyey tego tę rekognitią własną moją ręką piſaną podpiſałem. Działo śię w Gdańſku 4. dnia Januarii Roku 1690.

II.

Zeznawam tą Obligacyą (recognitią) moją / żem zoſtał winien J. M. Panu N. N. za Towary (opiſać je) Złotych Polſkich 6000. / abo 7000. powtarzam / ßeść albo śiedm Tyśięcy Złotych / ktorą Summę / na przyßłe da Bog Swiątki / Wielkanoc albo Boże Narodzenie / Panu Creditorowi memu / albo Plenipotentowi jego bonâ fide oddać y zapłacić obiecuję / y tym śię Cyrografem moim pod zaſtawą wßyſtkich dobr moich obliguję.

(L. S.) N. N.

dert fl. oder Reichsthlr. die ich baar zu meinen Händen empfangen/ und dahero der Exception non numeratæ pecuniæ, wie auch aller anderer Behelff und Ausflüchte/ wissentlich verzeihe. Gelobe hierauff und verspreche solche 600 fl. auff nechst kommenden Johann dieses lauffenden 1690. Jahres/ meinem Herrn Gläubiger/ seinen Erben oder getreuen Brieffes Innhabern/ ohn alle seine Mühe/ Schaden und Unkosten danckbarlich wieder zubezahlen/ bey verpfändung aller meiner Güter/ zu mehrer Versicherung dessen/ hab ich diesen Schuld-Schein mit eigener Hand geschrieben und unterschrieben/ auch mit meinem angebohrnen Pettschafft besiegelt/ Geschehen N. den 4. Januarii Anno 1690.

II.

URkund dieser meiner Obligation/ bin ich N. N. von N. an Herrn N. N. in N. vor abgekauffte (da muß man die Waare setzen) schuldig worden 6000. fl. Polnisch/ sage Sechs Tausend Fl. will diese Schuld zahlen/ auff nechstkommende Pfingsten/ Ostern oder Weynachten/ rc. und die Zahlung dem Herrn Creditori, oder dessen Gevollmächtigten ohne Schaden einlieffern bey Treu und Glauben/ auch bey verpfändung meiner Güter.

(L. S.)

Q N. N

III.

JA N. N. Mieszczánin y Kupiec N. zeznawam/ żem zostal winien Panu N. N. Mieszczáninowj y Kupcowi N zá Towar N. według Specifikácyey pod liczbą 2. (numero) N. spisáney/ Talerow bitych ábo Złotych polskich N. ktory dług temuż Pánu Creditorowi memu/ ábo tę moje recognitią máiącemu/ od ninieyszego czásu zá cztery Miesiące Roku teraz bieżącego/ bez wszelákiey wymowki y wyćieczek/ jákoż z práwá y z słusznośći nic przećiwko temu mowić nie mogę/ áni chcę/ záplácić obiecuję/ á to pod skuteczną wszystkich dobr y Máiętnośći moich/ gdźiekolwiek będących y leżących/ zástáwą.

IV.

JA N. N. Mieszczániu y Kupiec N. zeznawam tym scriptem moim/ że mi Pan N. N. Mieszczánin y Kupiec N. zá usilną prozbą moją/ ná kredit dał Towáru zá dwá Tyśiące Złotych polskich/ ktore do dniá dźiśieyszego zá 6/ 8/ 9 Miesiący z zwyczáynym płátem po sześći abo 10. Złotych od Stá płácąc/ oddáć y záplácić będę powinien/ jákoż śię tą ninieyszą rekogniciją moją/ bez wszelákich zwłok temuż to Pánu Kreditorowi memu/ ábo jego plenipoten-

towi

III.

ICh N. N. Bürger und Kauffmann zu N. bekenne hiermit/ daß ich Herrn N. N. Bürger und Kauffmann in N. vorabgekauffte N. laut sonderbahre Specification N. 2. bin schuldig worden Reichsthl. oder fl. Polnisch N. welche Schuld ich meinem Creditori, oder getreuem Innhaber dieses zu bezahlen versprochen/ von dato in 4. Monat dieses Jahres/ ohn alle Einrede und Ausflucht/ wie ich dann mit Warheit und Recht darwider nicht sagen kan und will/ sondern die obgemeldte N. Thal. oder fl. alsdann/ mich zu bezahlen schuldig erkenne/ bey würcklicher Verpfändung aller meiner Haab und Güter/ wo die anzutreffen.

IV.

ICh N. N. Bürger und Handelsmann in N. bekenne hiemit/ daß Herr N. N. Kauff- und Handelsmann in N. auff mein Ansuchen mir creditiret hat/ vor zwey tausend fl. Polnisch/ welche ich ihme ohnfehlbahr zu thun schuldig/ und wieder bezahlet werden sollen/ von dato über 6/ 8/ 9. Monat/ neben gebührlicher Interesse 6. oder 10. pro Cento, daß alsdann (geliebt es GOtt) ohnweigerlich und

towi zapłáćić obowiezuje/ á to pod skuteczną wszystkich dobr y Majetnośći moich zastáwą. Ná co śie własną reką podpisuje z przyłożeniem pieczeći swojey. Dan. 1. Januar. Roku 1690.

(L. S.)

N. N.

V.

ZNam tym Cyrográfem moim/ żem Pánu N. N. zá Towar od niego kupiony winien został Złotych 600. polskich/ ktore 600. Złotych ná blisko przyszły Jármárck ze wszeláką wdźiecznośćią oddáć y zápłáćić bede powinien/ ná co śie swoją wiąże y obliguje cnotą. Dźiało śie/ etc.

Plenipotencya.

JA N. N. Mieszczánin y Kupiec N. zeznawam tym pisániem moim/ y z potomkámi memi/ żem upominánia śie wszystkich moich długow y prætensyj, ná rożnych mieyscách bedących/ ktore śie ná 6000. Złotych rośćiągáją w Kápitálney Summie/ jáko o tym osobliwa szerzey opiewa Specyfykácya/ Sławetnemu Panu N. N. Mieszczáninowi y Pisarzowi N. dostáteczną y zupełną moc y Plenipotencyą/ dał/ jákoż władzą tey mojey Rekognicyey jáka tylko in opti-

ohne ferneren Verzug dem Herrn Gläubiger oder dessen Commissarien erlegen will bey Treu und Glauben / auch bey Verpfändung meiner Haab und Güter / Krafft meiner eigenhändigen Unterschrifft und auffgedrucktem Petschafft. So gegeben den 1. Januar. Anno 1690.

(L.S.) N. N.

V.

Ich N. N. bekenne mit dieser meiner Handschrifft / daß ich N. N. für erkauffte Wahren schuldig worden 500 fl. welche 500 fl. ich auff bevorstehende Messe danckbarlich zu bezahlen und abzuführen / bey Treu und Glauben / verspreche. Geschehen etc.

Die Vollmacht.

Ich N. N. Bürger und Handelsmann in N. vor mich / meine Erben und Erbnehmen / Urkunde und bekenne / daß ich wegen meiner zu unterschiedlichen Orten noch ausstehenden Schuldforderung / die sich in alles auff 6000 Reichsthaler. Capital, laut sonderbahrer Specification, belaufft zu deroselben Annahm- und Einforderung bevollmächtiget habe / Den Ehrenvesten und Wollgelahrten Herren N. N. Bürger und Notarium N. / bevollmächtige auch denselben hiemit / und krafft dieses

optima juris forma dána być może y ma / dáje / á to w ten sposob / że ten to przerzeczony Plenipotent moy / ma mieć moc / wszystkie moje w osobliwey Specifikacyey podane Dłużniki upominać / zapłáty z nich bądź przez zgodę / bądź práwnie dochodźić / y wszystko to uczynić / albo y zániecháć coby widźiał być pożytecznego / y w tey Spráwie moiey potrzebnego. Cokolwiek tedy ten przerzeczony Plenipotent moy bądź przez ugodę / bądź też przez prawny postępek uczyni y wykona / co przyjmie / y z czego kogo kwitować będźie / to ja wszystko pro rato & grato, jákobym to sam uczynił y spráwił / przyjmę y przyjmuję. Ná com dla lepszey wiary tę moję własną ręką pisáną podpisał Plenipotencyą / y pieczęć zwyczáyną swoję przyćisnął. Dźiało śię w Gdańsku 8 Januarij Anno 1690.

I.

Kwitow pisánia Sposob.

Zeznawam tym Kwitem moim że mi J. M. Pan N. N. pod dźisieyszą niżey podpisáną datą Złotych polskich 264. y gr. 10. wyliczył y zápłácił / ktore mi był według ráchunkow oddánych winien został. Záczym go też ze wszystkich pretensyj moich Kwituję / y onemu zá dostáteczne uczynioną satisfákcyą dźiękuję. Dan. 1. dnia Januar. Roku 1690.

Znam

ses in der besten Form und Weise Rechtens / wie es geschehen soll / kan und mag dero Gestalt / daß er / mein Bevollmächtiger soll Macht haben / meine in der Specification, ihme auffgetragene Debitores von meinetwegen Rechtlich zu belangen / und die schuldige Zahlung von ihnen in der Güte oder zu recht zu erheben / darauff zu quietiren, und in Summa alles das jenige zu thun / und lassen / was er nütz und nöthig findet / und ich selbst zu geben hätte thun und lassen können oder mögen. Was nun Herr N. N. mein Bevollmächtiger hierin thun und ausrichten / oder sonst in Güte oder zu Recht annehmen und quietiren wird / dasselbe will ich alles vor genehm halten. Zu dessen mehrer Beglaubigung habe ich diesen meinen Vollmacht-Brieff mit eigner Hand geschrieben und unterschrieben / auch mit meinem gewöhnlichen Petschafft versiegelt. Geben Dantzig den den 8 Jan. Anno 1690.

I.

Form einer Loßkündigung.

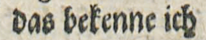
MIt dieser gegebenen Quittung bekenne Ich N. N. daß Herr N. N. heute unten gesetztem Dato mir wol bezahlet hat 264 Gulden Poln. und 10 Groschen / welche er mir laut übergebenen Rechnung schuldig gewesen / Dessen er allen ferneren Ansprüche hiemit loßgezehlet / und guter Bezahlung halben bedancket wird. Geben N. den 1. Januar. Anno 1690.

II.

ZNám tą recognitią moią/ że mi J. M. P. niżey miánowány/ dniá dźieśieyßego to jest 1. Januari Roku 1690 bieżącego wyliczył y zápłáćił Tálerow 145. ktore mi zá odkupione Winá winien był został/ dlaczego mu śię Obligácya przy ninieyßym Kwićie ná zad wraca y oddaje. Dźiało śię/ etc.

II.

HEute/ als den 1 Januari, Anno 1690. hat Herr N. N. mir Untenbenannten wol erleget und bezahlet 645. Thal. welche er laut seiner Obligation vor abgekauffte Weine schuldig gewesen/ deßwegen seine Obligation neben dieser Quittung ihm wiederumb zugestellet und ausgeantwortet worden/
das bekenne ich

INDEX.

1. Do

3 Do

2 Od

Do Krolestwa.

XXIII.

XXIV.

Náſtępuią Rożne Dźiękowánia Liſty.

XXV.

Dźiękuiąc zá Promotią Ktorą czynił Senator iáki do Krola Iego Mośći o iákie.

6 Kro-

Odpo-

XXIX.

Następują rożne do cney białogłowskiey płći Listy.

XXX.

